ستوري

نوی پیل، پنځمه ګڼه، پسرلی - اوړی ۱۴۰۳

دافغانستان اسلامي امارت

د بهرنیو چارو وزارت

د افغانستان اسلامي امارت بهرنۍ سیاست

اسلام اصله | متوازن | اقتصاد محوره

۲۴ اسد

د اشغال د پای او اسلامي امارت د بریا
د درېیمې کلیزې په ویاړ ځانګړې ګڼه

ستوري

د افغانستان اسلامي امارت
د بهرنیو چارو وزارت

نوی پیل، ۵مه گڼه، پسرلی/اوړی ۱۴۰۳ - ۲۰۲۴

د اشغال د پای او اسلامي امارت د بریا د درېیمې کلیزې په ویاړ

د امتیاز خاوند
د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت

مسوول مدیر
عبد القهار بلخي، د ویاند دفتر او عامه اړیکو رییس

کتنپلاوی
دکتور عبد الجبار بهیر، حافظ ضیاء احمد تکل، مفتي نور الله عزام، عبدالرشید صافی او سید نذیراحمد هاشمي.

سکښتنه او اوډنه
محمد ادریس نبیل

+۹۳ (۰) ۲۰ ۲۱۰ ۰۳۷۲
publications@mfa.gov.af
mfa.gov.af
@mofa_afg
ملک اصغر څلور لارې، کابل ـ افغانستان

د بهرنیو چارو وزارت
د ویاند دفتر او د عامه اړیکو ریاست

یادونه

د مجلې اداره د لیکنو په سمون او اوډون کې واک لري.
د ستوري مجلې اداره د لیکوالانو د سیاسي، اقتصادي، کلتوري او ټولنیزو لیکنو هرکلی کوي.
د ستوري مجلې د حقونو ټول واک د بهرنیو چارو وزارت د ویاند دفتر او عامه اړیکو له ریاست سره دی. د سرچینې په یادولو سره، د مجلې د لیکنو او محتوا اخیستنه اجازه لري.
هغه لیکنې چې د لیکوال نوم ورسره یاد شوی وي، د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي اندونو استازیتوب نه کوي.

سرلیکونه

۱. پیلیزه، د اسد ۲۴مه
۲. اقتصادمحوره او متوازن بهرنی سیاست
۳. په تهران کې د فلسطین په اړه نړیوال کانفرانس ته د بهرنیو چارو وزیر وینا
٤. په تاتارستان کې د مسکو فارمټ ناستې ته د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي وینا
۵. د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت درېځ کلن سیاسي مزل (ځانګړی راپور)
٦. متوازن او اقتصاد محوره سیاست
۷. د افغانستان اسلامي امارت سیمه‌ییزه ډیپلوماسي
۸. پر ایکس رسنۍ د بهرنیو چارو وزارت د پسرلي او اوړي فصلونو خبرونه
9. Speech by Honorable Zabihullah Mujahid, Head of the Delegation of the Islamic Emirate of Afghanistan, at the Inauguration Ceremony of the Doha Meeting.
10. IEA – Foreign Minister's Speech at the "Afghanistan's Regional Cooperation Initiative" Conference.

پیلیزه، د اسد ۲۴مه

بسم الله الرحمن الرحیم

د اسد ۲۴مه ۱۴۰۱، په هېواد کې د اسلامي امارت د بریا او ویاړلې فتحې ورځ ده. درې کاله مخکې په همدې ورځ د امریکایي یرغل ټغر ټول او د ښکېلاکګرو او د شل کلن اشغال په پای کې هېوادوالو د خپلواکۍ ساه واخیسته او د یو هوسا، ارام او سوکاله ژوند د پیل په تکل یې د همدې ورځې په سهار د کابل په دروازو کې د سپینو بیرغونو په بدرګه د مجاهدینو هر کلی د الله اکبر په نارو کولو.

د شل کلن امریکایي اشغال له ناورین څخه د ځوربدونکي ولس زړونو په پوره باور منلي وه، چې نور یې په هېواد د اسلامي امارت د واکمنۍ مراندې په ټینګېدو دي او دا انګېرنه هغه وخت لا پیاوړې شوه، چې غرمه مهال د کابل اداري ټولو نظامي او ملکي کارکوونکو په ځغا سته له وزارتونو او دفترونو تېښته خپله کړې وه او بیت المال یې بې څښتنه په تش میدان تر شا پرېښی وو.

د خپلواکۍ ویاړ هغه مهال یو ځل بیا په ولولو شو، چې ورو ستی امریکایي سرتېری د کابل له هوايي ډګره په نیمه شپه له خپلو پاتې شونو سره یو ځای له افغانستانه په دا سې حال کې ووت، چې مجاهدین خپل پالونکي ته د شکرانې په سجده پراته وو او د خوښۍ په نمجنو سترګو یې د تېښتې ننداره کوله. د نیمي شپې دا شیبې هغه مهال لا په ولولو شوې، چې د خپلواکۍ د لمانځنې جشن تول هېوادوال هېښ کړل او له همدې شپې اسلامي امارت یو ځل بیا د هېواد د بشپړې خپلواکۍ زېری وکړ.

هو، د اګست ۱۵مه د هېواد په معاصر تاریخ کې د افغانستان د مېړني ولس لپاره په یوه پېرۍ کې له دریېمې لویې امپراتورۍ او ښکېلاکګرو څخه د خپلواکۍ ویاړلې ورځ ده، چې دا ځل الله جل جلاله دا ویاړنه د افغان مجاهد ولس په ملاتړ د افغانستان د اسلامي امارت په برخه کړه.

نن، د افغانستان اسلامي امارت واکمنې د دریېم کال په درشل ولاړه ده، په تېرو دریو کلونو کې له هغې ورځې راپدېخوا چې د امیر المؤمنین – حفظه الله تعالی- له اړخه د اسلامي امارت د بریا او ویاړلې فتحې په پار د اسلامي نظام بشپړ حاکمیت اعلان شو، کورنیو مجرمینو او د امریکایي اشغال لاسپوڅو ته عمومي عفوه وشوه او له ټولو هېوادوالو وغوښتل شول چې خپل عادي ژوند ته راوګرځي او د هېواد د ابادۍ او سوکالۍ په لړ کې خپل ا سلامي او افغاني مسوولیت تر سره کړي؛ نو له شک پرته -لله الحمد- افغان ولس او حاکم نظام د تېرو دریو کلونو په لړ کې خورا لویې لاسته راوړنې لري او له بل هر وخته یې ژوند او حاکمیت پیاوړی شوی دی.

د ۱۴۰۱ سنبلې په ۱۶مه، چې د اسلامي امارت زعیم امیر المؤمنین -حفظه الله- د افغانستان لپاره لومړنۍ کابینه

اعلان کړه، د بهرنیو چارو وزارت مشرتابه ته د پیاوړي مجاهد او مدبر شخصیت، چې د امارت د تېر او او سني دواړو دورو د رهبرۍ له غړیتوب سربېره د سیاسي او فرهنګي زړورې مبارزې ویاړ هم لري، له ټاکلو سره سم د بهرنیو چارو وزارت چارې او کړنې عملا پیل شوې.

د بهرنیو چارو وزارت په تېرو دریو کلونو کې د نړۍ د پېچلو سیاسي حالاتو په منځ کې خورا سترې، ځیرکه سیاسي مبارزه پیل او پر مخ کړه، د وزارت داخلي سیستم او اداري ځواک یې بیا ځلي فعال او چمتو کړ، د اسلامي امارت د شل کلن سیا ست او جهادي مبارزې د ډګر وتلي ځوانان مجاهدین یې په دندو وګومارل او بهر ته یې د اسلامي امارت ډیپلوماټان وا ستول. همدا راز یې د هېواد ژمنو، په کارپوهو او متعهدو علمي شخصیتونو ته هم د وزارت په چوکاټ کې د نظام او هېوادني خدمت زمینه برابره کړه.

د بهرنیو چارو وزارت د سیاسي مزل بل قدم په هېواد کې دننه د شته کور ډیپلوماتیک غړو او ادارو لپاره د کاري اسانتیا چاپېریال رامنځته کول او د دوی بېلابېلې چارې او کړنې همغږې او منسجمې کول وو، چې تر دې دمه د شاوخوا ۲۶سفارتونو او قونسلګریو بېرته پرانیستل، د شاوخوا ۲۲هېوادونو د نا استوګن استازي په کچه تعامل او د ډېری نړیوالو ادارو بېرته فعالېدل یې د سیاسي تعامل بل محکم قدم بلل کېږي.

له هېوادونو سره د د دوه اړخیزو او څو اړخیزو جدي بحثونو او پرله پسې خبرو اترو په پایله کې د ګاونډیو هېوادونو سربېره د سیمې او نړۍ په کچه د افغانستان د شاوخوا ۳۸ سیاسي او ډیپلوماټیکو استازولیو (سفارتونه او قونسلګرۍ) بېرته عادي حالت ته راګرځول هغه مهمه چاره وه، چې د بهرنیو چارو وزارت د کاري ا ستقامت له مخې خپلې کړنې او قونسلي چارې او خدمتونه په بهر کې مېشتو هېوادوالو او بهرنیانو ته وړاندې کوي. د یادو ا ستازولیو د اداري او مالي کړنو د ډاډ په موخه د وزارت د مشرتابه د جدي پلټنو او ارزونې په پایله کې د وزارت د عوایدو کچه لوړه او ټولې اداري او مالي چارې په بشپړ شفافیت له هر ډول درغلۍ، غش او ناغېړۍ پرته د ډاډمن اداري او مالي سیستم له مخې عادي وړاندې کېږي.

د ستوري مجلې ۵مه ځانګړې ګڼه د اشغال د پای او د اسلامي امارت د بریا د دریېمې کلیزې لمانځنې ته ځانګړې شوې ده، چې پکښې د تېرو دریو کلونو په درشل کې د بهرنیو چارو وزارت د بهرني سیاسي تعامل د مهمو لا سته راوړنو او په دې لړ کې د پرمختګونو راپورونه او معلومات وړاندې شوي دي. له دې سربېره په دې ګڼه کې د مجلې د کاري کړنلارې له مخې د تېرو شپږو میاشتو په لړ کې د بهرنیو چارو وزارت د مشرتابه د ورځنیو لیدنو، مهمو بهرنیو سفرونو راپورونه او په بېلابېلو نړیوالو او سیمه ییزو کانفرانسونو کې ویناوې هم وړاندې شوي دي.

د اسلامي نظام درې کلنه واکمني دې لا ویاړلې او اسلامي حاکمیت دې تلپاتې وي!

اقتصادمحوره او متوازن بهرنی سیاست

په افغانستان کې د اشغال پای او اسلامي نظام له قیام وروسته، د ګڼو نورو برخو په څېر په بهرني سیاست کې هم د دې اړتیا ولیدل شوه، چې د نوو واقعیتونو په پام کې نیولو سره د افغانستان اسلامي امارت بهرنی سیاست بیا تعریف شي.

له همدې امله په تېرو دریو کلونو کې زموږ بهرنی سیاست کې د نورو اړخونو ترڅنګ توازن او اقتصادمحورۍ د دوو اساسي ستنو په توګه وګڼل شول. دغه دوه اړخونه په لنډ ډول تر بحث لاندې نیول کېږي:

متوازن

افغانستان د تاریخ په اوږدو کې د خپل ځانګړي جیوپولیتیک موقعیت له امله د سترو هېوادونو له رقابتونو او سیالیو څخه په منفي ډول متاثر و. یو تحلیل دا دی چې د افغانستان په بهرني سیاست کې د توازن (د سړې جګړې وخت د افغانستان سیاست متوازن و؟) له متاثره کېدو سره، زموږ هېواد د اوږدو کلونو لپاره له بهرنیو یرغلونو، کورنیو جګړو او بې‌ثباتیو سره مخ و. د افغانستان په څه باندې څلورو لسیزو ناورین کې بنایي بېلابېلو لاملونو رول لرلی وي، مګر د بهرني سیاست له اغېزو هم سترګې نه شي پټېدای.

د افغانستان اسلامي امارت په بهرني سیاست کې «متوازن» په دې مفهوم کارول کېږي چې افغانستان ټولو هېوادونو سره د خپلو ارزښتونو په رڼا کې د مشترکو ګټو پر بنسټ فعال تعامل کوي. د سړې جګړې پرمهال د «ناپیلتوب» یا «عدم انسلاک» اصطلاحات کارول کېدل چې د هغه وخت د وضعیت بیانوونکي وو. اوس چې نړیوال سیاست د څوارخیزتوب پر لور چټک ګامونه اخلي، د افغانستان اسلامي امارت دغه راټوکېدونکې څوارخیزتوب یو فرصت ګڼي او ټولو لوریو سره په تعامل کې متوازن بهرني سیاست ته لومړیتوب ورکوي.

متوازن د غیرفعالیت په معنا هم نه دی. له متوازن سیاست څخه فهم دا دی، چې افغانستان به ټولو سترو او سیمه‌ییزو ځواکونو سره، بې له دې چې د هغوی ترمنځ ټکرونه په پام کې ونیسي یا د یو لوري طرف ونیسي- د خپلو دیني او ملي ګټو او د هغوی د مشروع ګټو په نظر کې نیولو سره تعامل کوي.

اقتصادمحوري

د افغانستان اسلامي امارت د بهرني سیاست بله اساسي ځانګړنه پر اقتصادي همکاریو ولاړ سیاست دی، چې هدف ترې د افغانستان د جغرافي په کارولو سره په سیمه کې افغانستان د اقتصادي اتصال او ترانزیټ په مرکز بدلول دي.

له اقتصادمحوره سیاست موخه دا ده، چې د افغانستان ژیوایکانومیک څخه د افغانستان د اقتصادي احیا لپاره داسې ګټه پورته شي چې د افغانستان او سیمې د هېوادونو اقتصادي ګټې یو بل سره پیوند شي. دا به نه یوازې دا چې د افغانستان اقتصادي ګټې خوندي کړي، بلکې د افغانستان د ملي ثبات له لا زیات ټینګښت سره به هم مرسته وکړي.

افغانستان چې د منځنۍ او سویلي اسیا هېوادونو ترمنځ د دروازې حیثیت لري، د خپل اقتصادمحوره سیاست پر مټ غواړي چې سیمه‌ییز اتصال کې خپل محوري رول ولوبوي.

په افغانستان کې د اشغال له پای او د اسلامي امارت له تاریخي بریا وروسته چې امنیت او ثبات تضمین شوی، د سیمې هېوادونو ته یې د دې فرصت برابر کړي چې د افغانستان له لارې د ترانزیټ، انرژۍ انتقال او نښلوونکو لارې پر مټ د ټولې سیمې د اقتصادي راپورته کولو په برخه کې رول ولوبوي.

دغه بحث ته په پام، اوس لیدل کېږي چې د افغانستان په خاوره کې د ټاپي نل‌لیکې د غځولو عملي چارې د پیل په درشل کې دی. همدارز د ټاپ پروژه، چې د ترکمنستان برېښنا د افغانستان له لارې پاکستان ته لېږدوي کار پیل شي. ازبکستان هڅه کوي چې د افغان ترانس وسپنې پټلی لیکه، چې د افغانستان مزارشریف ښار له پېښور سره وصلوي ورغول شي. د کاسا ۱۰۰۰ پروژه، چې د قرغزستان برېښنا د افغانستان له لارې پاکستان ته لېږدوي کار روان دی.

د اقتصادمحوره بهرني سیاست بل اساسي اړخ افغانستان کې د بهرنۍ پانګونې د جلب په موخه د اسانتیاوو برابرول دي. په همدې موخه د ریاست الوزرا د اقتصادي معاونیت تر سیوري لاندې د بهرنۍ پانګونې لپاره د پروسو اسانولو او چټکولو په موخه د پانګونې د جذب بین‌الوزارتي کمېټه کار کوي.

د بهرنۍ پانګونې په برخه کې د لوګر مس عینک کان کې د چینایي پانګوالو له لوري د چارو عملي پیل د بېلګې په توګه یادېدلای شي. همدارز په شمال کې د امودریا نفتي حوزه کې د چینایي شرکت لخوا د تیلو د استخراج پیل چې داسې هیلې یې ټوکولي دي چې زموږ د تېلو ملي اړتیا تر زیاتې برخې خودکفا کړي.

دې ته ورته په نورو برخو کې هم د حکومت سیاست د بهرنۍ پانګونې د جذب لپاره د اسانتیاوو برابرول دي.

متن سخنرانی محترم مولوی امیر خان متقی، وزیر امور خارجهٔ امارت اسلامی افغانستان

در "همایش مشورتی عالی رتبه سیاسی فلسطین" در تهران

تهران - ایران ۲۳ دسامبر ۲۰۲۳

الحمد لله رب العالمين والعاقبه للمتقين والصلات والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين وعلى آله وآصحابه آجمعين آما بعد:

اعوذ بالله من الشيطن الرجيم

بسم الله الرحمن الرحيم

" سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ"

صدق الله العلى العظيم

برادر عزیز حسین امیر عبد اللهیان، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران،

وزرای محترم،

دانشمندان وفرهیختگان،

حضار گرانقدر،

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

اجازه دهید در قدم نخست از این ابتکار مسؤولانه، به وقت و بجای وزارت امور خارجهٔ جمهوری اسلامی ایران اظهار سپاس و امتنان نمایم که فرصت را در اختیار ما گذاشت تا پیرآمون مهم ترین و دردناک ترین مسألهٔ منطقوی، اسلامی و انسانی بحث هایی داشته باشیم.

همکاران عزیز،

ما و شما زمانی گردهم آمده‌ایم که هر لحظه، احتمالاً همین لحظه هم که من سخنرانی دارم، جوان فلسطینی ساکن در غزه مظلومانه به شهادت می رسد، مادری داغدار می‌گردد، و کودکانی بی پدر و مادر می‌شوند!

این دقیقاً هفتاد و هشتمین روزیست که قتل عامِ بی رویه و نسل کشیِ اهل غزه جریان دارد و جهانی که داد از حقوق بشر، ارزش های انسانی و آزادی و عدالت می زند، نظاره گر این قتل عام وحشیانه است.

با این حال، ما در عصر بزرگترین تناقض ها به سر می بریم!

در جهانی که کشورهایی به بهانهٔ نقض جزءی‌ترین حقوق انسانی

و یا هم به دلایل سیاسی اما با به کار گیری بحث حقوق بشری مورد تحریم ها قرار می گیرند....اما در عین زمان نسل کشی بی وقفهٔ یک ملت توسط رژیمی که از تمام حدود و معیارهای انسانی در جنگ

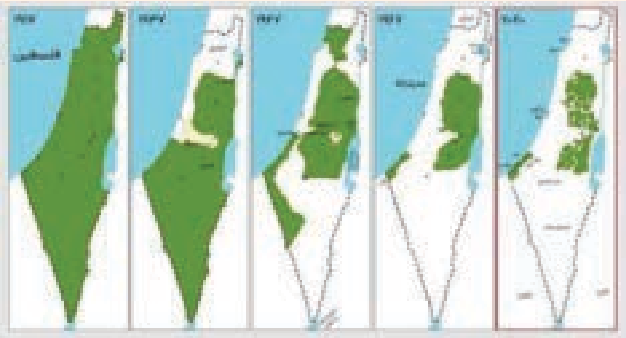

پا فراتر گذاشت مورد کوچکترین ایراد قرار نمی گیرد!

در وجود ده ها کنوانسیونِ پیرآمون حقوق بشر و مسایل انسانی در جریان هفتاد و هشت روز نزدیک به بیست هزار انسان که بیشتر از نصف آن را خانم ها و کودکان تشکیل می دهند نسل کشی گردیدند.... اما همین کنوانسیون ها در عین زمان در موارد دیگر به دلایل سیاسی و ابزاری مورد استفاده قرار می گیرد.

سرورانِ عزیز!

با این وضعیت آیا نظم حاکم جهانی کنونی که اساس آن بعد از جنگ جهانی دوم گذاشته شد، با این همه تناقضات پاسخگوی نیازهای انسان قرن بیست و یک است؟!

آیا می شود عقل و خِرَدِ انسانِ قرن بیست و یک را با این همه رفتارهای دوگانه و معیارهای چندگانه به بازی گرفت؟!

من فکر می کنم که وجدان آگاه و بیدار بشری را نمی توان با اینچنین رفتارهای دو گانه قانع ساخت. ما نیاز به نظم نوین جهانی که استوار بر عدالت و برابری باشد داریم. در نظمی که از هیچ حق انسانی و یا هم کشوری چشم‌پوشی صورت نگیرد و امکان استفاده‌جویی‌های سیاسی نداشته باشد.

نظمی که به جهان صلح، عدالت و ثبات به ارمغان بیاورد.

چه بخواهیم یا نخواهیم، بگوییم یا نگوییم....وجدان انسان امروزی را نمی توان با این همه تناقضات خوابیده نگهداشت.

پس از نسل کشیِ فلسطینی‌ها در غزه و آزاد گذاشتن دست رژیم صهیونیستی، این تناقض بزرگ، دیگر به حد کافی روشن گردیده است و با این و ضعیت شکل گیری تغییر در نظم جهانی حتمی است.

خیلی مسخره است وقتی دیده می شود کشور من افغانستان پس از بیشتر از چهار دهه تهاجمات کشورهای بیگانه و جنگ و هرج و مرج، وقتی به سوی امنیت و ثبات گام بر می دارد، با به کار گیری حقوق بشر مورد تحریم ها قرار می گیرد!

انسانِ افغان چگونه می تواند با این معیار دو گانه همسو باشد؟!

امارت اسلامی افغانستان به حیث نظامی که از متن مردم خویش برخواسته و با نصرت الهی و

پایداری و ایستادگی مردمِ مجاهد و قهرمانِ افغانستان توانست اشغال بیست سالهٔ امریکا و ناتو را در افغانستان به پایان برساند، امروزه درد و رنج مسلمان فلسطینی را با دل و جان حس می کند.

ما که سال ها است قربانی تناقضات حاکم بین المللی هستیم، بیشتر از هر ملت دیگر، در درد و رنجِ ملت مسلمان فلسطینی، خود را شریک می دانیم.

مسألهٔ فلسطین تنها به مردم فلسطین خلاصه نمی شود، بلکه قضیهٔ عربی، اسلامی و در نهایت انسانی است....هیچ انسان آزاده و باورمند به عدالت و ارزش های انسانی نمی تواند مظالم رژیم صهیونیستی بر فلسطین را با بی تفاوتی نظّاره گر باشد!

جلالتمآبان،

"امارت اسلامی افغانستان به حیث جزءی از امت اسلامی، مظالمِ جاری رژیم صهیونیستی در غزه و فلسطین اشغالی را همواره محکوم کرده است و مبارزهٔ ملت فلسطین را بر اساس نصوص شرعی و حقوق بین الدول، یک امر مشروع و قانونی می داند.

امارت اسلامی افغانستان، به مثابهٔ پاسدار ارزش های اسلامی از کشورهای تأثیرگذار جهانِ اسلام، خواهانِ ایفای نقش مؤثرتری در پایان گذاشتن به کشتار مردم بی گناه فلسطین توسط رژیم صهیونیستی و مسؤول دانستن رژیم صهیونیستی است.

جهان اسلام باید یک پارچه و متحدانه صدای آزادی فلسطین را به روایتِ مطرح مبدل نمایند و تفاوت دیدگاه های سیاسی را در این قضیه راه ندهد. ابتکار امروزی جمهوری اسلامی ایران قابل ستایش است.

اما هنوز هم نیاز است که کشورهای بیشتری در منطقه دست به کار شوند تا بتوانیم جلوی کشتار بی رویه مردم مظلومِ فلسطین گرفته شود. این تلاش ها باید تا زمانی ادامه یابد که مسألهٔ فلسطین به حل دایمی و عادلانه برسد. راه حلی که در نتیجه آن مردم فلسطین دارای دولتی شوند که در سرزمین تاریخی فلسطین به وجود بیاید.

امارت اسلامی افغانستان در محدودهٔ توانایی اش آماده همراهی جهان اسلام در این امر انسانی و اسلامی می باشد.

تشکر از تو جه تان و یک بار دیگر سپاسگذارم از وزارت امور خارجهٔ جمهوری اسلامی ایران بابت فراهم آوری این فرصت.

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

د تاتارستان په مرکز کازان کې د مسکو فارمت غونډه کې د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزیر ښاغلي مولوي امیرخان متقي وینا

کازان، تاتارستان
۲۹ سپتمبر ۲۰۲۳

بسم الله الرحمن الرحیم

حامداً و مصلیاً و بعد،

له هر څه وړاندې د روسیې فدارسیون له حکومت او تاتار ستان جمهوریت نه مننه کوم چې د دې ناستې تابیا یې ونیوله او د افغانستان اسلامي امارت په استازیتوب یې موږ ته د ګډون بلنه راکړه ترڅو د خپل هېواد په تړاو د وروستیو سیاسي، امنیتي او اقتصادي پرمختګونو په هکله د ناستې ګډونوالو سره هراړخیز بحثونه ولرو.

درنو حاضرینو،

دوه کاله وړاندې د ۲۰۲۱م کال د اکتوبر پر ۱۶مه زموږ یوه لوی پلاوي داسې مهال د مسکو فارمټ ناسته کې ګډون وکړ، چې په افغانستان کې د امریکا او ناټو اشغال او پر هغوی تکیه اداره له منځه تللې وو، او د افغانستان اسلامي امارت حکومت تازه کار پیل کړی و. هغه مهال ځینو لوریو سره د راتلونکي حکومت تداری، د حکومتي بنسټونو احیاء خصوصاً د امنیتي سکتور وزارتونو بیا فعالولو، امنیتي وضعیت او مخدره موادو په تړاو ژورې اندېښنې او جدي پوښتنې مطرح وې.

خو موږ د الله تعالی په خاص نصرت، د ولس په ملاتړ، او په خپل ټینګ عزم باور درلود چې د اشغال پای ته رسېدو سره به سم موږ د یوه خپلواک، امن او ښېرازه افغانستان د بنسټ ډبره ږدو، چې الحمدالله دا کار وشو او په تقویت یې کار روان دی.

> تېر دوه کاله موږ د همدې فارمټ او نورو ناستو او فارمتونو په چوکاټ کې سیمې او نړۍ ته د افغانستان امنیتي وضعیت په هکله اطمینان ورکړ او ژمنه مو وکړه چې د

افغانستان اسلامي امارت به د يوه مسؤول حکومت په توګه پرې نږدي چې د افغانستان له خاورې د نړۍ، سیمې او په ځانګړې توګه خپلو ګاونډیو هېوادونو ته ګواښ پېښ شي، چې دا ژمنه په ښه ډول عملي شوې ده.

په تېرو دوو کلونو کې موږ د خپل حکومت سیاسي، امنیتي او اقتصادي بنیادونو رغولو سره هممهاله د اشغالګرو په سیوري کې د روزل شویو فتنه‌ګرو ډلو پرخلاف مبارزه چټکه کړه او وتوانیدلو چې په ټول هیواد کې د داعش پټنځایونه په ډېر مسلکي ډول له منځه یو سو او د افغانستان په شمول د ټولې سیمې د امنیت پرخلاف د یوې سترې دسیسې وروستۍ هڅه هم شنډه کړو.

درنو حاضرینو،

په تېره شاوخوا نیمه پېړۍ کې افغانستان له ګڼو سیاسي، امنیتي، اقتصادي، ټولنیز او په ځانګړې توګه د کورني مشروعیت له بحران سره مخ و چې د ګڼو ننګونو لامل شو؛ علمي او عملي تجربو وښوده چې د بحران اصلي ریښه د کورنیو مسئلو په اړه د خارجي نسخو، ماډلونو او فرمایشونو تطبیق وو چې زموږ جغرافیه، تاریخ، فرهنګ، دیني او ټولنیز ارزښتونه په کې له پامه غورځول شوي وو.

زموږ د دې ادعا ښه بېلګه تېره دوه کلنه حکومتولي ده، چې له بندیزونو او د کوم جهت له مرستې او ملاتړ پرته مو جنګ ختم او دایمي امنیت رامنځته کړ، حکومت مو مرکزي کړ، بودیجه مو خپلواکه کړه، له هیواده مو چا ته ګواښ پیښ نه شو، مخدره موادو سره مو مؤثره مبارزه وکړه، په حکومتي او خصوصي سکتور کې مو کاري فرصتونه پراخ کړل، عدالت ته لاسرسی هرې ولسوالۍ او کلي ته وغزیده، تجارت، ټرانزیټ او پانګونې لپاره مو آسانتیاوې رامنځته کړې، د هیواد په بېلابېلو برخو کې مو د بیا رغونې پروژې پیل کړې او د ولس تر محرومې طبقې پورې مو د خدماتو رسولو کې شفافیت تضمین کړ.

دا هر څه په تېرو شلو کلونو کې په اصطلاح همه شمول رژیم د سوونو زرو بهرنیو او کورنیو عسکرو، پرمختللو وسلو، پراخ مالي ملاتړ او د سیمې او غربي هیوادونو سیاسي ملاتړ سره سره هم ترلاسه نه کړل، چې د پاشلتیا اساسي لامل یې د بهرنیو فرمایشونو د منلو په نتیجه کې د ولس په وړاندې د مشروعیت بحران رامنځ ته کېدل او په مقابل کې یې ولس را پاریدل و.

په همدې اساس مو د خپلو خلکو د دین، تاریخ، کلتور او خصوصا نژدې سیاسي واقعیتونو ته په پام کې نیولو سره د یوه دا سې حکومت بنسټ کېښود چې د ښې حکومتدارۍ ترڅنګ د دیني او ملي مشروعیت څخه برخمن وي. هیله من یم چې د سیمې او نړۍ هیوادونه هم پر دې واقعیت د تایید مهر ولګوي ولې په تېرو ۴۵ کلونو کې د نا تعریف شوي همه شمولیت په څېر هیڅ بهرنۍ نسخې د افغانستان ستونزې نه دي حل کړې.

موږ له ټولو هیوادونو، په ځانګړې توګه له خپلو ګاونډیو او د سیمې

له هېوادونو هیله لرو، لکه څنګه چې موږ نورو ته د حکومتدارۍ د بنې په اړه نسخې نه وړاندې کوو، دوی دې هم د افغانستان د حکومتدارۍ د بنې په تړاو د نسخې وړاندې کولو پرځای د افغانستان اسلامي امارت سره په هره برخه کې رسمي کار پیل کړي ترڅو دا ته له یوې خوا د شریرو جهتونو لاسونه پرې شي او له بلې خوا د یورو-آسیا سیمې، چې د نړۍ نږدې اویا سلنه نفوس، اکثره شتمني او د انرژۍ درېیمه برخه سرچینې لري، له ظرفیت څخه د سیمې د ثبات او شېرازۍ لپاره ددې تاریخي فرصت څخه د ټولو په ګټه اعظمي استفاده وشي.

درنو حاضرینو،

په پای کې ځینو مواردو ته غواړم مشخصې اشارې ولرم:

لومړی: اوس چې د افغانستان اشغال پای ته رسېدلی، امنیت راګرځېدلی او یوه قوي سیاسي اراده موجوده ده، نو د دې وخت راغلی چې د افغانستان په محوریت د سیمه‌ییز اتصال پروژې تطبیق شي. موږ د خپل اقتصادمحوره بهرني سیاست پر بنسټ د سیمه‌ییز اتصال لپاره...که هغه د ټرانسپورټ په بڼه او یا د انرژۍ د لېږد په ډول وي، چمتو یو چې ټولې لازمې ا سانتیاوې برابرې کړو. له نوو سیاسي انکشافاتو ورو سته، اوس تر بل هر وخت د «شمال او جنوب سوداګریز دهلیز» عملي کېدو ته شرایط برابر دي. دلته د رو سیې فدراسیون د لومړي وزیر ښاغلي میخائیل میشوستین له هغو څرګندونو ملاتړ کوو چې ویلي و «روسیه چمتو ده چې د افغانستان او جنوبي اسیا په ګډون د یورو-آ سیا په سیمه کې د سوداګریزو مسیرونو پر پراختیا تمرکز ولري». د سیمې د هېوادونو لپاره هم باید همدا مهم وي چې څنګه خپلې ګټې خوندي کړي او له فرصتونو استفاده وکړي.

دوهم: افغانستان د اقتصادي همکاریو، سوداګرۍ او سرمایه‌ګذارۍ قوي ظرفیت لري او موږ له هر ډول تبعیض پرته د زیربنایي پروژو، انرژۍ، معادنو، زراعت، مواصلاتي خطوطو او په ځانګړې ډول د اوسپنې پټلۍ چې ټوله سیمه د افغانستان له لارې په لنډه توګه نښلوي، چمتو یو چې لازمې اسانتیاوې برابرې کړو.

درېیم: موږ ګاونډیو هېوادونو سره د سرحدي همکاریو په برخه کې د قاچاقبرانو او نورو ورانکارو عناصرو د تګ او راتګ د مخنیوي په برخه کې خپل تیاری بیا تکراروو. د دغو ګواښونو دفع ډله‌ییزو همکاریو ته اړتیا لري. موږ په دې برخه کې مؤثرې هڅې کړې دي او په کوردننه مو د مخدره موادو کښت او قاچاق د صفر کولو په موخه مبارزه کړې ده؛ مګر د قاچاق په برخه کې چې دوو اړخیزو همکاریو ته ضرورت ده، د اړوندو هېوادونو همکاریو ته اړتیا لرو.

څلورم: افغانستان د تېرو دوو کلونو په اوږدو کې ګنو هېوادونو سره، په ځانګړې توګه د سیمې له هېوادونو سره د پراخو سیاسي او ډیپلوماتیکو تعاملاتو د پیل شاهد و. په دې اړه د سیمې هېوادونه ډېر مخکښ و، چې مننه یې کوو!

دا د افغانستان او سیمې او نړۍ ترمنځ د ډیپلوماتیکو اړیکو نوی فصل بولو. د بېلګې په توګه د

چین ولسي جمهوریت د افغانستان اسلامي امارت تـه لـه دیپلوماتیکو تشریفاتو سره سم سفیر معرفي کـړ. مـوږ هیلـه‌من یـو چې د چین دا اقدام نورو هېوادونو ته هم ښه مثال شي او زمـوږ سفیران هـم ومنـي ترڅو د دوو اړخیزو ګټو په نظر کې نیولو سره مؤثرې ښکېلتیا ته زمینه برابره کړي.

پنځم: افغانستان ته د نړۍ لـه بېلابېلـو هیـوادو سیلانیان، دیپلـو ماتـان، مرستندویان، خبریالان او څېړونکـي پـه ډاډه زړه راځـي او پـه ټـول هیـواد کې ازاد ګرزي. بناء موږ یو ځل بیا اعلان کوو هر څوک چې له افغانستان څخه د امنیت او یا هم مخدره موادو په اړه تشویش لري د مغرضو کړیـو د تبلیغاتو د اوریدو او د همدې غرضي تبلیغاتو پـه استناد او بنیـاد د عکس العمل ښودوو پر ځای دي خپله افغانستان ته راشي، هیئتونه دي راولیږي او هر څه دي له نږدې په خپلو سترګو ووینې تـر څو یـې تشویش رفع او اطمنان حاصل شي.

په پای کې د روسیې فدراسیون د دې ابتکار له امله د مننې ترڅنګ یـو ځـل بیـا ګاونـډیو او د سیمې هېوادونـو بانـدې غـږ کـوم چـې افغانستان د مشترکو مشروعو ګټو پر بنسټ ټولو سره مثبت تعامل ته چمتو دی او هیلـه‌من یـو چې لـه دې فرصت څخه ټول هېوادونـه د خپلو ملي ګټـو پـه پـام کـې نیولـو سره استفاده و کړي.

لـه توجـه مـو مننـه ښـه وختونـه ولرئ.

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنيو چارو وزارت درې کلن سياسي مزل

ځانګړی راپور

په هېواد کې د شل کلن امريکايي اشغال له ټولو کړاونو او ځورونو وروسته په افغان مېړني او مجاهد ولس د الله جل جلاله پيرزوينه وه، چې اسلامي امارت يې بيا په هېواد حاکم او د دې حاکميت سپين بيرغ يې د هېواد پر لوړو او ژورو رپاند کړ. د څښتن تعالی د دې بې ساري نعمت د شکرانې په پار په هېواد کې يو ځل بيا تر همدې سپين محمدي بيرغ لاندې اسلامي نظام په بشپړ قاطعيت او ژمنتيا اعلان شو. يرغلګر امريکايان او لاسپوڅي يې له هېواده تېښتي ته اړ کړل شول او هېوادوال مو له هر ډول ناخوالو او کړکېچنو کړو وړو هوسا او د ټول هېواد په کچه سراسري امنيت رامنځ ته شو.

هو، د ۱۴۰۱ د زمري ۲۴مه (۱۵مه اګست ۲۰۲۱)، هغه ورځ ده، چې د افغانستان او نړۍ د ننني تاريخ ځلانده؛ خو واقعاً هيجانه ورځ ثبت شوه. خلکو او نړيوالو د افغانانو د متين او راسخ عزم او د امارت د سپېڅلي مبارزې رښتونولي عملاً درک کړه او د نظام او افغانانو لپاره دا سرښندنه او مېړانه تر بل هر څه لويه ارزښتمنه لاسته راړونه ده، چې وياړ يې د هر متعهد او پر دين مين افغان په زړه کې د تل لپاره خوندي دی.

هوکې! د زمري په ۲۴مه؛ په هېواد کې د بهرني اشغال تغر ټول، د ظلم او ستم لاسونه غوڅ، د وحشت زولنې ماتې، د قدرت جزيرې ختمې او د جګړې او غچ اخيستنې نادوده فکر په عمومي عفوه محوه شو. د هېواد په ټول قلمرو د خپلواکۍ ځلانده لمر خپلې پلوشې وغوړولې او د افغان متدين ملت نه هېرېدونکو مېړانو او کارنامو د تاريخ په زرينو پاڼو کې د امپراتوريو د ماتې نوی باب اضافه کړ.

لله الحمد؛ اوس مو هېوادوال او مجاهد ولس د واحد اسلامي نظام تر چتر لاندې د سراسري امنيت په غوړېدلې فضاء کې پرته له کومې وېرې او ترهې د هېواد د ګوټ ګوټ ننداره کوي، له خپلو کورنيو سره د ژوند ارامې شېبې په خوښۍ او خوشحالۍ تېروي، ورځ تر بلې د جګړو د ويرونو پر ځای د سياسي، اقتصادي،کلتوري او ټولنيزو پرمختګونو سربېره د هېواد د ابادۍ، سوکالۍ او پر ځان بسياينې خبرونه اورېدل کېږي.

د اسلامي امارت مشرتابه -الله يې دې ساتندوی او مرستندوی شي- په ټول اخلاص، امانت دارۍ او د دې الهي مسووليت په بشپړ درک د هېواد واګې او چارې رهبري کوي، د خپل رعيت او خلکو د هوساينې فکر کوي او د هغوی د نېکمرغۍ، مال او نفس د ساتنې او عزت پالنې خدمت يې د خپلې واکمنۍ اساسي کربښې ټاکلې دي.

نن، د زمري په ۲۴مه، د افغانستان اسلامي امارت واکمني خپل درې کلن مزل پوره کړ، د بهرنيو چارو وزارت له هغې ورځې چې د هېواد د کورني او بهرني سياست د اصولو د ترسيم او له نړۍ سره د مانا درلودونکي تعامل په رامنځته کولو دنده ور وسپارل شوه. د وزارت مشرتابه په ټول متانت او ځراکت وکولای شوای، په تېرو دريو کلونو کې له سيمې او نړۍ سره د پېچلو او اوږدو بحثونو، پرله پسې سفرونو او مهمو ليدو کاتو په ترڅ کې د دې وزارت کاري استقامت او د فعاليتونو څرنګوالی د ملموسې سياسي تګلارې او سياسي ليدلوري څرګند مطرح کړي.

د بهرنيو چارو وياړلي مشرتابه له هغې ورځې، چې د دې وزارت د چارو د مديريت او سرپرستۍ لپاره غوره کړل شو او د وږي په ۱۶مه د افغانستان اسلامي امارت د سرپرستې کابينه له اعلان سره سم يې عملا چارې په لاس کې واخيستې، تر ټولو لومړی يې د وزارت اداري چوکاټ منظم کړ، د بشري ځواک ګومارنې په لړ کې يې د جهادي مبارزې د صف له باتورو مجاهدينو سربېره متدين، ژمن علمي شخصيتونه هم راجلب کړل. په بهر کې د افغانستان له لس ګونو سياسي استازوليو سره اړيکې ټينګې شوې او د بهر مېشتو افغانانو او بهرنيانو لپاره د قونسلي خدمتونو وړاندې کولو لړۍ پيل او په جديت يې کړنې بېرته عادي حالت ته راوګرځول شوې. په هېواد کې يې بهرنيو شته سياسي او ډيپلوماتيکو استازوليو ته د کاري چاپېريال ډاډ ورکړ او د يو لړ بندو استازوليو بېرته پرانيستنې او حضور ته يې عملا کار وکړ او له سيمې او نړۍسره د افغانستان د سياسي تعامل کچه مخ په پياوړتيا او پراختيا شوه.

دا ځانګړی راپور د بهرنيو چارو وزارت د درې کلن سياسي مزل په پار چمتو شوی دی، چې لومړی

برخه يې د وزارت د داخلي چارو له مديريت پيليږي، ورپسې په افغانستان کې د بهرنيو هېوادونو د سياسي استازوليو له همغږۍ سربېره د افغانستان د بهرنيو سياسي استازوليو د کنټرول چارې وړاندې شوې دي. په دوهمه برخه کې افغانستان ته د بهرنيانو په ځانګړې توګه د ديني عالمانو د پلاوو د راتګ او له اسلامي امارت سره يې د خواخوږۍ او ورسره له نيږدې د دوستانه بحثونو معلومات شريکېږي. د راپور دريېمه برخه د بهرنيو چارو د محترم مشرتابه د بهرنيو سفرونو، په هېواد کې له بهرنيو لوړ پوړو چارواکو سره ليده کاته او د اسلامي امارت د سياسي تعامل او له نړۍ سره د افغانستان د مانا دار نښلون په موخه اړوندو دوه اړخيزو او څو اړخيزو ناستو او بحثونو ته ځانګړې شوې ده.

۱. د بهرنيو چارو وزارت د چارو څارنه او مديريت

د ورځنيو کړنو او خدماتي سيستم ښېرتــه فعالول او اداري پرمختګ

په داسې حال کې؛ چې له اشغاله تازه راوتلي د بهرنيو چارو وزارت سياسي، اقتصادي او کلتوري فضاء ډېره بې خونده او له هر راز ابهاماتو او اتهاماتو ډکه وه، د اسلام د سپېڅلي دين د لاربنوونو او د وطن د عليا مصالحو د پالنو په لړ کې د هر اړخيزې او خپلواکې رښتونې تګلارې نه شتون او ورته د نظام د اولويتونو پر بنسټ د دې برخې رغونې او پياوړتيا په تکل کلک هوډ، ستړې کار، څيرک مديريت او اغېزمنې ستراتيژۍ ته اړتيا وه.

د بهرنو چارو وزارت ته مشرتابه او کارې ډله يې په داسې حال کې رانوتله، چې د وزارت ډېرى رييسان له هېواده تښتېدلي وو، اداري سيستم يې په يو نامنظمه بڼه پرېښى او تر ډېره هځه شوې وه، چې نګونکى کارې چاپېريال وړاندې شي؛ خو په لږ وخت کې دا تشه په خورا تدبير او لوړه حوصله د جهادي دور د زړه ورو مجاهدينو له ټاکلو سربېره د هېواد د علمي او اکاډيميکو شخصيتونو په ساتلو او راجلبولو ډکه او ټولې چارې د مرکزي رياستونو په ګډون د هېواد د لويو ښارونو سربېره په نهو سياسي استازوليو کې فعالې او منظمې کړل شوې او د تېر په پرتله يې په ښه توګه خپل کارونه او خدمات پيل کړل.

د ۱.۱.۱ د بهرنيو چارو وزارت د ورځنيو قونسلي چارو او خدمتونو د اسانتيا په لړ کې وتوانېد، چې ولايتي استازولۍ د مرکزي ډېټابېس سره وصل کړي، څو هېوادوال وکولای شي، چې خپل ټول اسناد له مرکز سربېره په ولايتونو کې هم تصديق کړي. له دې سربېره د قونسلي خدمتونو ځانګړې خدمت هم رامنځ ته شو، چې له مخې يې هر څوک کولای شي د ورځو اوږده انتظار په ځای د دوو يا دريو ساعتونو په ترڅ کې خپل اسناد تصديق او خلاص کړي.

له هېواده بهر د افغانستان په اړوندو استازوليو کې د بېلابېلو خدمتونو اسانتياوې رامنځ ته شوې، هلته په اړوندو هېوادونو کې مېشت هېوادوال د قونسلي خدمتونو له اسانتياوو او د پېژند پاڼو او پاسپورټونو له وېشه په عادي توګه برخمن دي.

د هېواد د ننه د سیاسي استازولیو بیا فعالېدل او په بهر کې د افغانستان د استازولیو د اړیکو پیاوړتیا

د افغانستان د سیاسي استازولیو د چارو او کړنو د مدیریت او اداره کولو په لړ کې اوسمهال د افغانستان اسلامي امارت په ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان، قرغزستان، اذربایجان، تاجکستان، روسیه، چین، ترکیه، متحده عربي امارات، قطر، سعودي عربستان، مصر، عمان، اردن، عراق، کویټ، پاکستان، ایران، هند، بنګله دیش، اندونیزیا، مالیزیا، بلغاریا، چېک، هالنډ او هسپانیه په هېوادونو کې د خپلو استازلیو سره تعامل لري او خپلو هېوادوالو او بهرنیانو ته د همدې استازولیو له لارې ډیپلوماټیک او قونسلي خدمتونه وړاندې کېږي.

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت په لنډه موده کې وکولای شي، له څو لیسزو جګړو راوتلی افغانستان، د سیاست په دروازه، د امن په جونګړه، د تجارت په پلازمېنه او د سیمې د خپلمنځي رقابت پر ځای د سیمې د پرمختګ پر ډګر بدل کړي! دې موخې ته د رسېدو په تکل یې د ګاونډیانو په ګډون، د سیمې او نړۍ هېوادونو ته د اسلام اصله، متوازن او اقتصاد محوره سیاست په رڼا کې د تعامل غیرږ پرانېسته.

په کور دننه د سیاسي استازولیو او ډیپلوماټیکو غړو لپاره د ډاډمن چاپېریال او کاري اسانتیا رامنځته کول، د اړوند چارو او کړنو ښه انسجام او د سفارتونو سره دوامداري اړیکې پالنه، هغه چاره وه، چې له هېوادونو سره تر پرله پسې اوږدو او پېچلو بحثونو وروسته د هغوی د قناعت او د واقعیتونو د درک په پایله کې ځینو یې خپل حضور ته پیاوړتیا ورکړه او یو شمېر تللو یې بېرته خپل شتون او فعالیت بیا ځلي وښود او ځینې نورې یې د ژمنو تر بریده راغلې دي، چې په نیږدې راتلونکي کې به خپل ډیپلوماټیک تعامل او له افغانستان سره راکړه ورکړه بېرته پیل کړي.

د افغانستان اسلامي امارت د حاکمیت په لومړي کال په کابل کې د چین، روسیې، ازبکستان، عربي متحده اماراتو، هند او اروپايي ټولنې سفارتونه یو په بل پسې بېرته پرانیستل شول. روسیه، چین، ازبکستان، ایران او پاکستان بیا هغه هېوادونه وو، چې د اسلامي امارت استازي یې په همدې لومړي کال په خپلو هېوادونو کې د افغانستان سفارتونو ته ومنل او د افغانستان استازولۍ یې د اسلامي امارت ډیپلوماټانو ته په واک کې ورکړې.

د سفارتونو د پرانیستیا او لوړ ډیپلوماټیک تعامل په لړ کې، چین لومړی هغه هېواد و، چې په کابل کې یې خپل سفارت ته، رسمي سفیر ښاغلی ژاو شینګ راولېږ او خپل باور لیک یې په ۲۲ سنبله ۱۴۰۲- ۲۳ سپټمبر ۲۰۲۳ نېټه، د ا.ا.ا رئیس الوزراء الحاج ملا محمد حسن اخوند ته وړاندې کړ او رسما ومنل شو.

د چین سربېره د نورو بهرنیو هېوادونو سیاسي او ډیپلوماټیکه لېوالتیا هم له افغانستان سره د سیاسي تعامل هغه ګام وو، چې د تېرو دریو کلونو په لړ کې تر دې دمه شاوخوا ۲۶ سفارتونه او قونسلګرۍ بېرته پرانیستل شوې تر شاوخوا ۲۲هېوادونو خپل

نااستوګن سفیران د افغانستان لپاره ونومول، ان د مرکزي امریکا هېواد نیکاراګوا هم د افغانستان لپاره خپل نااستوګن سفیر نوماند او د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت له منلو سره سم په چین کې د ۱.۱.۱. سفارت ته ورسره د همکارۍ او همغږۍ لارښوونې وشوې.

په بهر کې د افغانستان د استازولیو د مدیریت او کنټرول او د اسلامي امارت د ډیپلوماټانو د منبت په لړ کې هم چین لومړی هغه هېواد و، چې د ۱.۱.۱ رسمي سفیر ښاغلی مولوي اسدالله (بلال کریمي) یې په بیجینګ کې د افغانستان سفارت ته د رسمي سفیر په حیث ومنه او باور لیک یې د چین ولسمشر ښاغلي شي جینپینګ ته د ۴۱ نورو هېوادونو د سفیرانو د منلو د مراسمو په ترڅ کې په ۱۰ دلو ۱۴۰۳نېټه، رسما وړاندې او د هغه له لوري ومنل شو.

دا مهال په افغانستان کې د ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان، قرغزستان، اذربایجان، تاجکستان، روسیه، چین، ترکیه، متحده عربي امارت، قطر، سعودي عربستان، مصر، پاکستان، ایران، هند، اندونیزیا او ایټالیا هېوادونه سفارتونه او ځینې یې د افغانستان د کندهار، هرات، مزار شریف او ننګرهار په ښارونو کې پرانیستې قونسلګرۍ هم لري. د ملګرو ملتونو د ډېرو سازمانونو سربېره د اروپایي اتحادیې، اسلامي همکاریو سازمان او نورو نړیوالو ادارو او سازمانونو خپل دفترونه پرانیستي او خپل چارې عادي په مخ بیایي.

۲. د افغانستان د اسلامي نظام د پیاوړي پېژندنې په موخه هېواد ته د اسلامي نړۍ د علماوو راتګ

په افغانستان د اسلامي امارت حاکمیت او د اسلامي نظام اعلان د اسلامي نړۍ او ځینو هېوادونو د اسلامي سازمانونو او دیني علماوو پاملرنه راجلب کړه او په دې لړ کې له بېلابېلو هېوادونو څخه د رسمي او نا دولتي اسلامي سازمانونو او ټولنو مشران او پلاوي له اسلامي امارت څخه د رښتوني درک په لړ کې افغانستان ته سفرونه وکړل او د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت په دې برخه کې د هغوی د هرکلي او راتللو په لړ کې عاجل او فوق العاده اسانتیاوې رامنځ ته کړې او د دوی هر کلی یې وکړ.

د ترکیې، قطر، متحده عربي اماراتو، پاکستان سربېره د بریتانیا او له ځینو نورو هېوادونو دیني علماوو سفرونه وکړل، د اسلامي امارت له مشرانو او چارواکو سره یې لیدنه او دوستانه مجلسونه وشول او د هېواد بېلابېل ښارونه او سیمې یې له نیږدې ولیدلې، چې په دې سره په هېواد کې د اسلامي نظام اړوند د هغوی د تفکر او برداشت انګېرنه سملاسي بدله او د نړۍ په کچه یې د خواله رسنیو او نړیوالو تلویزیونونو څخه د اسلامي امارت ملاتړ او تایید وکړ، لیکنې او کتابونه یې ولیکل او خپاره کړل او په دې اړه یې اوږده تلویزیوني بحثونه هم د مجازي نړۍ پر مټ خپاره کړل. افغانستان ته د همدې اړیکو پاللو په لړ کې یو شمېر پېژندل شوو

علماوو او مهمو شخصیتونو په لاندې توګه سفرونه تر سره کړي دي:

- کابل ته د پېژندل شوي عالم او اکاډمیک شخصیت شیخ محمد تقي عثماني په مشرۍ د پاکستان د یو شمېر دیني عالمانو راتګ، ۴ زمرى ۱۴۰۱.
- کابل ته د ترکیې د دیني علماوو د یو پلاوي راتګ، ۳ لړم ۱۴۰۱.
- کابل ته د جمعیت علماء اسلام مشر ـ ښاغلي مولانا فضل الرحمن او ورسره مل د علماوو پلاوي راتګ، ۱۸ مرغومی ۱۴۰۲.
- کابل ته د مجمع الفقه الاسلامي نړیوالي علمي ټولنې مشر ـ د اسلامي همکاریو د سازمان مرستیال دکتور طارق بخیت او ورسره د بېلا بېلو هېوادو د علماوو راتګ، ۱۲ اکتوبر ۲۰۲۲.
- د افغانستان لپاره د اسلامي همکاریو د سازمان استازي دکتور محمد سعید آل عیاش راتګ، ۲۱ جنوري ۲۰۲۳.
- د اسلامي همکاریو سازمان مرستیال دکتور طارق بخیت په مشرۍ د سعودي عربستان، ترکیې، پاکستان، عربي متحده اماراتو، بحرین، اردن، مالیزیا، اندونیزیا، چاد، ګینیا او د اسلامي نړۍ د نورو هیوادونو مخورو او مشهورو علماوو راتګ، ۳ سپتمبر ۲۰۲۳.
- کابل ته د مسلمانو علماوو د نړیوالي اتحادیې مشر دکتور علي قره داغي په مشرۍ د رسمي پلاوي راتګ، ۲۰ دیسمبر ۲۰۲۳.
- افغانستان ته د برتانیې څخه د دیني علماوو د پلاوي راتګ، ۲۹ جولای ۲۰۲۳.
- افغانستان ته د اسلامي همکاریو د سازمان مرستیال او د افغانستان له پاره یې د ځانګړي استازي، ښاغلي دوکتور طارق علي بخیت په مشرۍ د دیني علماوو د پلاوي دوهم ځلي راتګ، ۱۴ دیسمبر ۲۰۲۳.
- د اندونیزیا د جوماتو د شورا رییس او د ولسمشر پخواني مرستیال او ملا پلاوي سفر،

۳. پیشرفت تعامل سیاسی با افغانستان و نشست‌های منطقه‌یی و بین‌المللی

طی سه سال گذشته، مقامات عالی‌رتبۀ کشورهای مختلف جهت تقویت تعامل سیاسی و روابط اقتصادی و فرهنگی با افغانستان به کشور سفر نموده اند، به‌ویژه سفرهای نخست‌وزیران و وزرای خارجه به همین منظور انجام شده اند که طی آن در رابطه به تعامل دوجانبۀ سیاسی، اقتصادی و فرهنگی با وزارت امور خارجه بحث صورت گرفته و در نتیجۀ گفت‌وگوها، این روابط در حال تقویت‌یافتن و پیشرفت اند. درین زمینه، ضمن مقامات عالی‌رتبۀ کشورهای همسایه، سفرهای مقامات کشورهای منطقه و جهان نیز انجام یافته است.

افزون برین، به سلسلۀ تعامل سازندۀ سیاسی با افغانستان، نشست‌های چندجانبه و پلتفورم‌های بحث به سطح منطقه و جهان در داخل و خارج کشور ایجاد شده اند که بحث‌هایی در رابطه به

موضوعات مهم مطرح نموده و راه‌حل ها ارائه نموده است.

سفرهای خارجی مهم وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان

- سفر مولوی امیرخان متقی به ایران برای گفتگوی دوجانبه، ۱۹ جدی ۱۴۰۰

هیئت امارت اسلامی افغانستان به رهبری مولوی امیرخان متقی به دعوت جمهوری اسلامی ایران به تهران سفر نمود و در این دیدار پیرامون روابط دوجانبه اقتصادمحور سیاسی، تجارت، مواد نفتی، ترانزیت و مسائل امنیتی گفتگو شد. دو طرف افغانستان را مسیر اتصال آسیای مرکزی و جنوبی خواندند که از طریق آن هر دو کشور می‌توانند در جهت صادرات و ترانزیت بهره ببرند.

- سفر وزیر امور خارجه ا.ا.ا به ترکمنستان جهت گفتگو در مورد روابط دوجانبه، ۲۴ جدی ۱۴۰۰

هیأت عالی‌رتبه‌ای به رهبری وزیر امور خارجه به دعوت ترکمنستان به عشق‌آباد سفر کرد و با معاون نخست‌وزیر، آقای رشید مرادوف وزیر خارجه و سایر مسئولین آن کشور ملاقات نمود. در این نشست روی روابط دوجانبه سیاسی، اقتصادی، همکاری‌های امنیتی، آغاز پروژه‌های تاپی و تاپ، رشد تجارت و فعالیت سکتور خصوصی، افزایش صادرات و به‌ویژه تکمیل پروژه‌های خط آهن و سرمایه‌گذاری روی برق بادی بحث گردید و مورد نظر دو طرف قرار گرفت. همچنان توافق صورت گرفت تا از افغانستان به‌عنوان مسیر ترانزیت میان آسیای مرکزی و جنوبی استفاده شود و برای محصلین افغان در بخش‌های نفت و گاز، خط‌آهن و سایر بخش‌های تخنیکی، بورسیه‌های تحصیلی اعطا گردد.

- سفر مولوی امیرخان متقی به دوحه جهت گفتگو با سفیران کشورهای اروپایی، ۲۸ دلو ۱۴۰۰

هیئت امارت اسلامی افغانستان به رهبری مولوی امیرخان متقی در سفر به دوحه با ۱۶ سفیر و نمایندگان کشورها برای افغانستان دیدار و روی موضوعات امنیتی، بشری، اقتصادی، سیاسی و صحی بحث نمود. همه طرف‌ها پیشرفت در وضعیت امنیتی را ستودند و بر کمک‌های بشردوستانه و صحی با افغانستان تاکید نمودند. هیئت امارت اسلامی نیز از تمامی کشورها خواست تا سفارت‌های‌شان را در کابل باز نمایند و فصل جدیدی از روابط مثبت آغاز شود.

- سفر مولوی امیرخان متقی به قرغیزستان جهت گفتگو دوجانبه، ۲۲ حوت ۱۴۰۰

مولوی امیرخان متقی و هیئت همراه در سفر به قرغیزستان با ارسلان کازابایف وزیر خارجه این کشور دیدار نمودند. در این نشست در مورد روابط دوجانبه سیاسی، اقتصادی و تجارتی گفتگو گردید و تاکید شد که باید از امنیت و استقرار سیاسی کنونی افغانستان در جهت گسترش تجارت آسیای مرکزی و جنوبی استفاده شود و کشورها و ملتهای منطقه از طریق افغانستان به یکدیگر وصل شوند. همچنین دو طرف بر

تقویت بیشتر روابط دیپلوماتیک و تجارت دوجانبه تاکید نمودند.

- سفر هیئت بلندرتبه افغانستان به ریاست امیرخان متقی به قطر، ۲ ثور ۱۴۰۱

در جریان این سفر هیئت بلندرتبه افغانستان به ریاست امیرخان متقی با شیخ محمد بن عبدالرحمن آل ثانی معاون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه قطر دیدار نمود. در این نشست در مورد مسائل سیاسی، اقتصادی و موضوعات مربوط به توافقنامه مدیریت میدان‌های هوایی افغانستان بحث گردید. همچنین در مورد طرح همکاری تیم‌های تخنیکی افغانستان، قطر و ترکیه جهت فعال‌سازی میدان‌های هوایی نیز صحبت شد.

همچنین وزیران امور خارجه و اطلاعات و فرهنگ امارت اسلامی با وزیر خانواده و امور اجتماعی قطر ملاقات نمودند. در این ملاقات خانم مریم المسند حوزه کاری خود را ارائه خدمات به یتیمان، زنان و معلولان و سازماندگی موسسات خیریه معرفی نمود.

مولوی امیرخان متقی از موصوف دعوت نمود تا برای مشاهده وضعیت زنان، یتیمان و معلولان به افغانستان سفر نموده و به نیازمندان کمک نمایند. در پایان روی سفر یک هیئت قطری به افغانستان و زمینه‌سازی برای افتتاح دفاتر موسسات خیریه قطر در افغانستان توافق گردید.

- سفر وزیر امور خارجه ا.ا.ا به دوحه جهت دیدار و مذاکره با هیئت امریکا، ۷ سرطان ۱۴۰۱

هیأت عالی‌رتبه‌ای به ریاست مولوی امیرخان متقی وزیر امور خارجه نشستی دوروزه با آقای تام وست، نماینده ویژه امریکا و هیأت همراهش که شامل نمایندگان بلندرتبه کاخ سفید، وزارت خزائن، اداره توسعه بین‌المللی امریکا و سایر ادارات بود، در دوحه، پایتخت قطر برگزار نمود.

- سفر مولوی امیرخان متقی به اسلام آباد جهت اشتراک در ششمین نشست وزرای خارجه افغانستان، پاکستان و چین، ۱۵ ثور ۱۴۰۲

وزیر امور خارجه امارت اسلامی در این سفر در ششمین نشست سه‌جانبه وزرای خارجه افغانستان، پاکستان و چین اشتراک نمود. در این نشست در مورد روابط سیاسی-اقتصادی و بازرگانی افغانستان-پاکستان و چین، ثبات و ترانزیت منطقه ای بحث و گفتگوی همه‌جانبه شد.

در جریان سفر وزیران خارجه افغانستان و پاکستان و هیئت همراه نیز نشست دوجانبه نمودند. در این دیدار در مورد روابط سیاسی-اقتصادی، تجاری، ترانزیتی افغانستان و پاکستان و ایجاد تسهیلات لازم در این زمینه‌ها بحث و تبادل نظر شد. همچنین درخصوص تردد آسان مهاجران و تجار افغان در پاکستان بحث‌های موثری صورت گرفت.

همچنین وزرای خارجه امارت اسلامی و جمهوری خلق چین دیدار نمودند و روی مسایل مهم دوجانبه سیاسی، تجاری، اقتصادی و ترانزیتی صحبت نمودند.

در این سفر وزرای امور خارجه و تجارت امارت اسلامی با یک تعداد از سران احزاب سیاسی پاکستان در اسلام آباد دیدار نمودند. در این نشست روی مشترکات دوجانبه و مسایل سیاسی، تجاری، ترانزیتی و اقتصادی صحبت شد. همچنین دو جانب روی نزدیک شدن روابط حکومت‌ها و ملت‌های همسایه و ایجاد زمینه رفت و آمد آزادانه مردم دو کشور تاکید کردند.

- سفر وزیر امور خارجه ا.ا.ا به قطر جهت گفتگو با مقامات قطری و نمایندگان امریکایی، ۸ اسد ۱۴۰۲

هیأت امارت اسلامی افغانستان به ریاست مولوی امیرخان متقی که نمایندگان وزارت مالیه و د افغانستان بانک وی را همراهی کردند، با تام وست، نماینده ویژه امریکا برای افغانستان و هیأت همراه وی از ادارات مختلف، به سطح کمیته‌های اجتماعی و مختلف تخنیکی گفت‌وگو نمودند.

در این نشست روی اعتمادسازی میان دوطرف، حذف فهرست‌های سیاه و برداشتن تحریم‌ها، آزادسازی ذخایر د افغانستان بانک، حفظ ثبات اقتصادی افغانستان، مبارزه با مواد مخدر و موضوعات حقوق بشری گفت‌وگو صورت گرفت. دو طرف روی تداوم چنین نشست‌ها، تفاهم و تعامل تأکید نمودند.

وزیر امور خارجه ا.ا.ا در این سفر با نمایندگان ویژه امریکا، بریتانیا، هسپانیا، کوریای جنوبی، هالند، ایتالیا، استرالیا و کانادا نیز ملاقات نمود. مولوی امیرخان متقی در مورد پیشرفت‌ها و دستاوردهای امارت اسلامی در بخش‌های مختلف معلومات داد و بر حضور نمایندگی‌های کشورها در افغانستان تاکید نمود.

وزیر امور خارجه با وزیر دولت قطر برای همکاری‌های بین‌المللی خانم لولوه الخاطر نیز ملاقات داشت. مولوی متقی وی را تشویق نمود تا در قسمت تداوی کودکان مبتلا به سوراخ قلب، تخم‌های اصلاح‌شده در بخش زراعت، آموزش دیپلومات‌ها و ورزشکاران و اعمار میدان‌های بازی در افغانستان کمک کنند. خانم الخاطر نیز به کمک در عرصه‌های یادشده تعهد سپرد.

- سفر مولوی امیرخان متقی به ترکیه جهت گفتگو در مورد روابط دوجانبه، ۸ عقرب ۱۴۰۲

در این سفر مولوی امیرخان متقی با همتای ترک‌اش، آقای هاکان فیدان در انقره ملاقات نمود. در این دیدار دوطرف در مورد روابط دوجانبه و ارتقای سطح روابط دیپلوماتیک، دهلیزهای جدید تجاری و موضوعات منطقه‌یی صحبت همه‌جانبه کردند. وزیر امور خارجه ا.ا.ا پذیرش دیپلومات‌های جدید افغان در انقره و استانبول را پیشرفتی خوب در روابط دوجانبه خواند. وزیر خارجه ترکیه تاکید نمود که نباید هیچ مخالفت مسلحانه در افغانستان وجود داشته باشد و برای همکاری در راستای ارتقای ظرفیت با افغانستان ابراز آمادگی کرد.

در جریان سفر مولوی امیرخان متقی از بنیاد معارف ترکیه نیز دیدار نمود و تأکید صورت

گرفت که واقعیت‌های افغانستان باید به‌شکل اصلی آن به ملت ترکیه رسانیده شود.

- سفر مولوی امیرخان متقی به ایران جهت اشتراک در کنفرانس "همایش مشورتی عالی رتبه سیاسی فلسطین"، ۱۳ جدی ۱۴۰۲

در حاشیه کنفرانس فلسطین وزیر امور خارجه با همتای ایرانی خود دیدار نمود. مولوی امیرخان متقی از اقدامات مؤثر به منظور تقویت بیشتر روابط دوجانبه میان افغانستان و ایران یادآوری نمود. وی همچنین در مورد حل مشکلات محبوسین افغان در ایران صحبت مفصل کرد. آقای امیرعبداللهیان موقف مثبت امارت اسلامی در قبال قضیه فلسطین در کنفرانس فلسطین را ستود و در مورد حل مشکلات محبوسین افغان قول همکاری دارد.

مولوی امیرخان متقی و هیأت همراهش در جریان سفر به ایران، با آقای نظری والی ولایت خراسان رضوی نیز ملاقات نمود. در این نشست در مورد پیشرفت و بازاریابی در بخش‌های تجاری، ترانزیتی، راه‌آهن و زراعت میان افغانستان و ایران بحث و گفتگو شد. وزیر امور خارجه ا.ا.ا برای همکاری و رفتار مناسب با مهاجرین و تجار افغان مقیم مشهد ابراز امیدواری کرد. در این دیدار در مورد ارتقای سطح و حفظ توازن صادرات و واردات دوجانبه، ایجاد تسهیلات بیشتر گمرکی و توجه جدی به خواسته‌ها و مشکلات تجار وعده سپرده شد.

- سفر وزیر امور خارجه ا.ا.ا به ترکمنستان جهت گفتگو در مورد مسایل دوجانبه، ۸ حوت ۱۴۰۲

هیئت امارت اسلامی به رهبری مولوی امیرخان متقی و به همراهی مسئولین وزارت معادن، اداره خط آهن و شرکت برشنا در سفر به عشق‌آباد با آقای محمدخان چکی‌ییف، معاون شورای وزیران در امور ترانسپورت ترکمنستان نیز ملاقات نمود. در این نشست در ارتباط به افزایش انتقالات میان افغانستان و ترکمنستان، ارتقای ظرفیت خط آهن بندر تورغندی و ایجاد تسهیلات بیشتر برای تجار افغان صحبت همه‌جانبه صورت گرفت. وزیر امور خارجه بر احیای راه لاجورد تاکید نمود و اتصال منطقه‌ای با محوریت افغانستان را از اهداف اساسی سیاست خارجی اقتصادمحور امارت اسلامی دانست.

آقای چکی‌ییف نیز راه لاجورد را بسیار مهم خواند و روی برگزاری نشست کشورهای پنج‌گانه مسیر این راه تاکید نمود. وی همچنین یادآور شد کشورش آماده است پس از به دست آوردن معلومات تخنیکی و توافق، روی استیشن خط آهن تورغندی سرمایه‌گذاری کند.

وزیر امور خارجه با رهبر ملی ترکمنستان نیز دیدار نمود و در مورد امنیت، ثبات و فرصت‌های جدید برای سرمایه‌گذاری و ترانزیت در افغانستان برای رهبر ملی ترکمنستان معلومات ارائه کرد. آقای قربانقلی بردی محمدوف، از توجه به انتقال گاز و برق به افغانستان و تلاش برای گسترش خط آهن گفت و وعده سپرد که در بخش‌های مختلف

تجارت با افغانستان تسهیلات ایجاد خواهد کرد. وزیر امور خارجه در جریان این سفر از سفارت افغانستان در عشق‌آباد نیز دیدن نمود.

- سفر مولوی امیرخان متقی در ترکیب هیئت امارت اسلامی به ایران، ۲ جوزای ۱۴۰۳

مولوی امیرخان متقی وزیر امور خارجه در ترکیب هیأت عالی‌رتبه ا.ا.ا در مراسم تدفین و فاتحه سید ابراهیم رئیسی رئیس جمهور فقید ایران و حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه فقید آن کشور اشتراک نمودند.

در جریان این سفر مولوی امیرخان متقی و هیأت عالی‌رتبه ا.ا.ا با شیخ تمیم بن حمد آل‌ثانی امیر قطر و محمد بن عبدالرحمن آل‌ثانی نخست‌وزیر و وزیر خارجه آن‌کشور در تهران ملاقات نمودند.

دیدارهای هیئت‌های بلندرتبه خارجی با رهبری وزارت امور خارجه امارت اسلامی

- دیدار مولوی امیرخان متقی با هیأت ازبیکستان به رهبری وزیر ترانسپورت آن کشور، ۲۸ قوس ۱۴۰۰

در این نشست پیرامون روابط دوجانبه صحبت شد. هیأت ازبیکستان از آغاز کار خط آهن ازبیکستان-افغانستان-پاکستان در بهار سال آینده و ارائه آموزش‌های مربوط به خط آهن به افغان‌ها اطمینان داد. وزیر امور خارجه امارت اسلامی نیز در مسائل مربوط به روابط دوجانبه به هیأت یادشده وعده همکاری کامل سپرد.

- ملاقات وزیر تجارت قزاقستان با وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان، ۵ جدی ۱۴۰۰

مولوی امیرخان متقی از اتصال قزاقستان با آسیای جنوبی از طریق افغانستان اطمینان داد و خواستار اهدای بورسیه‌های تحصیلی قزاقستان در بخش تخنیکی و سایر رشته‌ها برای محصلین افغان گردید.

آقای باخیت سلطانوف خواستار صادرات قزاقستان به افغانستان و از مسیر افغانستان به سایر کشورها شد. وی اظهار داشت کشورش علاقمند اتصال به پشاور از طریق راه‌آهن ازبیکستان-افغانستان و چابهار ایران از طریق هرات می‌باشد. او همچنین از آمادگی برای تسهیل روابط بانکی با افغانستان، آغاز پروازها و اهدای بورسیه‌های تحصیلی برای محصلین افغان خبر داد.

- ملاقات وزیر اداره فدرال هویت امارات متحده عرب با مولوی امیرخان متقی، ۸ جدی ۱۴۰۰

در این دیدار آقای علی محمد بن حماد الشامسی، وزیر اداره فدرال هویت، تابعیت و گمرکات امارات متحده عربی از همکاری و سرمایه‌گذاری کشورش در بخش‌های اقتصادی، معارف، تخنیکی و زراعت یادآوری نمود. وزیر خارجه امارت اسلامی نیز خواهان تداوم روابط همه‌جانبه و مثبت با امارات متحده عربی و جهان شد و ابراز امیدواری کرد که سطح صادرات افغانستان از طریق امارات متحده افزایش یابد.

- دیدار وزیر خارجه چین با مولوی امیرخان متقی، ۴ حمل ۱۴۰۱

دو طرف روی موضوعات سیاسی، اقتصادی و ترانزیتی، دهلیز هوایی، صادرات میوه خشک، بورسیه‌های تحصیلی، صدور ویزه، آغاز کار در بخش معادن، نقش افغانستان در دهلیز اقتصادی BRI و سایر موضوعات مهم بحث و گفتگو نمودند.

آقای وانگ یی پالیسی چین را عدم مداخله در امور داخلی افغانستان عنوان نمود و مخالفت خود را با تحریم‌های سیاسی و اقتصادی بر افغانستان ابراز داشت. وی از کمک‌های آینده کشورش علاوه بر کمک‌های بشردوستانه و توسعوی انجام‌شده خبر داد.

مولوی امیرخان متقی نیز زمینه سرمایه‌گذاری خارجی در افغانستان را فراهم دانست و یادآور شد که ثبات در افغانستان به نفع منطقه و جهان است، لذا مسئولیت جهانیان است که این ثبات را با تقویت عرصه‌های سیاسی و اقتصادی تحکیم بخشند.

- ملاقات مشاور امنیت ملی قطر با وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان، ۱۹ جوزای ۱۴۰۱

در این دیدار مولوی امیرخان متقی از دستآوردهای امارت اسلامی در ده ماه گذشته یادآوری کرد و زمینه‌های همکاری قطر با افغانستان را حمایت سیاسی، سرمایه‌گذاری، توسعه اقتصادی، کمک‌های بشردوستانه و مبارزه با مواد مخدر برشمرد. محمد بن احمد المسند نیز که برای انتقال پیام استمرار دوستی امیر قطر به افغانستان آمده بود، از برقراری امنیت ابراز خرسندی نمود.

- دیدار مولوی امیرخان متقی با رئیس مجمع فقه اسلامی، معاون سازمان همکاری اسلامی و هیأت همراه، ۲۰ میزان ۱۴۰۱

در این نشست که شیوخ کرام افغانستان، رئیس مجمع جهانی فقه اسلامی، معاون، سفیر و نمایندگان سازمان همکاری اسلامی و علمای کشورهای مختلف حضور داشتند، وزیر امور خارجه یادآور شد که جهاد ضد اشغال و ایجاد حاکمیت نظام اسلامی در افغانستان به رهبری علما صورت گرفته و فعلاً هم توسط علما رهبری می‌گردد.

همچنین شیوخ کرام کشور از تمام جهان اسلام خواستار حمایت از نظام اسلامی افغانستان و تعمیق روابط و همکاری‌شان شدند. رئیس و نمایندگان مجمع مذکور نیز در مورد ثبات و توسعه نظام مشوره‌های خود را شریک نمودند.

- دیدار معاون نخست وزیر قزاقستان با وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان، ۲۶ حمل ۱۴۰۲

مولوی امیرخان متقی در این ملاقات بر سرمایه‌گذاری در افغانستان تأکید کرد و خواهان تسهیل روند صدور ویزا برای تجار افغان شد. وی همچنین ترانزیت و اتصال منطقه‌یی از طریق افغانستان را از اولویت‌های سیاست خارجی کشور معرفی نمود.

آقای سریک ژومانگارین بر گسترش روابط تجاری و ترانزیتی میان دو کشور و ادامه کمک‌های بشردوستانه به افغانستان تأکید نمود. وی از تلاش قزاقستان برای اتصال منطقه از طریق راه آهن افغانستان جهت ایجاد فرصت‌های تجاری جدید خبر داد و قول همکاری جهت ایجاد تسهیلات در روند صدور ویزه برای تجار افغان را نیز داد.

- نشست هماهنگی بین دفاتر سازمان ملل متحد و نهادهای ذیربط امارت اسلامی افغانستان، ۳ جوزای ۱۴۰۲

مولوی امیرخان متقی افغانستان را کشوری با ظرفیت منحصر به فرد برای توسعه و خودانکایی دانست و گفت این کشور مدتی به کمک‌های بین‌المللی نیاز دارد تا روی پای خود بایستد و از یک کشور دریافت‌کننده، به یک کشور کمک‌کننده تبدیل شود.

مقامات وزارت‌خانه‌های مختلف امارت اسلامی نیز به درنظرگرفتن اولویت‌های مردم افغانستان در طراحی و تطبیق پروژه‌ها تأکید نمودند. آقای رامز الاکبروف هماهنگ‌کننده کمک‌های بشردوستانه ملل متحد نیز از تلاش برای سازماندهی توزیع کمک‌ها به گونه‌ای که برای مردم فرصت‌های شغلی ایجاد شود و چرخه اقتصادی به حرکت درآید، خبر داد.

- ملاقات فریدون هادی سینیرلی‌اوغلو، ارزیابی‌کننده مستقل ملل متحد با وزیر امور خارجه، ۳ سرطان ۱۴۰۲

در این نشست مولوی امیرخان متقی ابراز امیدواری کرد که با درنظرداشت تجربه کاری آقای سینیرلی اوغلو، وی باعث نزدیک شدن حکومت افغانستان با جامعه بین‌المللی گردد. وی تأکید نمود که در گزارش‌ها باید واقعیت‌ها انعکاس یابد. آقای سینیرلی اوغلو نیز با اذعان بر وجود صلح و ثبات در افغانستان و محو فساد تصریح نمود که افغانستان با داشتن موقعیت استراتژیک می‌تواند در تطبیق پروژه‌های منطقه‌ای نقش مهمی بازی کند.

- نشست هماهنگی میان امارت اسلامی و دفاتر ملل متحد، ۴ اسد ۱۴۰۲

در این نشست، وزیر امور خارجه، مقامات وزارت‌های داخله، مالیه، صحت عامه و اقتصاد و نمایندگان بلندپایه دفاتر ملل متحد حضور داشتند.

آقای دانیل از جانب ملل متحد در مورد پلان جدید استراتژیک ملل متحد برای افغانستان و وضعیت کنونی کمک‌های بین‌المللی معلومات ارائه نمود. وی هدف پلان جدید این سازمان را رفع نیازمندی‌های درازمدت افغانستان و پایداری کمک‌ها بیان نمود.

مولوی امیرخان متقی بر تبدیل کمک‌های آینده به فرصت‌های کاری و خودکفایی افغانستان تأکید نمود و در پایان دو طرف روی تقویت هماهنگی، تداوم نشست‌ها و حل مشکلات پیش رو توافق نمودند.

- دیدار نمایندگان سازمان همکاری اسلامی و هیأت علمای کشورهای اسلامی با وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان، ۱۰ سنبله ۱۴۰۲

در این نشست وزیر امور خارجه، معاونین وزارت‌های امورخارجه و شهدا و معلولین، اعضای شورای علمای کابل، شیوخ عزام، دکتور بخیت معاون سازمان همکاری اسلامی، علمای کرام مشهور کشورهای اسلامی، دکتور قطب سانو رئیس عمومی اکادمی جهانی فقهی اسلامی، شماری از سفیران و نماینده‌های سیاسی شرکت داشتند.

آقای متقی در مورد وضعیت و دستاوردهای امارت اسلامی معلومات ارائه نمود و ابراز امیدواری نمود که سازمان همکاری اسلامی و علمای کشورهای اسلامی وضعیت موجود و واقعیت‌ها را بر اساس مشاهده خود به مردم و دولت خود و جهان برسانند.

وی همچنین به فرصت‌های ایجادشده در افغانستان اشاره نمود و از کشورهای اسلامی خواست تا در افغانستان سرمایه‌گذاری نموده و در زمینه‌های مختلف با توجه به منافع دوجانبه، پروژه‌های اقتصادی را راه‌اندازی نمایند.

- دیدار هیأت عالی‌رتبه اتحادیه جهانی علمای مسلمان با مولوی امیرخان متقی، ۱۱ قوس ۱۴۰۲

مولوی امیرخان متقی در این ملاقات ضمن تأکید بر تأمین امنیت کامل و پیشرفت‌های روزافزون سیاسی و اقتصادی امارت اسلامی یادآور شد که اکنون افغانستان در فهرست کشورهای تولیدکننده تیل شامل شده است و از هیأت علمای مسلمان خواست تا تصویر واقعی افغانستان را به مردم جهان برساند.

دکتور قره‌داغی رئیس هیأت مذکور، قضیه فلسطین را قضیه تمامی امت اسلام دانست و گفت که مسئولیت آن به تمامی مسلمانان جهان برمی‌گردد. اعضای این هیأت یادآور شدند که علمای جهان اسلام در کنار امارت اسلامی ایستاده‌اند و جهان به تجارب شما نیاز دارد.

- دیدار مولوی امیرخان متقی و آقای رشید مردوف پس از بازدید از بندر تورغندی، ۲۴ قوس ۱۴۰۲

هیأت افغانستان به رهبری وزیر امور خارجه و همراهی سایر مقامات امارت اسلامی و هیأت ترکمنستان به رهبری وزیر خارجه آن کشور پس از بازدید از بندر تورغندی، در مورد انتقال لوله گاز تاپی در خاک افغانستان، توسعه ایستگاه خط آهن تورغندی، تجارت دوجانبه، ایجاد تسهیلات ترانزیتی و ترانسپورتی و ارتقای ظرفیت سب-استیشن برق نورالجهاد صحبت نمودند.

آقای متقی گفت که اکنون فرصت مساعد شده تا پروژه تاپی پس از دهه‌ها تأخیر عملاً آغاز شود. وی اطمینان کامل داد که افغانستان کار برای آغاز حفاری لوله تاپی را تکمیل نموده و منتظر شروع کار عملی آن می‌باشد. او بر گسترش تجارت و ترانزیت دوجانبه میان دوکشور نیز تأکید نمود.

آقای مردوف از جانب خویش نیز در مورد آغاز کار پروژه تاپی در افغانستان ابراز آمادگی کرد. او گفت کشورش خواهان ارتقای سطح تجارت با

افغانستان تا یک میلیارد دالر است. وی همچنین در مورد برگزاری نمایشگاه محصولات افغانستان در عشق‌آباد ابراز آمادگی کرد.

- ملاقات وزیر اقتصاد و تجارت قرغیزستان با وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان، ۴ دلو ۱۴۰۲

در این نشست در مورد روابط تجاری و ترانزیتی میان دو کشور بحث و تبادل نظر صورت گرفت. آقای متقی با اشاره به ثبات و امنیت در افغانستان گفت که افغانستان آماده کار بالای پروژه‌های بزرگ منطقه‌یی مانند کاسا ۱۰۰۰ است. وی همچنین خواستار تسهیلات در واردات از چین از مسیر قرغیزستان و صدور ویزه برای تجار افغان شد.

آقای گلدیف دانیار اظهار داشت فرصت‌هایی خوب برای کار مشترک میان دو کشور در بخش‌های تجارت، ترانسپورت، ترانزیت، انرژی، زراعت و تحصیلات عالی وجود دارد و در این سفر تجار قرغیز برای مذاکرات تجاری با حکومت افغانستان و سکتور خصوصی وی را همراهی می‌کنند.

- دیدار فریدون سینیرلی‌اوغلو، هماهنگ‌کننده ویژه ملل متحد با مولوی امیرخان متقی، ۱۷ دلو ۱۴۰۲

در این ملاقات در مورد پیشرفت‌های اخیر سیاسی امارت اسلامی، پیشنهادهای ارزیابی مستقل و نشست آینده دوحه صحبت شد. مولوی امیرخان متقی در مورد نشست ابتکار همکاری منطقوی افغانستان و گماشتن سفیر افغانستان در بیجینگ معلومات داد. همچنین از نکات مثبت ارزیابی مستقل آقای سینیرلی اوغلو استقبال و بر عدم نیاز به نماینده ویژه جدید اضافی تأکید نمود.

هماهنگ‌کننده ملل متحد نیز در مورد نتایج ارزیابی مستقل خویش معلومات داد و ابراز امیدواری کرد که هیأت امارت اسلامی در نشست دوحه اشتراک نماید. در پایان، وزیرخارجه گفت که امارت اسلامی پس از دریافت معلومات در مورد ساختار، آجندا و ترکیب نشست، در رابطه به اشتراک در آن تصمیم خواهد گرفت.

- مولوی امیرخان متقی وزیر امور خارجه با هیأت عالی‌رتبه ازبیکستان به ریاست وزیر خارجه آن کشور ملاقات نمود، ۲۲ حوت ۱۴۰۲

در این دیدار در مورد روابط دوجانبه و همکاری‌ها در بخش تجارت، ترانزیت و ترانسپورت گفتگو صورت گرفت. مولوی امیرخان متقی تجارت میان دو کشور را رو به افزایش خواند و ابراز امیدواری کرد که تسهیلات بیشتر نیز ایجاد شود. وی در مورد حل مشکل کمبود برق وارداتی نیز تأکید نمود.

آقای بختیار سعیدوف، وزیر خارجه ازبکستان، امنیت ایجادشده توسط امارت اسلامی را مهم خواند و امنیت مرز دو کشور را مطمئن دانست. وی از علاقه ازبیکستان به سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولید سمنت، استخراج زغال سنگ و تولید برق در افغانستان نیز خبر داد.

○ ملاقات طارق علی بخیت، نماینده سازمان همکاری اسلامی با مولوی امیرخان متقی، ۱ ثور ۱۴۰۳

در این نشست که مسئولین مختلف سازمان همکاری اسلامی اشتراک داشتند در مورد دستآوردهای امارت اسلامی در بخش‌های مختلف، نمایندگی افغانستان در نشست‌های این سازمان، قطع‌نامه‌های این سازمان در مورد افغانستان و تصمیمات اتخاذشده در دیدارهای قبلی گفتگو شد.

آقای متقی در مورد پیشرفت افغانستان در بخش‌های مختلف و تأمین حقوق اساسی زنان صحبت نمود و از هرگونه همکاری با این سازمان به شمول قضیه فلسطین اطمینان داد. آقای بخیت نیز از دستآوردهای امارت اسلامی در بخش‌های مختلف قدردانی نمود و روی تعامل و تفاهم بین امارت اسلامی و سازمان همکاری اسلامی تأکید نمود.

○ دیدار هیأت حکومت مالیزیا با وزیر امور خارجه امارت اسلامی، ۵ ثور ۱۴۰۳

در این ملاقات هیأت مذکور که در ترکیب آن نمایندگان وزارت‌های خارجه، دفاع، داخله، مشاورین دفتر نخست‌وزیر مالیزیا و نماینده ویژه آن کشور برای افغانستان شامل بود، پیام وزیر خارجه مالیزیا را به مولوی امیرخان متقی سپرد.

وزیر امور خارجه ا.ا.ا. از فرصت‌های تجارت و سرمایه‌گذاری در کشور و تمایل افغانستان به گسترش روابط با کشورهای جنوب شرق آسیا یاد نمود. وی از حکومت مالیزیا خواستار تسهیلات صحی و تحصیلی برای ۳ هزار افغان که در مالیزیا به سر می‌برند، شد.

اعضای هیأت یادشده نیز گفتند که مالیزیا خواهان گسترش روابط با افغانستان در بخش‌های مختلف می‌باشد. یکی از اعضا از تصمیم مالیزیا برای آموزش‌های کوتاه‌مدت دیپلومات‌های افغان، برنامه‌های آموزشی در بخش‌های تکنالوژی معلوماتی، حساب‌داری و توسعه برای کارکنان خدمات ملکی افغانستان خبر داد.

○ ملاقات معاون نخست‌وزیر قزاقستان با مولوی امیرخان متقی، ۵ ثور ۱۴۰۳

در این دیدار روابط دوجانبه سیاسی و اقتصادی میان دو کشور و سرمایه‌گذاری قزاقستان در افغانستان گفتگو شد. مولوی امیرخان متقی گفت افغانستان علاقمند گسترش دادوستد تجاری با قزاقستان است و ابراز امیدواری کرد قزاقستان در بخش‌های معدن، راه‌آهن و حکومت‌داری الکترونیک سرمایه‌گذاری نماید و سطح مأموریت دیپلوماتیک افغانستان در آن کشور ارتقا یابد.

آقای سریک ژومانگرین اظهار داشت که در این سفر هیأت تخنیکی وی را همراهی می‌کند تا در بخش‌های راه‌آهن، معادن و شرکت‌های مشترک گفتگوی تخنیکی صورت گیرد. وی همچنین یادآور شد که در این سفر نمایشگاه مشترک تجاری افغانستان و قزاقستان را در کابل افتتاح خواهد کرد.

- دیدار اعضای کمیته مشورتی ملل متحد و نمایندگان یوناما با مولوی امیرخان متقی، ۱۸ ثور ۱۴۰۳

در دیدار بین اعضای کمیته مشورتی امور مالی و اداری سازمان ملل متحد و نمایندگان یوناما و وزیر امور خارجه امارت اسلامی، نمایندگی افغانستان در سازمان ملل، اثربخشی کمک‌های بشردوستانه و امکان حمایت از پروژه‌های توسعوی در افغانستان مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

آقای باچار بونگ عبدالله، رئیس کمیته مذکور، هدف سفرشان را ارزیابی یوناما در افغانستان و مشخص شدن اولویت‌های طرف افغان جهت پیشنهاد به مجمع عمومی سازمان ملل متحد خواند.

مولوی امیرخان متقی در مورد تداوی معتادین، حمایت مالی از کودکان بی‌سرپرست و نقش مهم زنان افغان در سکتور خصوصی صحبت نمود و بر آغاز پروژه‌های اقتصادی منطقه‌یی مانند تاپی، کاسا ۱۰۰۰ و خط آهن افغان ترانس تأکید نمود. وی در پایان اولویت‌های امارت اسلامی را اشتغال‌زایی، رشد تولید و صنعت داخلی، توجه به پروژه‌های توسعوی و تأمین معیشت بدیل کشاورزان دانست.

- ملاقات وزیر ترانسپورت ازبیکستان و هیأت همراهش با وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان، ۲۳ ثور ۱۴۰۳

در این دیدار در مورد روابط دوجانبه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی میان دوکشور، پروژه‌های ترانزیتی اتصال منطقه‌یی، تجارت، سرمایه‌گذاری مشترک و نقش و اهمیت ترانزیتی افغانستان و ازبیکستان در منطقه صحبت صورت گرفت. مولوی امیرخان متقی اظهار داشت که کشورهای همسایه و منطقه از سیاست اقتصادمحور اتصال منطقه‌یی امارت اسلامی حمایت نمایند تا تطبیق پروژه‌های عمده اقتصادی سرعت بخشیده شود.

آقای الهام محکموف گفت از پالیسی امارت اسلامی مبنی بر مبدل کردن افغانستان به مرکز ترانزیت منطقه حمایت می‌کنیم و با تیم قوی تخنیکی و انجنیران مجرب خط آهن، جیولوجی و معدن جهت آغاز عملی و امکان‌سنجی پروژه افغان- ترانس به کابل آمده‌ایم و برای کار عملی در بخش اکتشاف و استخراج نفت و گاز آمادگی داریم. آقای عصمت‌الله ایرگشوف، نماینده رئیس جمهور ازبیکستان نیز اظهار داشت کشورش با امارت اسلامی در مورد اینکه موضوعات اقتصادی نباید قربانی مسائل سیاسی شود، هم‌صدا است.

- نشست میان امارت اسلامی افغانستان و دفاتر ملل متحد، ۲۷ ثور ۱۴۰۳

در این نشست که بین امارت اسلامی و نمایندگان بلندپایه دفاتر مختلف ملل متحد مقیم کابل برگزار گردید، در کنار وزارت خارجه، مقامات عالی‌رتبه ادارات دیگر امارت اسلامی و نمایندگان سکتور خصوصی نیز حضور داشتند. در این نشست در مورد نیازمندی‌های مردم افغانستان، اولویت‌های

امارت اسلامی، کمک‌های انجام‌شده و پلان‌های آینده ملل متحد و هماهنگی بیشتر میان دو طرف بحث شد.

آقای متقی به کمک‌های کوتاه‌مدت و توزیع آن بر اساس نیازمندی و اولویت‌های مردم افغانستان تأکید نمود. در پایان هم روی رسیدگی عاجل به حوادث طبیعی، افزایش روحیه همکاری و هماهنگی، حرکت از کمک‌های بشردوستانه به سوی کمک‌های انکشافی و ایجاد مکانیزم‌های تخنیکی برای بحث مفصل روی موضوعات، توافق صورت گرفت.

- ملاقات معاون وزیر امور خارجه قطر با وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان، ۴ جوزای ۱۴۰۳

در این دیدار در باره مواضع امارت اسلامی مرتبط با نشست دوحه، تغییرات اقلیمی، بخش خصوصی و مواد مخدر صحبت شد. مولوی امیرخان متقی همچنین خواستار همکاری قطر در زمینه ایجاد فرصت‌های شغلی برای کارگران افغان و آزاد شدن دارایی‌های مسدودشده افغانستان شد. آقای محمد بن عبدالعزیز الخلیفی نیز به همکاری در موارد یادشده اطمینان داد.

- دیدار معاون سابق رئیس جمهور اندونیزیا با مولوی امیرخان متقی، ۱۳ جوزای ۱۴۰۳

معاون سابق رئیس جمهور اندونیزیا و رئیس هلال احمر و شورای مساجد، آقای محمد یوسف کالا و هیأت همراه با مولوی امیرخان متقی وزیر امور خارجه افغانستان دیدار کردند. آقای کالا از بازگو کردن وضعیت واقعی افغانستان برای حکومت و مردم اندونیزیا سخن زد و ابراز امیدواری کرد که کشورش در زمینه صحی و اعطای بورسیه به محصلان افغانستان همکاری نماید. در پایان دو طرف بر توسعه و تقویت روابط دو کشور در زمینه‌های مختلف تأکید نمودند.

٤. له افغانستان سره د سیاسي تعامل ګډ بحثونه او د دوه اړخیزو او څو اړخیزو اړیکو پیاوړتیا

د ۱.۱.۱ د بهرنیو چارو وزارت د اسلام د سپېڅلي دین د لوړو لارښوونو له مخې او اسلامي نظام د علیا مصالحو پر بنسټ له نړۍ سره د سیاسي او ډيپلوماټیکو تعاملاتو ډګر ته له راوتلو وروسته، له نړیوالې ټولنې سره د مثبتو اړیکو پیاوړي کولو هڅې پیل کړې. د سیمې او ګاونډیو هېوادونو پام یې جلب کړ. له ډېری لوېدیځو هېوادونو سره یې له بحثونو وروسته ډيپلوماټیکه فضاء رامنځته کړه او د ګڼو هېوادونو د خپلمنځي رقابت سربېره یې د دوی ترمنځ د مثبتو اړیکو اېډول یوشان وساته.

د درې کلن سیاسي بهیر په لړ کې د افغانستان په تړاو په بېلابېلو هېوادونو کې یو شمېر دوه اړخیز او څو اړخیزو ناستې او غونډې جوړې شوې، په لړ کې ترکیه، روسیه، چین، ایران، ازبکستان، پاکستان او نارویې هغه هېوادونه وو، چې د لومړي ځل لپاره یې د دوی په کوربتوب په نړیوالو او سیمه ییزو غونډو او کانفرانسونو کې د افغانستان اسلامي امارت استازو او چارواکو ته د ګډون بلنه ورکړه.

په اسلام اباد کې د اسلامي همکاریو د سازمان د بهرنیو چارو وزیرانو ناسته، د مسکو فارمټ، انتالیا فورم، اوسلو فورم، دوحې فورم، په تاشکند کې د افغانستان اقتصادي او امنیتي پرمختګ کانفرانس، په چین او ازبکستان کې د ګاونډیو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیرانو ناستې، د تهران د فلسطین اړوند نړیوال کانفرانس او د افغانستان اړوند د دوحې۳ د نړیوالو او سیمه ییزو ناستو له ګډون سربېره په کور دننه "د افغانستان سیمه ییز ابتکار غونډه"، او کابل ته د نړۍ د بېلابېلو هېوادونو او نړیوالو سازمانونو د لوړ پوړو چارواکو او د اسلامي نړۍ د علمي شخصیتونو او مخورو علماوو وفدونو راتګ، د سیمې او نړۍ هېوادونو په رسمي بلنه د اسلامي امارت د لوړ پوړو پلاو سفرونه، په کور دننه او بهر کې د سیاسي استازولیو سره رغنده تعامل، له نړیوالې ټولنې او د سیمې له هېوادونو سره د بهرنیو چارو وزارت د متوازن او اقتصاد محوره بهرني سیاست او سیمه ییز اتصال د پیاوړتیا په لړ کې د فعالې ډیپلوماسۍ او څرګندې ستراتیژۍ پایله ده.

د بهرنیو چارو وزارت د سیمې هېوادونو ته د سیمه ییز اتصال پر اغېز او له افغانستان سره د تعامل په لړ کې جدي بحثونه مطرح کړل، د سیمې ډېری هېوادونو په ځانګړې توګه چین، روسیه، ایران او پاکستان د واقعیت په منلو او له افغانستان سره د رغنده تعامل در لودلو په موخه د کابل په کاربتوب د "د افغانستان د سیمه ییز ابتکار" ناسته د روسیې، چین، ایران، پاکستان، هند، اندونیزیا، ترکیې، ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان هېوادونو په ګډون تر سره شوه، چې پکښې د ټولو ګډونوالو له اړخه د افغانستان د واقعیتونو په منلو ورسره د رغنده تعامل پر موضوع ټینګار وشو.

د بهرنیو چارو وزارت د تېرو دریو کلونو په لړ کې له هېواده بهر هم د افغانستان اړوند په بېلابېلو ناستو کې رغنده ګډون درلود او له سیمې او نړۍ سره یې د تړاو او تعامل په لړ کې د اسلامي امارت لید لوری څرګند مطرح کړی دی.

- نشست سه‌جانبه قطر به اشتراک نمایندگان امارت اسلامی، امریکا و اتحادیه اروپا، ۲۱ میزن ۱۴۰۰

هیات امارت اسلامی افغانستان پس از نخستین دور گفت‌وگوها با ایالات متحده امریکا با نمایندگان اتحادیه اروپا و امریکا در دوحه نشست سه‌جانبه برگزار نمود. این نخستین ملاقات سه‌جانبه کشورهای غربی با امارت اسلامی جهت گسترش روابط با جامعه جهانی است.

- نشست فارمت مسکو در باره افغانستان، ۲۸ میزان ۱۴۰۰

در این نشست که نمایندگان ۱۰ کشور جهان از جمله روسیه، چین، هند، ایران، پاکستان و افغانستان در آن اشتراک داشتند، هیئت امارت اسلامی به جهان و به‌ویژه به همسایه‌های خود اطمینان داد که وضع امنیتی افغانستان خوب است و برای هیچ کشوری در افغانستان تهدیدی وجود ندارد. هدف اصلی این نشست جلوگیری از بروز فاجعه انسانی در افغانستان و اطمینان همسایه‌های افغانستان از عدم نفوذ گروه‌های تروریستی از طریق خاک افغانستان به این کشورها و مبارزه امارت اسلامی با این گروه‌ها گفته شده است.

نشست هیئت امارت اسلامی به رهبری وزیر امور خارجه با نمایندگان امریکا در قطر، ۹ قوس ۱۴۰۰

در این نشست روی مسایل کمک‌های بشری، مشکلات اقتصادی و موضوعات سیاسی بحث و گفتگو شد. هیئت امارت اسلامی افغانستان به رهبری مولوی امیرخان متقی وزیر امور خارجه در این نشست بر رفع تحریم‌ها تاکید نمود.

در حاشیه این نشست وزیر امور خارجه ا.ا.ا و هیئت همراه با تاکاشی اوکادا سفیر جاپان برای افغانستان در دوحه دیدار کردند. سفیر جاپان از سفر پربار اخیر خود به کابل ابراز خرسندی کرد و افزود که جاپان همواره در کنار مردم افغانستان خواهد بود. وی همچنین در این دیدار بر تداوم و استحکام همکاری‌ها و روابط اقتصادی جاپان با افغانستان تاکید کرد.

- نشست ویژه سازمان همکاری اسلامی در باره افغانستان در اسلام آباد، ۲۸ قوس ۱۴۰۰

در این نشست فوق‌العاده که درباره بررسی وضعیت افغانستان برگزار شد، وزیر امور خارجه امارت اسلامی، نمایندگان سازمان ملل، مؤسسات مالی بین‌المللی و ایالات متحده، بریتانیا، فرانسه، چین، روسیه، آلمان، ایتالیا، ژاپن و اتحادیه اروپا حضور داشتند.

مولوی امیرخان متقی در سخنان خود از مواجهه افغانستان با یک جنگ تبلیغاتی گفت و خاطرنشان ساخت که رسانه‌ها وضعیت افغانستان را بد نشان می‌دهند، در حالی که پس از روی کار آمدن امارت اسلامی، صلح سراسری آمده است. وی افزود: تحریم افغانستان و مسدود کردن دارایی‌ها به افغان‌ها آسیب می‌رساند و نقض آشکار حقوق بشر افغان‌هاست. او از کشورهای عضو کنفرانس اسلامی خواست که سفارت‌های خود را در کابل بازگشایی کنند.

وزیر امور خارجه ا.ا.ا در حاشیه نشست فوق‌العاده سازمان همکاری اسلامی در باره افغانستان با آقای مولود چاووش اوغلو وزیر امور خارجه ترکیه دیدار کرد. در این دیدار روابط دیپلماتیک دوجانبه و همکاری‌های مشترک دو کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

مولوی امیرخان متقی همچنین با آقای الهام محکموف وزیر ترانسپورت ازبیکستان ملاقات نمود. در این نشست در مورد گسترش روابط دوجانبه گفتگو صورت گرفت. هیئت ازبیکستان از شروع کار راه آهن ازبکستان-افغانستان-پاکستان در بهار آینده و آموزش‌های ریلی به افغان‌ها در ازبیکستان اطمینان داد.

- نشست اسلو (ناروی) در مورد افغانستان به اشتراک امارت اسلامی، نمایندگان جامعه مدنی و شماری از سیاستمداران، ۳ دلو ۱۴۰۰

هیأت امارت اسلامی به ریاست مولوی امیرخان متقی در نشست ویژه سه‌روزه برای وضعیت افغانستان در شهر اسلو پایتخت ناروی که در آن نمایندگان ویژهٔ ناروی، امریکا، بریتانیا، آلمان، قطر، ایتالیا، فرانسه و اتحادیهٔ اروپا و رؤسای تعدادی از موسسات خیریه حضور داشتند، اشتراک نمود.

وزیر امور خارجه امارت اسلامی و هیأت همراه در مورد دستاوردهای پنج‌ماههٔ اخیر، پالیسی‌های جدید، قوانین و پلان‌های آینده به نمایندگان کشورها و نهادهای مختلف معلومات و دلایل مفصل ارائه نمودند. اعضای اتحادیه اروپا، هیأت بریتانیایی و امریکایی و نمایندگان مؤسسات خیریه نیز از پیشرفت دولت افغانستان در زمینه‌های امنیتی، مبارزه با فساد، آموزش و سایر بخش‌ها قدردانی کردند.

در این نشست روی موضوعات کمک‌های بشردوستانه و اقتصادی، پول منجمد، تحریم‌های اقتصادی، رفع محدودیت‌ها، مشکلات امنیتی و حقوق بشر-در افغانستان، آموزش و کار زنان گفتگوهای موثر صورت گرفت. تمامی طرف‌ها در نشست اسلو، روی تداوم چنین نشست‌ها، ایجاد میکانیزم برای کمک‌های بشردوستانه و اقتصادی به افغانستان و همکاری مشترک نزدیک برای حل مشکلات تأکید نمودند.

- دومین مجمع دیپلوماسی آنتالیا در ترکیه که بخشی از آن در مورد افغانستان بود و در آن مجمع نماینده‌های امارت اسلامی و ۷۰ کشور اشتراک داشتند، ۲۲ حوت ۱۴۰۰

وزیر امور خارجه امارت اسلامی افغانستان در دومین مجمع دیپلماسی آنتالیا که با شعار «طراحی مجدد دیپلماسی» و بر «جنگ اوکراین و مسائل مربوط به افغانستان» متمرکز بود، اشتراک نمود. این اجلاس با حضور سران، مقامات ارشد، صاحب‌نظران و بازرگانان از ۷۰ کشور جهان به منظور بررسی مسائل منطقوی و بین‌المللی برگزار شد.

مولوی امیرخان متقی در حاشیه نشست انتالیا فورم، گفتگوی سه‌جانبه با شیخ محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، وزیر خارجه قطر و آقای تام

وست نماینده ویژه امریکا داشت. وزیر خارجه ا.ا.ا. وضعیت کشور را برای تعامل مثبت و دیپلوماتیک با جهانیان مساعد خواند و تاکید نمود که به رسمیت شناخته‌شدن و آزادشدن سرمایه افغانستان، حق مشروع افغان‌ها است. تام وست روی سیاست‌های آینده امریکا پیرامون افغانستان معلومات داد و یادآور شد که ما تلاش می‌کنیم تا اقتصاد افغانستان خودکفا شود.

- نشست سه‌جانبه امارت اسلامی، اندونزیا و قطر در دوحه در مورد وضعیت افغانستان، ۷ حمل ۱۴۰۱

در این نشست که در مورد وضعیت بشردوستانه، اقتصادی و آموزشی افغانستان برگزار شده بود، وزیر امور خارجه ا.ا.ا. با راتنی مرسودی، وزیر امور خارجه اندونیزیا و لولو الخاطر، معاون وزیر امور خارجه قطر دیدار کرد. سه طرف در مورد وضعیت بشردوستانه، اقتصادی و آموزشی در افغانستان به تفصیل گفتگو کردند. طرف‌های قطری و اندونیزیایی از ارائه کمک‌های بشردوستانه به مردم افغانستان اطمینان دادند و راتنی مرسودی از آمادگی کشورش برای حمایت از آموزش و اعطای بورسیه تحصیلی به محصلین افغان خبر داد.

در حاشیه نشست فوق الذکر مولوی امیرخان متقی با آل ثانی معاون نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه قطر در مورد پیشرفت قرارداد میدان هوایی کابل میان افغانستان و قطر گفتگو کردند. در این دیدار که وزرای معادن و اقتصاد امارت اسلامی نیز حضور داشتند، بالای روند معارف و چالش‌های اقتصادی افغانستان نیز بحث گردید.

- نشست وزرای امور خارجه کشورهای همسایه افغانستان در چین، ۱۰-۱۱ حمل ۱۴۰۱

کشور چین میزبان سومین نشست وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان بود که در آن، وزیر امور خارجه ا.ا.ا. برای اولین بار اشتراک نمود. در این نشست وزرای خارجه روسیه، قطر و اندونیزیا نیز اشتراک داشتند.

مولوی امیرخان متقی از سیاست خارجی متوازن اقتصادمحور حکومت جدید افغانستان سخن زد و با اشاره به نگرانی‌های کشورهای منطقه گفت گروه داعش در افغانستان از بین رفته است اما متاسفانه برای این گروه از بیرون تبلیغات صورت می‌گیرد. وی همچنین از منجمد شدن دارایی افغانستان یادآور شد و خاطرنشان کرد که نمایندگی سیاسی افغانستان در ملل متحد باید به امارت اسلامی سپرده شود.

در این نشست، همه اشتراک‌کنندگان روی تعامل با حکومت جدید توافق نمودند و قرار شد نشست آینده در پاکستان برگزار شود. نمایندگان ازبیکستان و ترکمنستان افزون بر آن روی تطبیق پروژه‌های بزرگ اقتصادی و ترانزیت از طریق افغانستان تأکید نمودند.

- کنفرانس بین‌المللی دوروزه در رابطه به «امنیت و رشد اقتصادی افغانستان» در تاشکند-ازبیکستان، ۴-۵ اسد ۱۴۰۱

در این کنفرانس بین‌المللی، هیئت امارت اسلامی به رهبری وزیر امور خارجه، نمایندگان حدود ۲۰ کشور از جمله روسیه، امریکا و اروپا اشتراک نمودند. مولوی امیرخان متقی در این نشست مسدودشدن دارایی‌های افغانستان را علت اصلی فقر در کشور خواند و شماری از نمایندگان کشورها نیز بر آزادسازی ذخایر ارزی مسدودشده افغانستان تاکید کردند.

در بیانه پایانی کنفرانس بین‌المللی تاشکند برای افغانستان تاکید شد که اولویت اصلی باید احیاء و تقویت اقتصاد به عنوان یک عامل مهم در دستیابی به صلح پایدار در افغانستان باشد. همچنین به ارتقای ادغام افغانستان در روندهای اقتصادی منطقه‌ای و پروژه‌هایی که ازبیکستان و افغانستان روی دست دارند، از جمله خط آهن ترمذ- مزار شریف- کابل- پیشاور، لین برق سرخان-پلخمری و گذرگاه حمل و نقل «ترمذ کارگو» و ایجاد یک مرکز آموزشی در ترمذ برای افغانستان، اشاره شد.

- نشست چهارم وزرای امور خارجه کشورهای آسیایی در سمرقند، ۲۴ حمل ۱۴۰۲

چهارمین نشست «وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان به علاوه روسیه» با حضور امیرخان متقی، وزرای خارجه و مقامات ایران، روسیه، چین، ازبیکستان، ترکمنستان، تاجیکستان و پاکستان در شهر سمرقند ازبکستان برگزار شد. شرکت‌کننده‌ها در بیانیه پایانی این نشست، بار دیگر بر تعهد خود به توسعه افغانستان به‌عنوان یک کشور مسالمت‌آمیز، متحد، دارای حق حاکمیت و مستقل، تقویت همکاری‌ها برای مبارزه با تروریزم و مواد مخدر تأکید کردند.

طرف‌ها همچنین مقابله با سیاسی کردن کمک‌های بشردوستانه به مردم افغانستان و پروژه‌های مهم بین‌المللی انرژی، حمل‌ونقل، ارتباطات، زیرساخت و دیگر پروژه‌های اجراشده توسط کشورهای همسایه برای توسعه اقتصادی ـ اجتماعی افغانستان و ادغام فعال این کشور در اقتصاد جهانی را مهم دانستند. در پایان از پیشنهاد برگزاری پنجمین نشست وزیران خارجه در عشق‌آباد حمایت شد.

مولوی امیرخان متقی در حاشیه نشست سمرقند با آقای چن گانگ ملاقات نمود. در این دیدار روی روابط دوجانبه، موضوعات امنیتی، همکاری‌های اقتصادی، اتصال منطقوی و افزایش صادرات چین به افغانستان صحبت صورت گرفت. وزیرخارجه امارت اسلامی نقش چین در منطقه را مهم دانست و یادآور شد که افغانستان خواهان شراکت با چین در بخش‌های اقتصاد، تجارت و سرمایه‌گذاری است. وزیر خارجه چین از آمادگی کشورش برای کمک در بخش‌های مختلف با افغانستان خبر داد و خواستار گسترش تجارت، ایجاد دهلیزهای هوایی جدید با افغانستان و آغاز واردات از افغانستان شد.

- نشست فارمت مسکو در کازان تاتارستان، ۷ میزان ۱۴۰۲

در این نشست، هیئت امارت اسلامی به ریاست وزیر امور خارجه، نمایندگان ویژه کشورهای

روسیه، ایران، چین، پاکستان و کشورهای آسیای مرکزی حضور داشتند. نمایندگان عربستان سعودی، امارات متحده عربی، قطر و ترکیه نیز به عنوان ناظر به این نشست دعوت شدند، اما نماینده امریکا دعوت نگردید.

اشتراک‌کنندگان پنجمین نشست «فارمت مسکو» در اعلامیه پایانی این نشست از امریکا خواستند که دارایی‌های مسدودشده افغانستان را فوراً آزاد کند. در این اعلامیه همچنین بر تقویت همکاری اقتصادی دوجانبه و چندجانبه، گسترش همکاری با امارت اسلامی در زمینه‌های فرهنگی، ورزشی و آموزشی، جلوگیری از سیاسی‌شدن کمک‌های بشردوستانه و تداوم آن و ایجاد یک گروه تماس منطقه‌ای در مورد افغانستان، تأکید شده است.

مولوی امیرخان متقی در این نشست سخنرانی نمود و در سخنانش از بنیاد گذاشتن حکومتی که با درنظرداشت دین، تاریخ و فرهنگ مردم افغانستان از مشروعیت دینی و ملی برخوردار است سخن زد. وی اظهار داشت که با پایان اشغال، امنیت به افغانستان برگشته است و براساس سیاست اقتصادمحور امارت اسلامی آماده تطبیق پروژه‌های اتصال منطقوی با محوریت افغانستان هستیم.

وزیر امور خارجه ا.ا.ا افزود افغانستان ظرفیت قوی همکاری‌های اقتصادی، تجاری و سرمایه‌گذاری دارد و آماده ایجاد تسهیلات لازم برای تطبیق پروژه‌های زیربنایی، انرژی، معادن، زراعت، خطوط مواصلاتی می‌باشد. او از آمادگی امارت اسلامی در جهت همکاری‌های سرحدی با کشورهای همسایه و مبارزه جدی با کشت و قاچاق مواد مخدر گفت. مولوی متقی علاوه نمود افغانستان طی دو سال گذشته شاهد آغاز روابط گسترده سیاسی و دیپلوماتیک با کشورهای متعدد، به‌ویژه با کشورهای منطقه بوده است.

وی اعلام نمود هر آنکه در مورد امنیت یا مواد مخدر در افغانستان نگرانی دارد افغانستان سفر کند، هیأت بفرستد و همه چیز را از نزدیک مشاهده کند تا تشویش آن‌ها رفع و اطمینان حاصل کنند. وزیر خارجه در پایان سخنانش تاکید نمود که افغانستان بر مبنای منافع مشترک و مشروع آماده تعامل مثبت با همه است و امیدوار است که همه کشورها بادرنظرداشت منافع ملی خویش از این فرصت استفاده کنند.

۵ نشست فورم ترانس هیمالیا در چین، ۱۴ میزان ۱۴۰۲

مولوی امیرخان متقی وزیر امور خارجه امارت اسلامی در رأس هیئتی در سومین نشست «ترانس هیمالیا برای همکاری‌های بین‌المللی» برای بحث و گفتگو درباره همکاری‌های اقتصادی، ارتباط منطقه‌ای و تغییرات اکولوژیکی در میان کشورهای اطراف کوه‌های هیمالیا اشتراک نمود.

وی در این نشست بر همکاری‌های مشترک اقتصادی، ترانزیتی، اتصال منطقه‌یی و افزایش داد و ستد میان کشورها تاکید کرد و یادآور شد که امنیت و ثبات در افغانستان تأمین شده است و این کشور باید به مرکز ارتباط اقتصادی در منطقه تبدیل شود.

وزیر امور خارجه ا.ا.ا با اشاره به آسیب‌های تغییرات اقلیمی روی افغانستان، تاکید نمود که افغانستان کاملاً متعهد به مبارزه با تغییرات اقلیمی و بهره‌مندی از منابع خود است. اثرات نامطلوب تغییرات اقلیمی به مناطق خاصی محدود نمی‌شود، بر این اساس باید به طور مشترک با تغییرات اقلیمی مبارزه کرد.

۵ نشست سوم دوحه در مورد افغانستان، ۱۰-۱۱ سرطان ۱۴۰۳

نشست سوم دوحه با حضور هیئت امارت اسلامی به رهبری مولوی ذبیح‌الله مجاهد، نمایندگان ویژه کشورها و سازمان‌های بین‌المللی با تمرکز بر مشکلات بانکی، مبارزه با مواد مخدر و تقویت سکتور خصوصی افغانستان به میزبانی ملل متحد در دوحه پایتخت قطر برگزار شد. در این نشست نمایندگان ۲۵ کشور و ۵ سازمان بین‌المللی حضور داشتند.

سخنگوی امارت اسلامی افغانستان در نشست دوحه، مخالفت برخی از کشورها با پالیسی‌های حکومت سرپرست را طبیعی خواند، اما تاکید کرد که اختلافات نباید به حدی افزایش یابد که کشورهای قدرتمند با استفاده از اهرم نفوذ خود بر حکومت امارت اسلامی فشارهای امنیتی، سیاسی و اقتصادی را تحمیل کنند.

او با ستایش از کمک‌های بشردوستانه جامعه بین‌المللی، تاکید کرد که لغو تعزیرات یک‌جانبه و چندجانبه، آزادی دارایی‌های منجمدشده د افغانستان بانک و فراهم‌آوری‌های کمک‌های توسعوی، راه حل اساسی برای رشد اقتصاد افغانستان است.

در حاشیه این نشست، هیئت افغانستان با نمایندگان ازبیکستان، روسیه، هند، عربستان سعودی، قزاقستان، بریتانیا، ناروی، اندونزیا، هالند، ایران و سازمان ملل نیز دیدار و گفتگو کرده است.

نشست سوم دوحه که به میزبانی سازمان ملل متحد برگزار شد، به دنبال تطبیق پیشنهادات فریدون سنیرلی اوغلو هماهنگ‌کننده ویژه سرمنشی ملل متحد بود که وظیفه ارزیابی مستقل وضعیت افغانستان را برعهده داشت. وی در نتیجه ارزیابی خویش خواستار ادغام مجدد افغانستان به جامعه جهانی و تعامل جهان با امارت اسلامی شده بود. اما امارت اسلامی نه‌تنها ارزیابی و نقشه راهی که سنیرلی اوغلو برای ادغام افغانستان به جامعه جهانی ارائه کرده بود را تائید نکرد بلکه از آن به شدت انتقاد نمود و تاکید داشت که نحوه این ادغام باید با هماهنگی و براساس شرایط حکومت افغانستان باشد.

بنابراین با توجه به رد این نظر، امارت اسلامی شرکت خود در نشست اول و دوم دوحه را بی‌معنا خواند؛ سپس با درمیان گذاشتن جزئیات نشست سوم از جانب ملل متحد با وزارت امور خارجه امارت اسلامی و هماهنگی روی اجندا جهت معنادار شدن اشتراک، زمینه حضور هیئت امارت اسلامی در نشست سوم دوحه فراهم شد و از جانب افغانستان تنها امارت اسلامی شرکت نمود.

متوازن او اقتصاد محوره سیاست

ډاکتر عبدالقیوم مومند
د سیاسي علومو، نړیوالو اړیکو او منځنۍ ختیځ د مطالعاتو استاد او څېړونکی

د سیاسي او نړیوالو اړیکو د پوهې او زده کړو په رڼا کې د یو هېواد کورنی او بهرنی سیاست د هغه هېواد جغرافیايي موقعیت، سیاسي جوړښت، سیاسي نظام، اقتصادي غښتلتیا، د خلکو پوهې، علمي کچې، تاریخي سیر او ارزښتونو ته په پام سره د ملي ګټو په اډانه کې جوړیږي. د شلمې او یوویشتمې پېړۍ موخه‌ییزو اړیکو او د ګلوبلایزېشن ناوړه څپې ځینې پورتني اصول کمزوري کړي او ځینې یې بیا غښتلي کړي دي.

د افغانستان جغرافیایي شتون، کمزوري اقتصادي حالت، د ګاونډیانو بد نیتي، د تېرو شپږڅلوېښت کلنو یرغلونو او جګړو، په کور دننه د قومي، سمتي، ژبنې کرکو او بدبینیو ته په کتو؛ نور له جګړو او بدمرغیو څخه د افغانستان د ژغورلو، رغاوي، پرمختګ او سوکالۍ په موخه اړینه ده، چې افغانستان متوازن او اقتصاد محوره بهرنی او کورنی سیاست غوره کړي، ترڅو په نړیواله کچه د نړۍ د هیوادونو سره همکاري او همغږي ولري او په کورني سیاست کې ټولنیز عدالت، چې د اسلامي نظام او اسلامي حکومتولۍ بنسټیز رکن ګڼل کیږي، رامنځته شي او ورسره هم مهاله د سیمې په اقتصادي پرمختګ کې رغنده رول اداء کړي، له دې کبله به دا لکینه نړیوالو اړیکو ته په اندي توګه

لنډه او ځغلنده کتنه وکړي. سره له دې چې اندې څېړنه ډېر اوږود بحث دی او په دې لړ کې ډې اندونه شتون لري، مګر دلته به یواځې د ګلوبلایزیشن په پام کې نیولو سره په ریالیزم او پلورالیزم تمرکز وشي.

د ریالیزم فکري بنسټ او دلایلو له مخې په نړیوالو اړیکو کې حکومت ځانګړې بنسټیزه او معتبره دریځ نیوونکې سرچینه ده؛ له دې امله په نړیوالو اړیکو پوهېدنه او ارزونه د بېلابېلو حکومتونو د پوهېدنې او ارزونې پېژندپوهه ده. برعکس نړیوالې ټولنې، تجارتي او مرستندویه موسسات او ورته نور ټولګي او ګروپونه تصمیم نیونکی حیثیت نه لري. د ریالیزم د فکر پر اساس، د هر راز بهرني ګواښ په وخت کې کورني فکري، سیاسي او اقتصادي اختلافات څنډې ته کېږي او حکومت د یو واحد ځواک په توګه د بهرني ګواښونو مخنیوی کوي. ریالیزم دا استدلال هم کوي، چې حکومت د تصمیم نیولو یواځېنۍ مرجعه ده، چې د یو هېواد د نړیوالو سیاسي اړیکو په برخه کې مدبرانه او استدلالي تصمیم نیولای شي. حکومتي چارواکي بېلابېلې لارې چارې او حل لارې څېړي او هر څه د خپلو ملي ګټو او زیانونو په تله ارزوي او هغه لارې چارې غوره کوي، چې هېواد ته یې ګټې د زیانونو په پرتله ډېرې وي، ترڅو خپلو موخو ته له زیان پرته او یا د لږ زیان په ګاللو ورسیږي.

پلورالیزم دعوه لري؛ چې په نړیوالو اړیکو کې د حکومت ترڅنګ نړیوالې ټولنې، مرستندویه او تجارتي موسسات، ټولګي او نور ګروپونه هم تصمیم نیونکي حیثیت لري او د هغوی موثریت او اغېزه له نظر څخه نشو غورځولی. د دوی په اند حکومت یواځېنۍ تصمیم نیونکې مرجعه نه ده، بلکې نړیوالې ټولنې او موسسات چې د بېلابېلو خلکو او د هغوی د علاقاتو او ګټو څخه جوړې دي، اغیزمن تاثیر لري. د پلورالیزم د فکر له نظره نړیوالې اړیکې او نړیوال سیاست د بېلابېلو حکومتونو، قدرتونو، سیاسي، تجارتي او نړیوالو لوبغاړو د رقابتونو، تعامل او راکړې ورکړې د پروسې، منلو او جوړښت پایله ده.

په تېرو څو لسیزو کې بهرنی سیاست او نړیوالې اړیکې دومره پراخه شوي او غزېدلې دي، چې په یو فکري نظریې او چوکاټ کې نشي راټولېدلای؛ ځکه د حکومتونو ترڅنګ اقتصادي او ټولنیزې ګټې او ارزښتونه هم د کورني او نړیوال سیاست په بحثونو او پالیسیو کې مهم او اساسي ارزښت لري. په یوویشتمه پېړۍ کې د نړیوال سیاست او بهرنیو اړیکو د جوړولو په پار اړینه ده، چې یو د هېواد واکمنان په دې پوه شي، چې د نورو هېوادونو نړیوالې اړیکې د نړیوال سېستم په چوکاټ کې د کومو ګټو، محورونو او ارزښتونو پراساس جوړې شوې دي؟! په دې هم پوهیدل په کار دي، چې کورني فکتورونه څومره په سیاست اغېزه لري او څومره د تصمیم نیوونکو فکر او ذهنیت ترتاثیر لاندې راولي.

د یوویشتمې پېړۍ نړۍ کوچنۍ او لنډه شوې ده او د زرونو کیلومترو د راکړې ورکړې واټن د ورځو او اونیو څخه ثانیو او دقیقو ته رالنډ شوی.

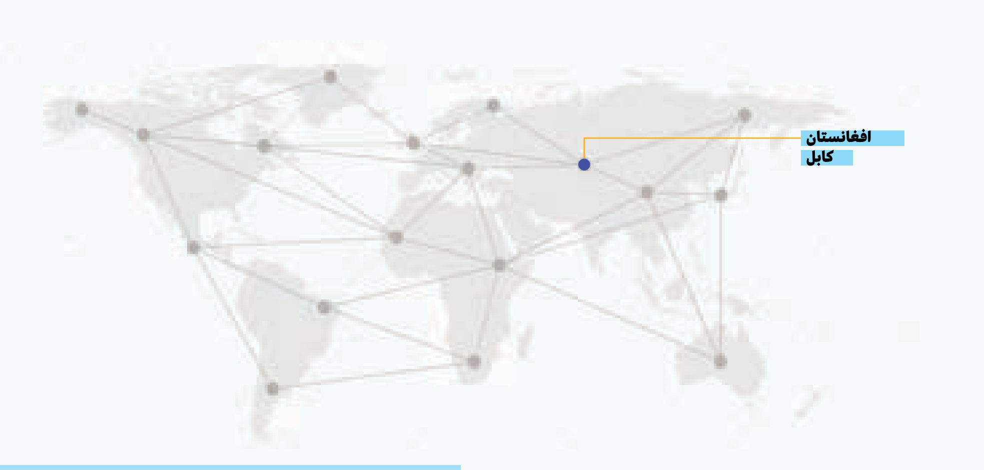

ګلوبلايزېشن د انسانانو او ټولنو په خوی، ژوند، د ژوند په څنګوالي، حالاتو او چاپېريال باندې ژوره اغېزه غورځولې او نړۍ يې ترخپل تاثير لاندې راوستې ده. ګلوبلايزېشن د هېوادونو پولې او د سياست ځانګړې مفکورې ماتې کړې او نړيوال طاقت ګرځېدلی دی او لاهم د سترو ځايي قوتونو او بې ساري نړيوال جوړښت په شتون کې د يو شمېر نړيوالو ځواکمنو هېوادونو د سياسي تفکر او ارادې په چوکاټ کې ورځ تر بلې پرمختګ کوي.

نړيوالې اړيکې

پورتنيو نړيوالو فکري نظرياتو او هم د ګلوبلايزېشن بې سارې چټکتيا ته په پام سره د افغانستان لپاره داسې يو نړيوال سياست غوره کول په کار دي؛ چې له يو پلوه خپل کورني ارزښتونه او لومړيتوبونه د بهرنيانو د فکري او سياسي تاثيراتو څخه لرې وساتلای شي او له بل پلوه ټولنه د ګلوبلايزېشن د ټولنيز، کلتوري او تخنيکي يرغل او ترلتوب څخه خوندي وساتي. له همدې کبله د بهرني سياست او پاليسۍ په جوړولو کې لاندني ټکي اړين دي:

۱. ناپيلتوب

په تاريخي لحاظ ناپيلتوب په نړيوالو رقابتي نظامي ترونونو کې نه ګډون دی، چې د دې سياست غوره کول افغانستان له نظامي خطرونو او مسووليتونو څخه په امن کې ساتي. دا سياست بايد د دې مانا ونه لري؛ چې افغانستان دې په نړيوالو حياتي مسايلو کې بې تفاوته پاتې شي او يا نړيوالو موضوعاتو کې خپل دريځ څرګند نکړای شي او يا يې څرګند نه کړي، بلکې د دې واک درلودلو ترڅنګ؛ افغانستان کولای شي، د خپلو ملي او ستراتيژيکو ګټو په خاطر د سيمې او نړۍ هېوادونو سره سياسي او نظامي ترونونه لاسليک کړي.

د بېلګې په توګه د ۱۹۵۴ زېږديز کال د سپتمبر په ۸ نېټه په مانيلا کې د جنوب شرقي اسيا ګډ دفاعي قرارداد د استراليا، فرانسې، نيوزيلينډ، پاکستان،

فلیپین، تایلنډ، برتانیې او امریکا متحده ایالاتو ترمنځ لاسلیک شو چې په ۱۹۵۵ زیږدیز کال د فبرورۍ په ۱۹ نیټه یې د سیټو Southeast Asia Treaty Organization (SEATO) قانوني حیثیت پیدا کړ او د ۱۹۷۷ زیږدیز کال د جون تر ۳۰ نیټې پورې یې دوام وکړ. همداراز د ایران، عراق، پاکستان، ترکیې او برتانیې ترمنځ د ۱۹۵۵ زیږدیز کال د فبرورۍ په ۲۴ د سینټو Central Treaty Organization (CENTO) تړون هم لاسلیک شوی و او د ۱۹۷۹ زیږدیز کال د مارچ تر ۱٦ نیټې یې دوام وکړ. په ۱۹۹۲ زیږدیز کال کې د ګډ امنیت قرارداد د ارمنیا، بیلاروس، قزاقستان، قرغستان، روسیې او تاجکستان ترمنځ لاسلیک شو. په ۲۰۲۳ زیږدیز کال کې د بورکینا فاسو، مالي او نایجیر ترمنځ د ساحلي هیوادونو اتحاد وشو او داسې نورې ډېرې بېلګې موجودې دي.

۲. د افغانستان خپلواکي او بشپړتیا، هیواد ته د تهدید نه دفاع، د هیواد ژوند او بقا

د یو هېواد خپلواکي، بشپړتیا، د تهدید نه دفاع، او د هیواد ژوند او بقا یواځې پوځونه نه خوندي کوي، بلکې دا هغه وخت ممکن دي چې د هېواد هر وګړی ځان د دې هیواد وبولي او د ملي لوړو ارزښتونو او لاربښوونو له مخې د خاوري او نظام لپاره سرښندنې ته تیار وي. د دې لپاره د ملي روحیې روزنه په کار ده. کله چې د یو هېواد پوځونه او عام ولس د ناسم فکري او عقیدوي فشارونو لاندې راغلي وي او یا کوښښ شوی دی، چې په یوه ځانګړې فکري روحیې وروزل شي د لرې مودې لپاره څه تعاملات او پرمختګونه شوي، خو دا فشارونه کمزورې شوي او یا د دې فشار په مقابل کې حساسیتونه رامنځته شوي، د خلکو مخالفتونه ورسره ډېر شوي دي او بالاخره پوځ شړېدلی دی. غوره بېلګې یې د کمونستانو روزل شوي او د امریکایانو له لوري د افغانستان لپاره روزل شوی فوځونه وو. له بله پلوه که د یو هېواد واکمنان یواځې په پوځي قوت تکیه وکړي او ولسي ملګرتیا، خوښې او ملاتړ په نظر کې ونه نیسي؛ نو په پای کې نظام په لاندنیو دوو دلایلو ړنګېږي. دا بیلګه په نو له له بېلګې نه دلته د دولتي او حکومتي سطحې د سیاست د پوهېدنې په پار راخیستل شوې ده.

لومړی: د کورني او بهرني تهدید په مقابل کې د دفاع په خاطر باید واکمنان، پوځي قوتونه په مالي او پوځي تجهیزاتو پوره سمبال کړي، خوشحاله یې وساتي او په شمېر کې یې زیاتوالی راولي چې د افغانستان اوسنی اقتصاد د دې مالي امکانات نه لري. د پوځ د ساتلو په خاطر حکومت اړ کیږي، چې په خلکو باندې مالیه لوړه کړي اما د افغانستان د خلکو اقتصاد د دې توان نه لري چې لوړه مالیه ورکړي، ځکه اقتصادي بنسټونه نشته. له دې کبله د حکومت اقتصادي وړتیا کمزوری کیږي او په پایله کې نظام له منځه ځي.

دوهم: که د حکومت واکمنان پوځونه د شمېر او تجهیزاتو پراساس په اوسني حالت کې وساتي او د ملت اړتیاوو او ملاتړ ته پاملرنه ونشي، بیا هم

مخالفتونه ډېرېږي او حکومت د ړنګېدو پر لور ځي؛ ځکه د پوځ شمېر لږ او د خلکو شمېر ډېر وي. له دې کبله د پوځ په جوړولو کې باید د متوازن سیاست څخه کار واخیستل شي او پوځ د فکري او عقیدوي روزنې ترڅنګ په ملي روزنه هم سمبال شي. همدارنګه متوازن سیاست نه یواځې پوځ غښتلی کوي، بلکې د پوځ او ملت ترمنځ اړیکې هم نږدې کوي او ملت هم د هېواد د دفاع د روحیې د تاثیر لاندې راځي.

۳. د افغانستان د ملي او ستراتیژیکو ګټو پالنه او ساتنه او د نړۍ د هېوادونو سره د افغانستان د قانون او ګټو پر اساس د اړیکو پالل

د نړۍ د ځواکمنو په ګډون د نړۍ، سیمې او ګاونډ مغرض قدرتونه او هېوادونه هڅه کوي، چې په افغانستان کې خپلې لنډمهاله او اوږدمهاله ګټې د مشروعو او نامشروعو لارو خوندي کړي. همداراز دا قدرتونه او هېوادونه د خپلو لنډمهالو اوږدومهالو ګټو په خاطر بېلابېلې پلمې او دسیسې جوړوي؛ خو د افغانستان ملي او ستراتیژیکې ګټې باید یواځې د افغانستان په ملي او قانوني چوکاټ کې تعریف شي.

د نړۍ هر هېواد خپلې ګټې د خپلو قوانینو او اصولو په چوکاټ کې پالي. کله چې یوه پالیسي- د دوی د ګټو سره مغایرت ولري، دا هېوادونه هغه پالیسي نه مني. د بېلګې په توګه به د امریکا متحده ایالاتو یادون وکړو. په ۱۹۹۷ زېږدیز کال کې د کاناډا د اوټاوا په ښار کې غونډه وشوه او د نړۍ ګڼ شمېرو هېوادونو د اوټاوا کنوینشن ترون لاسلیک کړ، مګر د امریکا حکومت هغه لاسلیک نه کړ. د دې ترون له مخې د ضد پرسونل ماینونو په تولید او تجارت بندیز ولګېد. په ۲۰۰۳ زېږدیز کال کې د جورج بوش حکومت د ملګرو ملتونو د هغې پرېکړې او قانون سره مخالفت وکړ چې په نړیواله کچه یې د غیر قانوني او قاچاقي وسلو په خرڅولو بندیز ولګاوه. نورې ډېرې بېلګې هم شته.

د امریکا متحده ایالاتو، اروپایي هېوادونو، اسلامي هېوادونو، روسیه، چین، جاپان او د نورو هېوادونو سره د افغانستان د ګټو او قانون په اړانه کې سیاسي او اقتصادي اړیکې ساتل، د افغانستان په ګټه دي او ورپکې په نړیواله کچه ګټوره او اغېزمنه ونډه اخیستلای شي. افغانستان د امریکا او اروپایي هیوادونو سره اړیکو او د هغوی مرستو ته اړتیا لري او همدا راز چین، روسیې، جاپان او نورو هېوادونو سره هم د اړیکو او مرستو راجلبولو اړتیا شته. افغانستان باید د هر هېواد اړیکو او مرستو ته هرکلی ووایي، مګر دا اړیکې او مرستې باید د افغانستان د قوانینو پر بنسټ وي او افغانستان باید داسې اړیکې او مرستې قبولې نه کړي، چې د نورو هېوادونو سره د افغانستان اړیکې خرې پرې کړي او یا نور هیوادونه افغانستان ځانته تهدید وګڼي. د نړیوالو اړیکو اصول هم دا دي؛ چې د دوو هېوادونو ترمنځ اړیکې او تعاملات د عدالت او متقابل درناوي او منبت پر اساس جوړېږي.

۴. د اسلامي هېوادونو د ټولنې سره نږدې اړیکې

شوني ده؛ افغانستان په فکري او عملي لحاظ د اسلامي هېوادونو د ټولنې سره اندي اختلاف ولري او یا د هغوی د ځینو پالیسیو سره ډېر یا بشپړ جوړ نه وي، مګر د دې ټولنې سره ښې او دوستانه اړیکې ساتل او هغوی سره په هغو چارو کې چې د افغانستان او اسلامي هیوادونو په ګټه دي، مرسته او همکاري کول، افغانستان ته په اسلامي نړۍ کې تاثیر لرونکی موقف ورکولای شي.

اسلامي هېوادونو سره په اړیکو کې باید خاصه پاملرنه وشي؛ ځکه کله داسي حالات رامنځته کیږي، چې افغانستان باید د خپلو ملي ګټو او د اسلامي هېوادونو د دریځ ترمنځ فیصله وکړي. د بېلګې په توګه په هندوستان کې د مسلمانانو تریخ ژوند او په فلسطین کې د اسرایلو له لوري ټول وژنه او بربادي سره له دې، چې دا دواړه مهمې مسئلې دي او افغانستان ورته باید ځانګړې پاملرنه وکړي، مګر کله چې د دې سیاست نه ملاتړ د افغانستان ملي ګټو ته تاوان رسوي؛ نو باید ډیپلوماټیک تعامل وشي او د جدیت او شدت پرځای له تدبر کار واخیستل شي.

اقتصادي او ټولنیز پرمختګ

افغانستان په وجه کې ترلی زراعتي هېواد دی او د صنعت بنه یې کمزورې ده. له بله پلوه افغانستان یو مصرفي هېواد دی او د پیداوارو کچه یې د مصرف پر پرتله ډېره کمه ده. د مصرفي موادو لویه برخه د بهرنیو هېوادونو څخه افغانستان ته رالېږدول کیږي. په افغانستان کې د اقتصادي پرمختګ، د نورو هېوادونو د مجبوریتونو او مرستو څخه د ځان خلاصولو، د هېواد د اقتصادي بنیادونو د پخولو او افغانستان کې د ټولنیز عدالت د راوستلو په خاطر اړینه ده، چې حکومت د لنډې مودې او اوږدې مودې لپاره داسې اقتصادي پلانونه جوړ کړي، چې دوامداره باثباته او دومداره اقتصادي پرمختګ تلونکی سیستم او پالیسي رامنځته کړي. د دې امله اړینه ده، چې له یوې خوا پخواني منل شوي تجربه شوي اقتصادي جوړښتونه بېرته راژوندي کړای شي او له بلې خوا نوي نورمونه او پالیسی رامنځته شي، چې د یو متمدن دولت او پرمختللي اقتصاد ستنې پرې ودریږي. د مارکیټ په شخصي-کولو او ازاد بازار په مونډلو باید ډیر وخت ضایع نه شي؛ ځکه افغانستان د ازاد بازار د مارکیت مقابله نه شي کولای او دا خبره د حامد کرزي او محمد اشرف غني د حکومتونو په دوران کې ثابته شوې ده.

افغانستان د مصرفي او ترلي اقتصادي حالت نه د راویستلو په خاطر اړینه ده، چې د حکومتي او دولتي خدماتو او امنیتي لګښتونو پرځای ډېره پاملرنه اقتصادي برخې ته وشي؛ ځکه په هېواد کې د بیکارۍ کچه لوړه او د تولیدي اقتصاد، د عملي کولو او پرمختګ لپاره اغیزمنو لارښوونو او ستراتیژیو ته جدي اړتیا شته. د افغانستان حکومت باید د مصرفي، بسپنه ورکوونکو او خدمتي اقتصاد د تمرکز پر ځای د کرنې، د کلیو د

پراختيا، برېښنا، اوبو، سړکونو او ترانسپورټي اسانتياوو، روغتياساتنې او د ناروغيو کنټرول، سيمه ييزو فارمونو او د کرنې صنعت تـه لاس واچوي. يواځې د طبيعي سرچينو استخراج د هېواد اقتصاد پر پښو نـه شي درولای. د پورته ډول پاليسيو پلي کول به د کورنيو کرنيزو توکو لپاره بازارونه رامنځته کړي چې له يوې خوا به خوارکي توکي ډېر وي او له بلې خوا به د اوس په پرتله ارزانه هم وي.

قوي او لوی کورني کرنيز بازارونه به د بزگرانو د عايد د زياتوالي لامل شي. دا به د توليد کچه او وده لوړه کړي او کورنيو زراعتي پروسس صنعتونو ته به دا وړتيا وربښي، چې خام مواد په پراخه کچـه او ارزانه بيه واخلي او هم به له اقتصادي دوران سره مرسته وکړي او د اقتصاد څرخ به مثبت لوري حرکت وکړي. د بېلگې په ډول که يو کروندگر پـه خپله ځمکه کې منې کري؛ نو د منې د روزلو لپاره د جسماني کار تـر څنگ کيمياوی يا حيواني سرې تـه اړتيا ده. کـه کيمياوي سره او يا حيواني سره په هېواد کې دننه توليديږي؛ نو د هغې لپاره خلکو ته اړتيا ده چې کار وکړي. خلک چې کار وکړي، معاش تـر لاسه کوي او د خپل ژوند اړتياوې لکه خواړه او پوښاک پـرې پوره کوي. دا د پيسو لگښت بېرتـه اقتصادي دوران تـه داخليږي. لـه بلـه پلـوه کلـه چې کروندگر د منو حاصل تر لاسه کړي؛ نو منې به بازار ته وړي او هلتـه يې په خلکو او د منو د پروسس پـه فابريکو پلوري. پـه دې دوام پـه بازار کې کروندگر، دويم درجه پلورونکي، بـازار چلوونکي، پنـډيان او نور اشخاص پيسې او گټه تر لاسه کوي، چې بيا هم اقتصادي دوران ته داخليږي. همداراز دا پروسه کروندگر دې تـه هڅـوي، چـې د لـوړ کيفيت پيداوار رامنځته کړي. دلته که حکومت مارکيټ بهرنيو پانگـه والو او رقيبانو ته ازاد پرېږدي؛ نـو کـورنی مارکيـټ بـه لـه مينځـه ولاړ شي. له همدې امله د کورني دوراني پيـداکوونکي اقتصـاد د ملاتـړ او پرمختگ لپاره اړينه ده؛ چې حکومت کورنی اقتصاد د بهرني ازاد بازار له يرغل څخه وژغوري.

د اقتصـــاد محـــوره سياســـت، توليـــدي دوراني اقتصـــاد او اقتصادي پرمختگ بلـه اساسي برخه د انـرژي شـتون او د هغـې کـارول دي. د انــرژۍ د يــوې سالمې پاليسـۍ پـه لرلـو سره بـه حکومـت وکـولای شي، داسـې رغنــده کــړنلارې او روشــونه رامنځته کړي، چې له اقتصادي پلوه به ممکن وي او د اقتصادي پرمختگ لپاره بـه مهـم او گټـور ليدلوری رامنځته کـړي. لـه ټولو شته زيرمـو څخـه د برېښـنا پـه لاس راوړل تر ټولو مهمه چاره ده، چـــې د افغانســـتان پـــه اقتصادي پرمختيا او پراختيا ډېره اغېزه کـولای شي. د اقتصـادي ثبات او پرمختگ لپاره ډاډمنه او ارزانه برېښـنا بنسـتيزه سـتن ده. حکومت نه يواځې دا چـې، شـته برېښـنايي بندونـه تـرميم کـړي، بلکې ترڅنگ يې اړينـه ده، چې د هېواد په هر سيند نوي لـوی او واړه بندونه هم جوړ کړي.

ښوونه او روزنه د ټولنې د عمومي پرمختگ او په ځانگړې توگـه د اقتصـادي پرمختـگ لـومړنی او اړيـن عامل دی. هـېڅ هـېواد د

ښوونې او روزنې په برخه کې له پانګونې پرته، هېڅکله هم اقتصادي پرمختګ نه شي کولای. ټولې زده‌کړې او په ځانګړې توګه عصري او مسلکې زده کړې د یو هېواد وګړو ته دا وړتیا ورکوي، چې لومړی د خپل ځان او بیا د نړۍ په اړه ښه پوهه ولري. همدارز ښوونه او روزنه خلکو ته وړتیا ورکوي چې دوی د خپل ځان او ټولنې د ژوند کیفیت لوړ کړي او په پراخه توګه ټولنیزې ګټې رامنځته کړي. همدا مسلکي پوهه ده؛ چې د تولید وړتیا او خلاقیت زیاتوي، ننګونو ته د حل لارې مومي، نوي تشبثات رامنځته کوي، ټیکنالوژیک پرمختګ ته وده ورکوي او هم اقتصادي او ټولنیز پرمختګ خوندي کوي.

اقتصادي پرمختګ د افرادو او ټولنې په اقتصادي او ټولنیزو وړتیاو کې بدلون راولي او دوی ته دا توانایي او وړتیا وربښي، چې پرمختللی او سوکاله ژوند غوره کړي، لومړنیو ټولنیزو اړتیاوو او توکو ته اسانه لاس رسی ولري او هم په خپل شخصيـ او اقتصادي ژوند کې ارزښتناکه بدلونونه او نوښتونه رامنځته کړي. په یوه ټولنه کې خلک هغه مهال د پرمختګ بنسټ جوړولای شي، چې دوی په لاس کې شته معلومات وپیژني، د ټولنې د نورو وګړو سره یې شریک کړي او د ټولنې او ژوند برخه یې وګرځوي. د دې ټولو اصولو او اساساتو پېژندنه د اقتصادي سکټور سره مرسته کوي، ترڅو هغه پرمختګ ترلاسه کړي، چې کوم یې پلان او موخه وي. د دې پروسو تحقق، سیستماتیک اهداف، او پرمختیا یو ساده کار نه دی، بلکې دا اړتیا رامنځته کیږي، چې حکومت رسمي او غیر رسمي بنسټونه وپېژني او مشخص یې کړي، چې اقتصادي سرچینې او وړتیاوې څنګه تقسیم او اداره شي. جورګ فوسټ وایي "دولتونه د ځاني ګټو د لوبغاړو او ساتونکو په توګه کولای شي دا پریکړه وکړي، چې دوی د محدودو سرچینو کومه برخه او څومره برخه د ټولنې لپاره د عامه خدمتونو په برخه کې په کار وړي."[1]

په افغانستان کې اقتصادي پرمختیا د نورو هېوادونو په څېر بنیادي او اساسي بدلونونو ته اړتیا لري. د دې پروسې په پیل کې دودیز کرنیز اقتصاد ته اړتیا ده. په ورته وخت کې باید پلانونه جوړ شي، چې دودیز کرنیز اقتصاد په عصري صنعتي اقتصاد بدل شي او په مقابل کې یې حکومت باید د دې وړتیا ولري، چې په دې لړ کې له بهرنیو تهدیدونو څخه محافظت رامنځته کړي، چې دا به د سوداګریز چاپېریال په خوندي کولو کې مرسته وکړي او بېلابېل اقتصادي او ټولنیز فعالین به پکښې په ازاده توګه حرکت وکړي او یو له بل سره به ګډ کار وکړي.

[1] Faust, Jörg, "Policy Experiments, Democratic Ownership and Development Assistance," *Development Policy Review, Vol. 28, No. 5,* 2010 , *p.* 518

د ازاد بازار هغه تګلاره، چې تنظیمي چوکاټ، ارتباطي جوړښت او نظارت پکښې شتون ونه لري، د اقتصادي سکتورونو د پراختیا سره مرسته نشي کولای. سربېره پر دې، اقتصادي پرمختګ نه شي کولای، چې په تشه خلا کې کار وکړي او پرمختګ رامنځته کړي؛ ځکه اقتصادي پرمختګ تعلیم، روغتیایي پاملرنې، اوبو، برېښنا، بنسټیزو زیربناوو چارو او روغتیا ساتنې سره نېږدې تړاو لري. دا د حکومت مکلفیت دی، چې دا لومړني خدمات خلکو ته وړاندې کړي چې د دې خدمتونو شتون به په افغانستان کې د عصري اقتصاد او پرمختللې ټولنې بنسټ وي.

د افغانستان په اوسني سیاسي او اقتصادي وضیعت کې حکومت نه شي کولای، اساسي عامه خدمتونه وړاندې کړي، د ورځنې اقتصادي فعالیتونو ملاتړ وکړي او د پام وړ اقتصادي او ټولنیزو پایلو او لاسته راوړنو لپاره اړین ګامونه پورته کړي. له دې امله حکومت اړ دی چې د افغانانو اړتیاوو ته د ځواب ویلو لپاره سیاسي او اقتصادي ظرفیتونه او پالیسي جوړه کړي. حکومت دې ته اړتیا لري چې د اساسي عامه خدماتو د وړاندې کولو په خاطر د ورځنې اقتصادي فعالیتونو ملاتړ وکړي او په بیړنې ډول د اړتیا وړ پروګرامونه بنسټیز کړي. د کور،کلي او سیمه ییزو ټولنو څخه ملاتړ وکړي او هغه پرمختیایي پروژې پیل کړي، چې د ټولنې لومړیتوبونه او اړتیاوې منعکس کړي، دا به د پام وړ اقتصادي او ټولنیزې پایلې ولري. حکومت ته پکار ده؛ چې د افغانستان سیاسي او اقتصادي واقعیتونه درک کړي او اقتصادي، ټولنیز او سیاسي جوړښت بدل کړي، ترڅو افغانستان صنعتي پرمختګ وکړي. حکومت ته دا هم پکاره؛ چې د سیاسي او اقتصادي زیربناوو د جوړولو لپاره بشري زیربنایي ظرفیتونه لوړ کړي. د دې اهدافو لپاره د پالیسیو په ټاکلو کې، حکومت باید نړیوالې ژمنې او د افغانستان مالي ظرفیتونه په پام کې ونیسي- او د لګښتونو د تادیې عملي پلانونه جوړ کړي. د رغنده او دوراني اقتصاد پالیسیو تعقیب او پلي کول به اقتصادي او ټولنیزه همغږي رامنځته کړي او د ویشل شوې ټولنې په یووالي کې به مرسته وکړي. که چیرې یواځې مرکزي اقتصادي سیاستونه پلي شي؛ نو هېواد به د تېر حکومت په څېر د اقتصادي پرمختګ په برخه کې زیانمن او وروسته پاتې شي.

په نړیواله کچه د اقتصادي او استخراجي تړونونو په لاسلیک کې توازن، افغانستان د یو یا څو هېوادونو او تجارتي موسساتو د محدودیت او ترلو څخه ساتي. په قراردادونو کې د افغانستان لنډمهاله او اوږود مهاله سیاسي او اقتصادي ګټې او تاوانونه په جدي او عمیقه توګه څېړل پکار دي او دا قراردادونه باید د کورني او بهرني فکري او سیاسي فشار څخه لېرې وساتل شي. په ۱۹۹۶ زیږدیز کال کې امریکایي یونوکال (UNOCAL) او ارجنټایني بریډاس (BRIDAS) د افغانستان له لارې د ګاز د لیږدولو په پروژه کې علاقه ښودلې وه او خپل پلانونه یې د وخت حکومت ته ورکړي وو؛ خو هغه وخت د امارت چارواکو ونه شو کړلای، چې د افغانستان د

اوږود مهاله سیاسي او اقتصادي ګټې او تاوونه په پوره توګه وڅېړي او د لنډمهاله ګټو او کورني او بهرني سیاسي دریځ او فشار په خاطر یې، د یونوکال پرځای د بریډاس پلان ته هرکلی ووایه او له همدې وروسته د بلکلنټن حکومت له امارت سره دښمني پیل کړه.

د ګلوبلایزېشن په یوویشتمه پېړۍ کې د ځواکمنو هیوادونو سیاسي او اقتصادي قوت او کمزورتیا په پرمختللو هیوادونو د غور وړ تاثیرات لري. له دې کبله اړینه ده، چې کورنۍ وړتیاوې لوړې شي، ترڅو د ګلوبلایزیشن بدې اغیزې ټیټ ترین حالت ته راوستل شي. د بیلګې په توګه په ۲۰۰۷ او ۲۰۰۸ زیږدیزو کلونو کې د کورونو جوړولو او خرڅولو له کبله په ۲۰۰۸ زیږدیز کال په امریکا کې اقتصادي بحران رامنځته شو، چې په چټکتیا سره ټولې نړۍ ته خپور شو. د امریکا حکومت د کورني اقتصاد د ژغورنې په خاطر ۸۰۰ میلیارده ډالر مصرف کړل، چې په دې سره د ۲۰۰۷ زیږدیز کال د یو شپېته اعشاریه څلور (۶۱،۴) ټریلیون د کورونو ارزښت په ۲۰۰۹ زیږدیز کال کې پنځوس اعشاریه څلور (۵۰،۴) ټریلیون ته راولوېد، دې چارې کورني پانګه وال وژغورل اما نړیوال له لویو تاوانونو سره مخ شول. په نړیواله کچه د عربو متحده امارات، مالیزیا او اندونیزیا اقتصاد چې تر ډېره حده د امریکا او لویدیځو هېوادونو سره تړلی و، د لوی اقتصادي بحران سره مخ شو.

په پایله کې که ووایو؛ که افغانستان په سیاسي یا اقتصادي برخو کې په بهرنیو هېوادونو تکیه کوي او د لنډمهاله او اوږود مهاله ګټو او تاوانونو تفکیک ونه کړای شي، نه یواځې دا چې حکومت به په اقتصادي او ټولنیز جوړښت کې مثبت بدلون رانه وستلای شي، بلکې یوه کوچنۍ اقتصادي ځواکمنه طبقه به هم د هیواد پر سیاست او اقتصاد حاکمه کړي. د متوازن سیاست او اقتصاد محوره پالیسیو د جوړولو او عملي کولو لپاره اړینه ده؛ چې په تعلیمي، کلتوري، اقتصادي او سیاسي زیربنایي کارونو تمرکز وشي او د زیربناوو ترڅنګ د بشري منابعو پراختیا، بنسټیز چلند، اهدافو او همغږې اقتصادي ستراتیژیو، حکومتي شفافو پالیسیو او طرزالعملونو ته دقیقه پاملرنه وشي او د ضرورت وړ بدلونونه پکې رامنځته شي.

د افغانستان اسلامي امارت سیمه‌ییزه ډیپلوماسي

دکتور ذاکر جلالي
د بهرنیو چارو وزارت د دریم سیاسي ریاست رییس

افغانستان د منځنۍ او سویلي اسیا ترمنځ داسې موقعیت لري چې د دواړو ترمنځ د دروازې حیثیت لري. دغه دواړه سیمې یو بل ته په ګڼو برخو کې اړتیا لري. په ځانګړې توګه چې منځنۍ اسیا په اقتصادي او صنعتي لحاظ د غوړېدو په حال کې ده. له طبیعي زېرمو تر کرنیزو او صنعتي تولیداتو پورې اړتیا لري چې سویلي اسیا او بیا یې له هغې لارې نړیوالو بازارونو ته ورسوي. د دې هدف د ترلاسه کولو لپاره د منځنۍ او سویلي اسیا ترمنځ د افغان ټرانس وسپنې پټلۍ پروژه په پام کې ده چې د افغانستان بلخ ولایت د کابل له لارې له پاکستان سره نښلوي.

په ورته وخت کې د انرژۍ د لېږد سترې پروژې هم په پام کې دي، لکه کاسا ۱۰۰۰ چې د قرغزستان برېښنا د تاجکستان او افغانستان له لارې پاکستان ته لېږدوي، یا تاپي پروژه چې د ترکمنستان ګاز د افغانستان او پاکستان له لارې هند ته لېږدوي او همداسې ټاپ پروژه هم ده چې د ترکمنستان برېښنا د افغانستان له لارې پاکستان ته لېږدي.

دا هر څه ځکه کلونه، بلکې لسیزې ځنډېدلي وو چې افغانستان کې تحمیلي جګړه، غیر مسؤوله حکومتولي، فساد او ورته نورې ستونزې وې. له درېوو کلونو راهیسې چې جګړه پای ته رسېدلې، مسؤوله حکومتولي رامنځ ته شوې ده او نظام له فساد څخه پاک شوی، اوس د دغو پروژو د پلي کېدو فرصت برابر شکاري.

د افغانستان اسلامي امارت دغو فرصتونو ته په پام د اقتصادمحوره بهرني سیاست بحث مطرح کړی. له اقتصادمحوره سیاست څخه د افغانستان د حکومت موخه دا ده چې د افغانستان له ژیواکانومیک څخه د وطن د ثبات او اقتصادي شبرازۍ لپاره ګټه پورته کړي. دې ته په پام چې ټوله سیمه د غوړېدو په حال کې ده، په داسې وضعیت کې د افغانستان ژیواکانومیک رول تر پخوا لا زیات اهمیت پیدا کړی. یو امن افغانستان چې سیمه‌ییز اقتصادي نښلون کې مرکزي رول لري، له دې سره د افغانستان ثبات د سیمې هېوادونو ته هم اهمیت پیدا کوي او د هغوی له ملي ګټو سره پیېل کېږي. د اسلامي امارت اقتصادمحوره سیاست په حقیقت کې د افغانستان او سیمې ترمنځ د اشتراک او اجماع مرکزي نقطه ګرځېدلې ده؛ ځکه چې په دې

سیاست کې د افغانستان او سیمې ټولې مشروع ګټې خوندي کېدلای شي.

د اسیا پېر؛ افغانستان او سیمې ته یو فرصت

په افغانستان کې د امریکا جګړه داسې مهال پای ته ورسېدله چې په سیمه ییزه او نړیواله کچه د نړیوال نظم کې بدلون نښې نښانې په ښکاره کېدو دي. په نړیواله کچه د ځواک مرکز مخ په بدلېدو دي او دې بدلون سره د افغانستان اهمیت لا زیاتېږي. داسې ښکاري چې د ځواک مرکز له لوېدیځ څخه د ختیځ او په ځانګړې توګه د اسیا پر لور راځي، له همدې امله ځینو د «اسیا پېر» ورناندینه کړې ده.

لکه پورته چې ورته اشاره وشوه، افغانستان داسې موقعیت لري، چې په شمال کې د منځنۍ اسیا هېوادونه د انرژۍ د غني زېرمو لرونکي دي، په جنوب کې د سویلي اسیا ګڼ مېشته سیمه ده چې هم په خپله لوی بازار دی او هم د اوبو له لارې ټولې سیمې ته نړیوالو بازارانو سره د نښلون فرصت برابروي. همداراز زموږ په ختیځ کې چین پروت دی، چې اقتصاد یې په ډېرې چټکۍ سره مخ پر ودې دی او د نړۍ ستر تولیدوونکی هېواد دی.

په اقتصادي او صنعتي لحاظ د آسیایي هېوادونو راپورته کېدل او د افغانستان منطقه‌محور اقتصادي لیدلورى د دې زمینه برابروي چې له نوي فرصت څخه افغانستان او شاوخوا هېوادونه په یوه ګټه-ګټه حالت کې ګټمن شي. لکه څنګه

چې افغانستان کې د پردیو ځواکونو نامشروع حضور او د جګړې او بې‌ثباتۍ دوام د اسیا پېر کې د افغانستان رول تت کړی و، په ورته ډول د اشغال له پای او مسوول نظام له رامنځ ته کېدو وروسته له دې فرصت د استفادې ښه زمینه برابره شوې ده.

نچوړ

افغانستان کې د جګړې پای او د یو مسوول حکومت رامنځ ته کېدو سره د دې فرصت برابر شوی چې افغانستان ته نور له ژیوپولیتیکو او د منفي سیالیو د عینکو پر ځای د ژیواکانومیکو او د اقتصادي همکاریو او همګرایۍ له زاویې وکتل شي. په همدې هدف د افغانستان نوي حکومت له فتحې وروسته د اقتصادمحوره بهرني سیاست اعلان وکړ چې هدف یې د افغانستان په محوریت د سیمه‌ییز اقتصادي اتصال زمینه برابره کړي.

دا چې د افغانستان شاوخوا ته ډېرې غوړېدونکي اقتصادونه افغانستان ته یو فرصت ګڼل کېږي. افغانستان چې د خپل ځانګړي ژیواکانومیک په لرلو سره دغه غوړېدونکي اقتصادونه یو له بل سره وصلوي، په دې نوي پېر کې دا د افغانستان لپاره هم د راپورته کېدو ښه فرصت برابروي. دا ټکی هم د افغانستان نوي حکومت درک کړی او هم د سیمې هېوادونو. په دې اساس سره له ځینو ننګونو د افغانستان اسلامي امارت او د سیمې هېوادونو ترمنځ سیاسي او اقتصادي اړیکې غوړېدلې دي.

پر ایکس رسنۍ د بهرنیو چارو وزارت د پسرلي او اوړي فصلونو خبرونه

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
21 Mar, 2024

آقای ژاوشینگ، سفیر چین مقیم کابل با مولوی رحمت الحق فُضیل، معین وزارت امور خارجهٔ ا.ا.ا. ملاقات نمود.
آقای فُضیل پس از خوش‌آمدگویی به سفیر چین گفت که امارت اسلامی به روابط با چین اهمیت ویژه می‌دهد و خواهان گسترش بیشتر روابط میان دو کشور است وی همچنان در مورد تجاوز اخیر پاکستان به حریم افغانستان به جانب چین معلومات مفصل ارائه کرد.
آقای فُضیل افزود که امارت اسلامی افغانستان در قبال کشورهای منطقه بالاخص و کشورهای جهان بالاعم راهبرد روابط مثبت دارد و نمی‌خواهد روابطاش با هیچ طرفی پیچیده شود. معین وزارت امور خارجه گفت که با درنظرداشت سیاست اقتصادمحور افغانستان، منافع ما ایجاب می‌کند تا به‌هدف اتصال و پیشرفت اقتصادی منطقه‌یی، با منطقه روابط مثبت داشته باشیم. سفیر چین گفت که آنها امنیت و ثبات منطقه را به نفع همه کشورهای منطقه به شمول چین می‌دانند و وعده سپرد تا به تلاش‌ها درین راستا ادامه دهد.

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi
23 Mar, 2024

IEA-MoFA condemns in the strongest terms the recent terrorist attack in Moscow, Russia, claimed by Deash & considers it a blatant violation of all human standards.
Daesh, which has targeted civilians in Afghanistan & other regions of the world as well, again cearly demonstrated. through this incident that it is a group in the hands of intelligence agencies aimed at defaming Islam & posing a threat to the entire region.
The regional countries must take a coordinated, clear & resolute position against such incidents directed at regional destabilization.

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
23 Mar, 2024

د هېواد د بهرنیو چارو سرپرست وزیر مولوي امیرخان متقي د افغانستان او پاکستان په اړیکو کې د وروستیو پرمختګونو په اړه په پاکستان کې د افغانستان د سفارت سرپرست راپور واورېد. په ننۍ غونډه کې په پاکستان کې د افغانستان سفارت سرپرست مولوي سردار احمد شکیب د پاکستان له چارواکو سره د خپلو وروستیو ناستو او لیدنو راپور د بهرنیو چارو له سرپرست وزیر مولوي امیرخان متقي صاحب سره شریک کړ، د افغانستان او پاکستان د وروستیو پرمختګونو او اړیکو په اړه یې هراړخیز بحثونه وکړل. د هېواد د بهرنیو چارو وزارت سرپرست د راپور له اورېدو وروسته په اسلام آباد کې د افغانستان سفارت سرپرست ته د دواړو هېوادونو ترمنځ د رامنځته شوې وضعیت او اړیکو په اړه لازمې لارښوونې وکړې.

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
26 Mar, 2024

د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو له وزیر محترم مولوي امیرخان متقي سره دپاکستان هېواد د سوداګرۍ وزارت مرستیال ښاغلي محمد خرم آغا او ورسره راغلي پلاوي وکتل .یاده لېدنه چې موخه یې د سوداګریزو، ترانزیتي او اقتصادي اړیکو پیاوړتیا وه؛ په پیل کې محترم متقي صاحب د دواړو هېوادونو ترمنځ... په یادو برخو کې پر شته ستونزو او د هغوی پر حللارو مفصلې خبرې وکړې. دغه راز د هیواد د بهرنیو چارو وزیر د دواړه هیوادونو ګډومشترکاتو او ولسي ارزښتونو ته ددرناوي په باب څرګنده کړه چې حکومتونه یې د تامین مسؤلیت لري،متقي صاحب همداراز یادونه وکړه او لازمه یې وګڼله چې په سوداګرۍ او ترانزیټ برخو کې دي د شته ستونزو د حل لپاره هم په ګډه او مخلصانه ډول اقدامات وشي.
ورپسې ښاغلي خرم آغا له افغان حکومت څخه افغانستان ته د عوت ورکولو له امله د مننې ترڅنګ وویل چې دوی د افغانستان.ا.ا د صنعت او سوداګرۍ وزارت له مسئولینو سره په خبرو بوخت دي او ډاډ یې وښود. چې انشاءالله په لند وخت کې به په یادو ساحو کې ټولو شته ستونزو ته د امکان تر بریده د حل لارې و مومي .د ناستې په پای کې دواړه لوریو د سوداګریزو او ترانزیتي اړیکو د پراختیا او پیاوړتیا ترڅنګ د ډیورنډ پر فرضي کرښه په عبوري لارو کې د مسافرو، ناروغانو او سوداګرو د تګ راتګ په اړه د اسانتیاوو په رامنځته کولو ټینګار وکړ.

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi
28 Mar, 2024

وزارت امور خارجه امارت اسلامی افغانستان اعلان مصادره و ساخت شهرک‌های جدید در منطقه اغوار (رود اردن) فلسطین اشغالی توسط رژیم صهیونیستی را به شدید ترین الفاظ محکوم می‌نماید. اقدامات اخیر رژیم صهیونستی نشانگر عدم التزام آن رژیم به قوانین بین‌المللی بخصوص قانون بشردوستانهٔ بین‌المللی می‌باشد و تداوم همچو اقدامات یک‌جانبه و ادامهٔ چشم‌پوشی از حقوق مردم فلسطین منجر به وخامت بیشتر وضعیت خواهد شد.
امارت اسلامی افغانستان از بازیگران بین‌المللی بخصوص کشورهای مسلمان تاثیرگذار در منطقه توقع دارد تا مسئولیت های قانونی، انسانی و اخلاقی خویش را در راستای حمایت از مردم مظلوم فلسطین ادا نموده، جلو گسترش شهرک‌های غیر قانونی در سرزمین‌های اشغالی را بگیرند.

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi
28 Mar, 2024

وزارت امور خارجهٔ امارت اسلامی افغانستان حملهٔ رژیم صهیونیستی بالای بخش قونسلی سفارت جمهوری اسلامی ایران در پایتخت سوریه، دمشق را نقض صریح نورم‌های دیپلوماتیک و اقدامی تحریک‌آمیز برای گسترش ناامنی در منطقه دانسته و آن را با شدیدترین الفاظ محکوم می‌کند. امارت اسلامی افغانستان از کشورهای تأثیرگذار جهان و منطقه می‌خواهد تا جلو جنایات این رژیم در غزه و فراتر از آن را بگیرد. ادامهٔ جنایات این رژیم از یک‌سو به تهدیدی جدی برای امنیت منطقه و جهان مبدل شده و از سویی‌دیگر، پرسش‌هایی جدی در رابطه مؤثریت قوانین و سازمان‌های بین‌المللی ایجاد کرده است.

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
11 Apr, 2024

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیرخان متقي د حماس غورځنګ د سیاسي دفتر له مشر اسماعیل هنیه سره د نوموړي د اولادونو او کورنۍ د غړو د شهادت د تسلیت په موخه تلیفوني خبرې وکړې. په پیل کې متقي صاحب نوموړي ته ددې غمیزې په اړه د تسلیت مراتب وړاندې کړل او د شهیدانو د شهادت دقبولیت دعا یې وکړه نوموړي هیله وښوده چې د شهیدانو وینې به حتما رنګ راوړي او باور لرو چې ددې قربانیو په نتیجه کې به دفلسطین خاوره دصهیونیستي اشغالګرو له منګولو ازاده شي.
متقي صاحب یادونه وکړه چې افغانستان هم دزیاتو قربانیو په نتیجه کې خپلواکي تر لاسه کړې او د فلسطین مجاهد ولس ته یې د استقامت، ثبات او صبر هیله وکړه. وروسته بناغلي اسماعیل هنیه د متقي صاحب له تسلیت او غمرازۍ شریکولو څخه مننه وکړه او د شهیدانو د شهادت قبولیتا دعا یې وکړه. نوموړي وویل: د افغانستان ملت دازادۍ د مبارزې مخکښان دي او موږ د هغوی پر پلونو مزل کوو، امید دی چې زموږ دغه وینې به هم رنګ راوړي .نوموړي د افغانستان اسلامي امارت زعیم عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله او د افغانستان ولس ته خپل سلامونه او نیکې پیروزینې وړاندې کړې.

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi
15 Apr, 2024

امروز محترم مولوی امیرخان متقی سرپرست وزارت امور خارجه ا.ا.ا با ۱۲ تن از شخصیت‌های علمی و فرهنگی افغان مقیم کشورهای مختلف اروپایی دیدار نمودند و با ایشان پیرامون مسایل کشور و پیشرفت‌های نظام و انسجام و وحدت افغان‌ها بحث و مشورت‌های لازم داشتند.
سرپرست وزارت امور خارجه کشور در مورد دستآوردهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی امارت اسلامی افغانستان در طول دونیم سال گذشته صحبت مفصل نمودند و بیان داشتند که مردم افغانستان بعد از حدود چهار و نیم دهه جنگ و ناامنی، شاهد یک نظام اسلامی، امنیت سرتاسری و خوشی‌های است که سال‌ها در آرزو آن بودند، ولی تجربه نکرده بودند. محترم مقتی صاحب گفت که افغانستان خانه مشترک همه افغان‌ها است و هر افغان می‌تواند بدون کدام تشویش و نگرانی در بازسازی کشور و پیشرفت و ترقی افغانستان و تحکیم پایه‌های نظام اسلامی سهم داشته باشند و از افغان‌های مقیم خارج خواستند تا در این کاروان ترقی و شگوفایی کشور با حضور فعال شریک شوند.
در ادامه، شخصیت‌های افغان مقیم کشورهای اروپایی از پیشرفت‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و تامین امنیت و ثبات سرتاسری در کشور اظهار خشنودی نمودند و بیان داشتند که اجتماعات مختلفی مردمی مقیم کشورهای خارجی از تحول نظام و ثبات کشور حمایت می‌نمایند و تاکید دارند که هیچ گزینه بدیل، جز حمایت از نظام فعلی در کشور وجود ندارد. همچنان، ایشان در جریان صحبت‌های شان برخی پیشنهادات و نظریات اصلاحی شان را به هدف بهبود نظام و پیشرفت کشور با محترم مولوی امیرخان متقی در میان گذاشتند. در پایان تاکید بر ادامه این چنین نشست‌ها و رسیدگی به مشکلات افغان‌های مقیم خارج بخصوص در بخش امور قونسلی داشتند.

18 Apr, 2024

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi

د افغانستان اسلامي امارت او د چین ولسي جمهوریت د بهرنیو چارو وزارتونو د اړونـدو سیاسي څانګو پـه مشرۍ د بشري مرستو او اقتصادي بیارغونې د رابطې میکانیزمونو دریيمه ناسته په بیجینګ کې ترسره شوه.

په دې ناسته کې د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزارت سربېره د صنعت او سوداګرۍ، کانونو او پټرولیم، د کډوالو او بیرته راستنېدونکو چارو او د طبیعي پېښو پر وړاندې د امارت وزارت استازو ګډون درلود. د چین له لوري د هغه هېواد د سوداګرۍ، طبیعي سرچینو، د چین نړیوالې پراختیایي ادارې او نړیوالې همکارۍ ادارو استازو برخه اخیستې وه . په دې ناسته کې د بشري مرستو د میکانیزم په برخه کې په تېرو دوو نیمو کلونو کې د طبیعي پېښو، د اجباري راستنه شوو کډوالو د ځای پر ځای کولو او د روغتیا په برخه کې د چین پر مرستو کتنه وشوه.

افغان پلاوي د چین د مرستو د مؤثریت د لا زیاتېدو په موخه خپل وړاندیزونه او سلا مشورې چینايي اړوندو لوریو سره شریک کړل .چینايي لوري ژمنه وکړه چې افغانستان سره د چین بشري مرستې د افغان لوري د اړتیاوو او لومړیتوبونو په پام کې نیولو سره تنظیم کړي.

چینايي لوري همدارز ژمنه وکړه چې افغانستان سره د اجباري راستنه شوو کډوالو د مېشتېدو په برخه کې د چین د سل میلیونه یوانو مرستو کې به د افغان لوري وړاندیزونه په پام کې ونیسي..

23 Apr, 2024

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi

د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره د چین ولسي جمهوریت سفیر ښاغلي ژاو شېنګ وکتل.

په دې ناسته کې د افغانستان او چین تر منځ پر دوه اړخیزو سیاسي، اقتصادي او فرهنګي همکاریو او وروستیو سیمه‌ییزو پرمختګونو خبرې وشوې. د بهرنیو چارو وزیر د دواړو هیوادونو تر منځ په سیاسي، اقتصادي او فرهنګي برخه کې د اړیکو له پراختیا خوښي څرګنده کړه. محترم متقي صاحب وویل چې اسلامي امارت د سوداګرۍ او پانګونې په برخه کې ښه فرصتونه رامنځ ته کړي. د چین ولسي جمهوریت ته د انارو او جلغوزو صادراتو لوړېدل او د مس عینک، واخان دهلیز او څېنو نورو برخو کې د پانګونې په برخه کې پرمختګونه د اسلامي امارت د یادې پالیسۍ ښکاره مثالونه دي.

ښاغلي ژاو شېنګ له افغانستان سره په بېلا بېلو برخو کې پرمختګونه مثبت او باثباته وبلل او زیاته یې کړه چې کوشش کوي په اقتصادي برخه کې لا زیات چینايي سوداګر او پانګوال وهڅوي تر څو په افغانستان کې د اوږدمهاله اقتصادي همکارۍ په نیت خپل رول ولوبوي. ښاغلي سفیر وویل چې دوی د واخان په موضوع کې د دوه اړخیزې همکارۍ په څرنګوالي او امکاناتو باندې غور کوي او هڅه کوي چې له یادې لارې افغان حکومت سره نږدې همکارۍ ته دوام ورکړي. په پای کې د بهرنیو چارو وزیر څرګنده کړه چې په سیمه کې وروستۍ پېښې او پرمختګونه ایجابوي چې افغانستان او چین په پوره همغږۍ خپلو همکاریو ته دوام ورکړي تر څو دواړه هیوادونه وتوانېږي چې خپلې ګډې ګټې په ښه ډول خوندي کړای شي.

11 Apr, 2024

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi

د اسلامي همکارۍ سازمان مرستیال او د افغانستان له پاره ځانګړي استازي، ښاغلي طارق علي بخیت، او مل پلاوي یې د بهرنیو چارو له وزیر، محترم مولوي امیر خان متقي، سره ولیدل.

په دې ناستې کې چې د اسلامي همکارۍ سازمان د بشر حقونو، ښځو چارو او ټولنیزو چارو سازمانونو مسؤولینو هم پکې ګډون درلود، د حکومتولۍ په بېلابېلو ډګرونو کې د اسلامي امارت په لاس ته راوړنو، د اسلامي همکارۍ سازمان په ناستو کې د افغانستان د استازولۍ، د افغانستان په اړه د یاد سازمان د پربکړه لیکونو او مخکېنیو لیدنو په ترڅ کې شویو پرېکړو او نورو موضوعاتو په اړه خبرې وشوې.

د بهرنیو چارو وزیر په هیواد کې د ویني تویېدنې د ختمېدو، د امنیت ټینګښت، د داعش ډلې د لـه مینځـه وړلو؛ د روغتیـا، ښـووني او روزنـې، سوداګرۍ او نورو برخو کې د مېرمنو د فعالې ونډې، او د ښځو د اساسي حقونو د تأمین پـه اړه د اسـلامي امـارت د مشرتابه د پـاملرنې؛ د کونډو، یتیمانو او نورو اړمنو سره د اسلامي امارت له خوا د دوامداره مرستو او نورو موضوعاتو په اړه معلومات وړاندې کړل.

ښاغلي طارق علي بخیت د اسلامي همکارۍ سازمان د سرمُنشي د احتراماتو له لېږدولو وروسته وویل چې دا لیدنه له افغانستان سره د یاد سازمان د رغنده تعامل د هغې تګلارې برخه ده چې د افغانستان د اسلامي امارت په اړه یې خپله کړې..

23 Apr, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خان متقي سره د افغانستان لپاره د روسيې فدراسيون د ولسمشر ځانګړي استازي ښاغلي ضمير کابلوف وکتل.

په دې ناسته کې د افغانستان او روسيې ترمنځ پر دوو اړخيزو سياسي او اقتصادي مسايلو، په دوحه کې د م.م. په نوښت د افغانستان لپاره ځانګړو استازو په ګډون د راتلونکې ناستې او پر سيمه‌ييزو مسايلو خبرې اترې وشوې. په سر کې د بهرنيو چارو وزير په سيمه‌ييزو او نړيوالو ناستو کې د روسيې له ملاتړې دريځ قدرداني وکړ او د دواړو هېوادونو ترمنځ يې د سياسي اړيکو او سوداګرۍ پر لا پياوړتيا ټينګار وکړ.

متقي صاحب وويل، چې د افغانستان اړيکې د سيمې له هېوادونو سره مخ په غوړېدو دي او اوسمهال افغانستان د سيمې له نژدې ټولو هېوادونو سره فعال سفارتونه لري.

د بهرنيو چارو وزير روسيې سره د افغانستان اړيکې مهمې وبللې .او ټينګار يې وکړ، چې د افغانستان اوسني ځمکني واقعيتونه بايد درک شياو اوس په افغانستان کې داسې شرايط نه دي واکمن چې د ملګرو ملتونو لخوا د کوم ځانګړي استازي اړتيا دې وي .متقي صاحب زياته کړه، چې د افغانستان حکومت د ملګرو ملتونو سره په خبرو بوخت دی، په دوحه کې د راتلونکې ناستې د اجنډا او ترکيب په اړه له کافي وضاحت وروسته به خپل دريځ څرګند کړي.

د روسيې د ولسمشر ځانګړي استازي پر خپل وار ټينګار وکړ چې هر ډول ناسته چې د افغانستان په اړه جوړېږي، بايد د افغان حکومت هوکړه په کې اخيستل شوې وي .ښاغلي ضمير کابلوف وويل، د دوحې په راتلونکې ناسته کې هم مهمه ده چې ملګري ملتونه د افغانستان د حکومت توافق ولري. ده ټينګار وکړ چېد افغانستان د حکومت له هوکړې پرته دا ډول کومه پايله نه شي لرلای .ده وويل، د نړۍ دولتونه د تماس د څو اړخيزو ميکانيزمونو پر ځای بايد د افغانستان حکومت سره د دوو اړخيزو ميکانيزمونو له لارې اړيکې وپالي.

ښاغلي کابلوف ټينګار وکړ، چې امريکا بايد د افغانستان کنګل کړې شتمنۍ ازادې کړياو پر بانکي نظام يو اړخيز او غيرقانوني بنديزونه پای ته ورسوي او خپل مسؤوليتونه ترسره کړي .د روسيې ځانګړي استازي وويل، چې دواړه هېوادونه بايد لا زياته همغږي ولري .ښاغلي کابلوف هيله څرګنده کړه چې د افغانستان د بهرنيو چارو وزير د روان کال په اوږدو کې مسکو ته سفر وکړي.

24 Apr, 2024

Ministry of Foreign Affairs - Afghanistan
@MoFA_Afg

کابل ته راغلي د ماليزيا هيواد د بهرنيو چارو، دفاع، کورنيو چارو وزارتونو استازو، د ماليزيا د صدراعظم د دفتر سلاکارانو او د افغانستان لپاره د ماليزيا ځانګړي استازي د بهرنيو چارو له وزير مولوي امير خان متقي سره وکتل.

ياد لوی پلاوی چې افغانستان ته يې د اړيکو د پراختيا په موخه سفر کړی. په پيل کې يې د ماليزيا هيواد د بهرنيو چارو د وزير ښاغلي داتو سري اسامه حاجي محمد بن حاجي حسن راوړی پيغام متقي صاحب ته وسپاره .د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خان متقي د افغانستان او ماليزيا د اولسونو او حکومتونو ترمنځ شته ديپلو ماتيکي، ديني، کلتوري او اقتصادي اړيکې د لا پراخوالي په حال کې وبللې او د تاريخ په اوږدو کې له افغانستان سره د ماليزيا د ښه نيت، د بشري مرستو په ځانګړي ډول د هرات د وروستی زلزلې له قربانيانو سره د ماليزيا هيواد له مرستو مننه وکړه.

د بهرنيو چارو وزير زياته کړه: چې په بېلابېلو برخو کې د سوداګرۍ او پانګونې فرصتونه شته. افغانستان په سياسي او اقتصادي ډګر کې متوازن او اقتصاد محوره بهرنۍ سياست تعقيبوي. له نړيوالې ټولنې سره د افغانستان اړيکې مخ پر پراخېدو دي او له ګاونډيو او سيمه ييزو هېوادونوسره يې ښې اړيکې ټينګې کړې دي .افغانستان لبواله دی چې د جنوب ختيځې اسيا له هېوادونوسره خپلې اړيکې پراخې کړي. قې صاحب وويل: د افغانستان حکومت د ماليزيا له حکومت څخه غواړي چې د هغو ۳۰۰۰ افغانانو لپاره چې اوس مهال په ماليزيا کې ژوند کوي، د روغتيا او زده کړو اسانتياوې برابرې کړي.

د ماليزيا د پلاوي غړو وويل :د ماليزيا حکومت غواړي له افغانستان سره په بېلابېلو برخو کې اړيکې پراخې کړي. مېرمن داتو دوکتور شازلينا د افغانستان سياسي وضعيت مثبت و ارزاوه او تمه يې وښووده چې په نږدې وخت کې به د ماليزيا سوادګريز پلاوی افغانستان ته سفر وکړي .مېرمن داتو دوکتور شازلينا زياته کړه: ماليزيا هوډ لري چې د افغان ديپلوماتانو لپاره د لنډ مهاله روزنيزو پروګرامونو د تنظيم، د معلوماتي ټکنالوجۍ په برخه کې د روزنيزو پروګرامونو، د افغان ملکي خدمتونو د کارکوونکو لپاره د محاسبې او پراختيا او په دې برخه کې د مسلکي پروګرامونو د تنظيم په برخه کې له افغانستان سره همکاري وکړي.

په پای کې د بهرنيو چارو وزير په يادو برخو کې له افغانستان سره د ماليزيا له لېوالتيا او همکاريو مننه وکړه.

24 Apr, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

نن د قزاقستان جمهوریت د لومړي وزیر مرستیال ښاغلي سریک ژومانګرین د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره وکتل.
په دې ناسته کې د افغانستان او قزاقستان پر دوو اړخیزو سیاسي او اقتصادي اړیکو، دوی اړخیزې سوداګرۍ او په افغانستان کې د قزاقستان د پانګونې په اړه هراړخیزې خبرې وشوې. په سر کې د بهرنیو چارو وزیر قزاقستاني پلاوي ته له هرکلي وروسته وویل چې د دواړو هېوادونو ترمنځ اقتصادي، تجارتي او ټرانزیټي همکارۍ مخ په پراخېدو ده. متقي صاحب وویل، افغانستان لېواله دی چې له قزاقستان سره تجارتي راکړه ورکړه پراخه کړي.
همدا راز د بهرنیو چارو وزیر په افغانستان کې د قزاقستان له سوداګریز رول څخه خوښي څرګنده کړه او هیله یې وکړه چې افغانستان کې د کانونو، رېل پټلۍ او برښنايي حکومتولۍ برخو کې پانګونه وکړي. متقي صاحب همدا راز یادونه وکړه چې قزاقستان کې د افغانستان د ډیپلوماتیک ماموریت کچه لوړه شي. د بهرنیو چارو وزیر وویل، چې د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړیکو له پراختیا سره پکار ده چې د کابل او استانې ترمنځ مستقیمې الوتنې پیل شي. د قزاقستان د لومړي وزیر مرستیال په خپل وار افغانستان سره د خپل هېواد اړیکې مخ په پراخېدو وګڼلې او زیاته یې کړه چې د افغانستان صادرات قزاقستان ته نژدې دوه برابره زیات شوي دي..

5 May, 2024

Ministry of Foreign Affairs - Afghanistan
@MoFA_Afg

The delegation of the Islamic Emirate of Afghanistan participated in the 15th Summit of the OIC held in Banjul, the capital of Republic of the Gambia. The OIC summit, which is attended by heads of states, foreign ministers and diplomats of OIC member states is being held… in Banjul on 4th & 5th May.
IEA-MoFA spokesman, and the DG of the Department of International Organizations participated in this summit at the official invitation extended by OIC. Besides participating in the main event, IEA-delegation also held meetings & exchanged views… on a range of bilateral and multilateral matters with the high-level officials of the OIC & representatives of member states on the sidelines.

5 May, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

نن د روغتیا نړیوال سازمان او یونیسف ګډ لوړپوړي پلاوي د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره وکتل.
په ناسته کې چې د عامې روغتیا وزیر ډاکټر قلندر عباد هم حضور درلود په افغانستان کې ډیولیو پرضد پرهخو،دافغانستان اوسیمې ترمنځ دروغتیا په اړه خبرې اترې اوورته نوروموضوعاتو خبرې وشوې. د نړیوال روغتیایي سازمان استازې ډاکټرې حنان بلخي وویل، پر داسې یوې طرحې کار کوي چې د افغانستان او پاکستان د حکومتونو ترمنځ د روغتیا ډیالوګ ته زمینه برابره کړي.
آغلې بلخي غوښتنه وکړه چې د دواړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزیران د دغه ډیالوګ مشري وکړي. د نړیوال روغتیایي سازمان استازې همدا راز وویل، چې د بل ګټس بنسټ ۱۵ میلیونه ډالر افغانستان سره د بنسټیزو روغتیایي چارو لپاره ځانګړي کړي دي. همدا راز د سعودي عربستان، قطر او متحده عربي اماراتو حکومتونو هم په خپل وار درې درې میلیونه ډالرو په کچه افغانستان سره د روغتیا په برخه کې. مرسته په پام کې نیولې ده. همدا راز د بل ګټس بنسټ افغانستان او پاکستان کې د پولیو د له منځه تګ لپاره ۵۰۰ میلیونه ډالر په پام کې نیولي دي..

7 May, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

Today, the members of the UN-Advisory Committee on Financial and Administrative Affairs, consisting of 21 members from different countries, accompanied by the representatives of UNAMA called on IEA-Foreign Minister, Mawlawi Amir Khan Muttaqi.
In this meeting, the discussions were held in regards to the representation of Afghanistan in the United Nations, the effective management of humanitarian assistance and the implementation of potential infrastructural projects in Afghanistan. At the outset, FM Muttaqi provided information about the rehabilitation of drug addicts in Afghanistan, the provision of financial support of orphans and the prominent role of Afghan women in the private sector. Meanwhile, FM Muttaqi said that after years of wars and instability, the opportunity has been provided to start regional economic projects such as Qushtepa Canal, Casa-1000, Afghan Trans and other similar projects in Afghanistan.

Extending gratitude to the United Nations for humanitarian assistance, FM Muttaqi said that the IEA does not want Afghans to be reliant on the humanitarian aid of others for a long time, rather Afghanistan should be self-reliant with implementation of major projects. Mr. Bachar Bong Abdullah, the head of the committee, said that the purpose of the trip is to evaluate UNAMA's affairs in Afghanistan and trying to highlight the priorities of the Afghan side in order to present them to the UN-General Assembly. Talking about the significant positive developments in ensuring security, and urban facilities in the life of people in Afghanistan, the member of the committee, Mr. Amjad Qaid Ahmed Al-Kumim said that after Kabul, he will also visit the provinces to closely observe the situation in Afghanistan and present his suggestions to the relevant authorities.

In the end, highlighting the priorities of Afghanistan, FM Muttaqi said that the humanitarian assistance should be spent in a mannaer that could help people get jobs, domestic products and industry may thrive and UN bodies fulfil their needs from Afghan markets to support Afghanistan's private sector. FM Muttaqi mentioned the growth of medium-sized businesses, attention to developmental projects, providing alternative livelihoods to farmers and not relying on humanitarian aid as remaining priorities.

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
7 May, 2024

نن مالي او اداري چارو کې د ملګرو ملتونو مشورتي کمېټې غړو چې دبېلابېلو هیوادو ۲۱ غړي لري او د یوناما استازو د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره وکتل.

په دې ناسته کې په ملګرو ملتونوکې دافغانستان پر استازیتوب، بشري مرستو پر مؤثریت او په افغانستانکې د انکشافي پروژو د ملاتړ پر امکان خبرې اترې وشوې.

په سر کې د بهرنیو چارو وزیر په افغانستان کې د معتادینو د درملنې، د یتیمانو مالي ملاتړ او د خصوصي سکتور په برخه کې د افغانو ښځو د بارز رول په اړه خبرې وکړې. همداراز متقي صاحب وویل، چې له کلونو جګړو او بې‌ثباتیو وروسته اوس د دېفرصت برابر شوی چې د افغانستان په خاوره کې د سیمه‌ییزو اقتصادي پروژو لکه تاپي، کاسا-۱۰۰۰ او افغان ټرانس رېل او ورته نورو پروژو پیل ته لارې چارې برابرې شي.

مولوي امیر خان متقي د ملګرو ملتونو له بشري مرستو د مننې ترڅنګ وویل، چې اسلامي امارت نه غواړي چې افغانان د اوږد مهال لپارهد نورو په بشري مرستو متکي وي، بلکې په کار دي چې داسې پروژې پلي شي، چې د افغانستان ملي اقتصاد پر خپلو پښو ودرېږي..

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
9 May, 2024

په متحده عربي اماراتو کې د ۴۲ کسه بندي افغانانو د خلاصون پریکړه وشوه.

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت په لارښوونه او همغږۍ په کوربه هېواد کې د افغانستان سفارت د پرلپسې هڅو په نتیجه کې ۴۲ کسه افغانان چې د یاد هېواد په بېلابېلو زندانونو کې بندیان ؤ. د اماراتو حکومت د مشرتابه د عفوې له فرمان څخه برخمن شول چې یو تعداد یې آزاد او پاتې کسان به په نېژدې راتلونکې کې آزاد شي.

د افغانستان اسلامي امارت ژمن دی چې دنړۍ‌په هر ګوټ کې د خپلو وګړو له احوال څخه ځان باخبره وساتي او د هغوی دستونزو دحل په موخه به ان شاءالله کوټلي ګامونه اخلي.

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
12 May, 2024

د ۱.۱.۱ د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره د جمهوري ازبکستان د ټرانسپورټ وزیر ښاغلي الهام محکموف، د جمهوري ازبکستان د ولسمشر ځانګړي استازي ښاغلي عصمت الله ایرګشوف او مل پلاوي وکتل.

په دې ناسته کې د افغانستان او ازبکستان ترمنځ پر دوه اړخیزو سیاسي، اقتصادي، د سیمه ییز اتصال ټرانزیټي پروژو، سوداګرۍ، ګډې پانګونې، کلتوري او په سیمه کې د افغانستان او ازبکستان پر ټرانزیټي رول او اهمیت خبرې اترې وکړې.

په پیل کې د بهرنیو چارو وزیر په سیاسي او اقتصادي مسایلو کې د ازبکستان له ملاتړي رول نه مننه وکړه او د دې هڅو پر تداوم او پراختیا یې ټینګار وکړ متقي صاحب وویل چې افغانستان وروسته له اوږدې مودې د امن او ثبات مسیر ته راګرځېدلی او دا د ازبکستان، نورو ګاونډیو او سیمې لپاره یو ښه فرصتدی چې له موقع استفاده وکړي او د اسلامي امارت د اقتصاد محوره سیمه ییز اتصال پالیسي چې نه یواځې افغانستان بلکې ټولو ګاونډیو او سیمې لپاره به د اقتصادي او امنیتي ثبات زیري ولري ملاتړ وکړي او د سترو اقتصادي پروژو تطبیق لپاره موجوده هڅې نورې هم

چټکې کړي.
د ازبکستان د ټرانسپورټ وزیر ښاغلي الهام محکموف د بهرنیو چارو وزارت له ګرم استقبال او د دې سفر زمینه سازۍ له امله مننه وکړه او زیاته یې کړه چې داخل له یو قوي تخنیکي ټیم سره چې د خصوصي سکټور سربېره د اوسپنې پټلۍ، جیولوجي او معدن تکړه انجنیران یې ملتیا کوي کابل ته راغلي یو او غواړو افغانانو ته ښه زیري ولرو.
ښاغلي محکموف په خپلو خبرو کې و ویل چې د جمهوري ازبکستان رئیس جمهور او رهبري افغانستان ته جدي توجه لري او غواړم د رهبري په استازیتوب تاسې ته ډاډ درکړم چې موږ د اسلامي امارت له هغې پالیسۍ ملاتړ کوو چې غواړي افغانستان د سیمې پر ټرانزیټي مرکز بدل شي..

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
12 May, 2024

د ملګرو ملتونو د بشري چارو د همغږۍ اداري (اوچا) عملیاتي رئیسي ادیم وسورنو د ا.ا.ا. بهرنیو چارو وزیر مولوي امیرخان متقي سره وکتل.
په پیل کې آغلي ادیم د هیواد په مختلفو برخو کې د وروستیو سیلابونو په اړه خپله غمرازي شریکه کړه او هوډ یې څرګند کړ چې هرڅه ژر به خپل ټیمونه متضررو سیمو ته ولیږي. نوموړې همدارز د اسلامي امارت او د ملګرو ملتونو د ادارو تر منځ د همغږۍ کمیټې د رامنځ ته کولو په برخې کې د بهرنیو چارو وزارت له هڅو مننه وکړه.
متقي صاحب د مرستو په جلب او همغږۍ کې د اوچا له هڅو مننه وکړه او په هیواد کې یې وروستیو سیلابونو ته په اشارې سره وویل په داسې حال کې چې افغانستان د اقلیم په خرابۍ کې هیڅ ونډه نه لري، خو له دغې پدیدې څخه تر ټولو زیات متضرر شوی. نوموړي هغه هیوادونه د اقلیمي بدلون د ناوړه اغېزو مسؤولیت اخیستنې ته راوبلل چې د اقلیم په خرابۍ کې لویه ونډه لري، خو د زیان د جبیرې په برخه کې هیڅ نه کوي.
متقي صاحب وویل غواړم ستاسې له لارې دا پیغام ورسوم چې افغانستان چې څومره متضرر شوی هغومره مرستې ته اړتیا لري او باید په نړیوالو اقلیمي غونډو کې یې موقف واورېدل شي او د اقلیمي بدلون اړوندو مالي صندوقونو ته لاسرسی ولري..

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
13 May, 2024

د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره د جاپان سفیرتاکویوشي کوره‌مایا وکتل
د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره د جاپان سفیرتاکویوشي کورمایا وکتل .په دې ناسته کې د افغانستان او جاپان پر دوو اړخیزو اړیکو، په ځانګړې توګه د جاپان د بشري مرستو او سیمه‌ییزو مسایلو په اړه خبرې اترې وشوې.
په پیل کې د بهرنیو چارو وزیر جاپان سره د افغانستان اړیکې تاریخي وبللې او د دوو اړخیزو اړیکو د لا پراختیا هیله یې څرګنده کړه .متقي صاحب د سیمې او نړۍ له ګنو هېوادونو سره د اسلامي امارت د بهرنیو اړیکو د پراختیا په اړه هم هراړخیزې خبرې وکړې او زیاته یې کړه چې د امارت په تړاو د سیمې د هېوادونو د درک کچې له لوړېدو سره. تعاملات زیات شوي دي.
مولوي امیر خان متقي افغانانو سره د جاپان له بشري مرستو مننه وکړه او په ننګرهار کې د تتسو ناکامورا د کار بشپړتیا یې ښه پرمختګ وباله .د جاپان سفیر وویل، چې هېواد یې دافغان حکومت لاستهراوړنې درک کوي او له همدې امله یې سفارت پرانیستی دی ترڅو افغان حکومت سرهله نژدې کار وکړي او څمکني واقعیتونه خپل حکومت او ولس ته منعکس کړي..

Ministry of Foreign Affairs - Afghanistan
@MoFA_Afg
17 May, 2024

در نتیجهٔ سیلاب‌های اخیر در افغانستان که صدها شهروند را شهید، هزاران خانه را ویران و فاجعهٔ بزرگ انسانی را به بار آورد، به‌ویژه باشندگان ولایت بغلان بیش از سایر مناطق و شهروندان آسیب دیدند که امارت اسلامی با توجه به همه امکانات موجود به کمک و حمایت آنان اقدامات جدی و تلاش‌های سریع را آغاز کرده است. در عین حال، کشورهای مختلف منطقه وجهان و سازمان‌های بین‌المللی نیز تسلیت و همدردی خود را با افغان‌ها ابراز کرده اند. در این راستا قطر، امارات متحدهٔ عرب، عربستان سعودی، کویت، پاکستان، ایران، ترکیه، هند، روسیه، چین، ازبیکستان، آذربایجان، جاپان، مصر، کشورهای افریقای جنوبی، ایالات متحدهٔ امریکا، سازمان ملل متحد، سازمان همکاری اسلامی و اتحادیهٔ اروپا با ابراز همدردی به‌خاطر بحران انسانی در افغانستان، ابراز همدردی نموده اند.
وزارت امور خارجهٔ امارت اسلامی افغانستان این احساس همدردی با افغانستان را شایستهٔ تقدیر می‌داند و به نمایندگی از مردم افغانستان از آنها سپاس‌گزاری می‌کند. همدلی انسانی دسترسی مردم به مشکلات و اطمینان آنها را ممکن می‌سازد و آن را احساس مشترک همدلی بین‌المللی اسلامی و انسانی می‌داند.

19 May, 2024

Ministry of Foreign Affairs - Afghanistan
@MoFA_Afg

The Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Emirate of Afghanistan is monitoring, with concern and hope, the fate of the aircraft carrying the Islamic Republic of Iran President H.E. Ibrahim Raisi; Iranian Minister, Mr. Hossein Amir Abdullahian and their companions, and hopes that the rescue team would succeed in locating Mr. President, Minister of Foreign Affairs, and their companions.
The Islamic Emirate of Afghanistan stands by the government and people of its brotherly and neighboring country in these hard times and hopes that no untoward incident will happen.

19 May, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خان متقي سره په سياسي برخه کې د ملګرو ملتونو د سرمُنشي مرستيالې آغلې روزمېري ډيکارلو وکتل.
په دې ناسته کې د افغانستان او ملګرو ملتونو ترمنځ پر اړيکو، دوحې ۳مه ناسته او د ناستې پر اجنډا او ترکيب هراړخيزې خبرې وشوې. په سر کې د سرمُنشي مرستيالې وويل، چې دوحه ۳ کې به د غړو هېوادونو او نړيوالو سازمانونو د استازو ترڅنګ دا ځل د نړيوال بانک او اسيايي بانک استازي هم ګډون کوي. آغلې روزمېري ډيکارلو وويل، چې دوحه ۳ کې به د بحث محورونه پر مالي او بانکي موضوعاتو، مخدره موادو پـرخلاف مبارزه او کرونډګرو ته بديل معيشيت او همداراز د اقليم بدلون او ترې افغانستان ته راټوکېدلو زيانونو په اړه خبرې اترې وشي. آغلې مرستيالې وويل چې د افغانستان حکومت سره تعامل غوارې او بنايي واضح بحثونه او د دواړو لوريو پر غوښتنو او اندېښنو په اړه خبرې اترې ولرو.
د بهرنيو چارو وزير وويل، افغانستان د ملګرو ملتونو سازمان له لومړنيو غړو هېوادونو څخه و او د دغه سازمان سره يې فعالې اړيکې درلـودې او اوس اسلامي امارت هم يوناما سره په کابل کې ښې اړيکې لري..

20 May, 2024

Ministry of Foreign Affairs - Afghanistan
@MoFA_Afg

قبل از ظهر امروز، آقای حسن کاظمی قُمی، نماینده ویژه رئیس‌جمهوری اسلامی و سفیر ایران در کابل با محترم مولوی امیر خـان متقـی، وزیـر امور خارجه ا.ا.افغانستان ملاقات نمودند.
در این دیدار وزیر امور خارجه پیام تسلیت و همدردی امارت اسلامی و ملـت افغانسـتان را در پیونـد بـه سـانحهٔ سـقوط هلیکوپتر و جـان بـاختن جلالتمآب دکتر سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، آقای امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه و شـماری از همراهـان شـان را بیـان داشته و از خداوند متعال برای جان باختگان بهشت‌برین و برای ملت ایران صبر جمیل استدعا نمودند.
وزیر امور خارجهٔ کشور نقش و زعامت رئیس‌جمهوری و وزیر امور خارجه ج.ا. ایران را در توسعهٔ همکاری‌های منطقه‌ای بخصـوص بـا افغانسـتان ارزشمند خواند .متعاقباً آقای قُمی ضمن سپاسگزاری از پیام تسلیت حکومت ومردم افغانستان، بیان داشتند که حکومت و مردم ایران پیام تسلیت حکومت و مردم افغانستان را در نخستین لحظات حادثه دریافت نموده است..

22 May, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

د ا.ا.ا د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر اخند په مشرۍ يو لوړ رتبه پلاوي چې د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خـان متقي يې ملتيا کوله، د ايران اسلامي جمهوريت د جمهور رئيس سيد ابراهيم رئيسي او بهرنيو چـارو وزيـر حسين امير عبـداللهيان د فـاتحې پـه مراسمو کې ګډون وکړ. د اسلامي امارت پلاوی د ايران اسلامي جمهوريت له نوي سرپرست ولسمشر دکتورمحمدمخبر او بهرنيو چـارو وزيـر بـاقر علي کني سره هم وکتل او د ايران اسلامي جمهوريت له حکومت او ولس سره يې په دې سترمصيبت کې ځان شريک وګاڼه،په ياده پېښه کـې د قربانيانو روح ته دعا او پسماندګانو ته د صبر غوښتنه وکړه.

23 May, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

پرون د ايران پلازمېنه تهران کې، د ا. ا. ا. د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال محترم ملا عبدالغني برادر او د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خان متقي د فلسطين د اسلامي مقاومت غورځنګ (حماس) د سياسي دفتر له مشر اسماعيل هنية سره وکتل.

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
23 May, 2024

تېره ورځ د ایران پلازمېنه تهران کې، د ا. ا. ا. د ریاست الوزراء اقتصادي مرستیال محترم ملا عبدالغني برادر او د بهرنیو چارو وزیـر مولوي امیـر خان متقي د قطر هیواد له امیر شیخ تمیم بن حمد آل ثاني، صدراعظم او د بهرنیو چارو وزیر محمد بن عبدالرحمن آل ثاني سره وکتل.

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad
23 May, 2024

د ا.ا.ا. بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي د مهاجرت اداري رئیس ښاغلي اتیلا توروس په مشرۍ د ترکیې جمهوریت لوړپـوړي پـلاوي سره ولیدل.
په یاده ناسته کې متقي صاحب د ترکیې هیواد بشري مرستو څخه قدرداني کولو تر څنګ د مهاجرت پدیدې، غیر منظم مهاجرت مدیریت په برخه کې د دوه اړخیزو همکاریو پیاوړتیا او د مافیایي کړیو پر وړاندې د مبارزې په اړه خبرې اترې وکړې. ښاغلي اتیلا توروس په افغانستان کې د شته امنیت څخه خوښي څرګنده کړه او یادونه یې وکړه چې افغان وګړي د غیر منظم مهاجرت په لړ کې د ګڼو ننګونو او ژوند ګواښونکو ستونزو سره مخ دي او د یاد مهاجرت مدیریت لپاره په کار ده چې قانوني مهاجرت پراختیا ومومي.
متقي صاحب د ترکیې لوري څخه افغانانو ته د ویزې صدور بهیر اسانه کولو غوښتنه وکړه، تر څو افغانان په قانوني ډول یاد هېواد ته سفر وکـړي.
همدا راز په یاده ناسته کې د دواړو هېوادونو ترمنځ د اقتصادي او سوداګریزو اړیکو پراختیا، خصوصي سکتور ودې او په افغانستان کـې د پـانګې اچونې شته فرصتونو په اړه بحث ترسره شو.

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi
27 May, 2024

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت د غزې ولس پر خلاف د صهیونیستي رژیم د جنګي جنایتونو پـه دوام، پـه رفح ښـارګوټي کـې د بې‌ځایه شوو ملکیانو پر پنډغالي هوایي بریدونه چې لسګونه تنه په کې شهیدان شول، چې ډېری یې ښځې او ماشومان تشکیلوي، یو ځل بیا پـه کلکو ټکو غندي.
رفح ښارګوټي کې د بې‌ځایه شوو پر پنډغالي د صهیونیستي رژیم لخوا د نن سهار بریدونو یو ځل بیا وښوده چې هېڅ ډول د جګړې قوانینو ته ژمنتیا نه لري او د غزې نسل‌وژنه د صهیونیستي رژیم د جنګي ستراتیژۍ برخه ده. د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزارت د غزې د نسل‌وژنې پـه ۲۳۴مه ورځ یـو ځل بیا پر نړیوالو سازمانونو او د سیمې مؤثرو اسلامي هېوادونو غږ کوي، چې د غزې ولس په تړاو خپل مسؤولیتونه ادا کړي او د صهیونیستي رژیم د جنایتونو مخه ونیسي.

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi
29 May, 2024

د ا.ا.ا. سره د اړیکو د پراختیا په تړاو د روسیې فدراسیون د رهبرۍ او چارواکو د وروستیو څرګندونو په تړاو د بهرنیو چارو وزارت د ویاند څرګندونې
د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت د روسیې فدراسیون د رهبرۍ، د بهرنیو چارو وزیر او نورو چارواکو د هغو څرګندونو هرکلی کوي چې د افغانستان اسلامي امارت سره یې د اړیکو د پراختیا په تړاو د سیاسي عزم څرګندونه کړې ده.
د ا.ا. د بهرنیو چارو وزارت د روسیې فدراسیون ته څرګندوي چې د متقابل درناوي او مشترکو مصالحو پر بنسټ، د دواړو ولسونو د ګټو د خوندیتوب په موخه د مثبتو اړیکو د لاپراختیا او ټینګښت په تړاو جدي سیاسي عزم لري.
تېرو څه کم دربوو کلونو وښوده چې له لسیزو جګړو او بې‌ثباتۍ وروسته، چې افغانستان د یوه مسؤول حکومت څښـتن شـوی، د ټـولې سیمې د هېوادونو لپاره یې ښه فرصت برابر کړی چې د دوه اړخیزو لومړیتوبونو په پام کې نیولو سره د مثبتو اړیکو د پراختیا پر لارو چارو کار وشي او په دې برخه کې ګڼو هېوادونو سره ښه پرمختګونه هم شوي دي.

3 Jun, 2024
Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi

د اندونيزيا جمهوريت د هلال احمر او د جوماتونو شورا رئيس او د اندونيزيا د ولسمشر پخوانی مرستيال محترم محمد يوسف کالا او مل پلاوي د افغانستان د بهرنيو چارو له وزير مولوي امير خان متقي سره وکتل.
ياد پلاوی چې د اندونيزيا د هلال احمر او جوماتونو شورا رئيس او د اندونيزيا د اولس مشر- په کتنه کې دافغانستان او اندونيزيا ترمنځ په سياسي،اقتصادي، سوداګريزو او د اولسونو ترمنځ د دوه اړخيزو اړيکو پر پراختياخبرې وشوې.
د بهرنيو چارو وزير پلاوي ته ښه راغلاست ووايه او د تاريخ په اوږدوکې يې له افغانستان سره د اندونيزيا له نيک نيتي او داندونيزيا له بشري مرستو مننه وکړه. د بهرنيو چارو وزير زياته کړه: چې د افغانستان او اندونيزيا د خلکو او حکومتونو ترمنځ شته ديني، کلتوري او متقابل احترام ته په کتو افغانستان له دوست او ورور هيواد اندونيزيا سره د اړيکو د ټينګښت او پراختيا غوښتونکی دی.
متقي صاحب وويل: له ۴۵ کلنې جګړې وروسته په افغانستان کې امن راغلی او د انرژی، کانونو، کرنې، سړک جوړونې، صنعت او بېلابېلو برخو کې د سوداګرۍ او بهرنۍ پانګونې لپاره ښه فرصتونه رامنځته شوي دي .له نړيوالې ټولنې سره د افغانستان اړيکې مخ پر پراختيا دي او له ګاونډيو او سيمې سره يې ښې اړيکي ساتلې دي. افغانستان لېواله دی چې د جنوب ختيځې اسيا له هېوادونو سره خپلې اړيکې پراخې کړي..

12 Jun, 2024
Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

وزارت امور خارجهٔ ا.ا.ا. تصویب قطع‌نامهٔ اخیر شورای امنیت سازمان ملل متحد به هدف پایان جنگ در غزه را گامی ابتدایی برای پایان‌دادن به نسل‌کشی مردم غزه می‌داند که نیازمند مذاکرات واقع‌بینانه است تا منجر به آتش‌بس دایمی در نوار غزه گردد و زمینهٔ زندگی عادی برای مردم غزه مساعد شود. وزارت امور خارجهٔ ا.ا.ا. ضمن تقبیح جنایات رژیم صهیونیستی، از حق تاریخی مردم فلسطین برای داشتن یک کشور مستقل ابراز حمایت می کند.

12 Jun, 2024
Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

The Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Emirate of Afghanistan deems the adoption of the recent resolution by the United Nations Security Council aimed at ending the war in Gaza as an initial step to end the genocide of the people in Gaza, which requires realistic negotiation to lead to a permanent ceasefire in Gaza strip, ensuring a normal life for the people of Gaza.
IEA – MoFA condemns the crimes committed by the Zionist regime and supports the historic right of the Palestinian people to have an independent state.

16 Jun, 2024
Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi

له ملګرو ملتونو سره د تېرو شاوخوا دوو مياشتو خبرو په جريان کې چې د دوحې راتلونکې ناستې کومه اجنډا او ترکيب لـه اسلامي امارت سره شريک شوی، د هغوی په رڼا کې اسلامي امارت د دوحې راتلونکې ناسته کې په اصولو کې د ګډون پرېکړه کړې ده که د ناستې ترکيب او اجنډا کې هر ډول بدلون راځي، طبعاً چې زموږ پر پرېکړه به هم اغېز کوي چې هغه وخت به بيا ټولو لوريو سره شريک شي.

25 Jun, 2024
Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi

د دوحې راتلونکې ناسته کې د ګډون په اړه د همغږۍ ناسته د ا.ا.ا. د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خان متقي په مشرۍ‌ترسره شوه.
په دې ناسته کې د اسلامي امارت مرکزي وياند محترم مولوي ذبيح‌الله مجاهد، د افغانستان بانک مرستيال محترم نور احمد اغا، د کورنيو چارو وزارت د مخدره موادو پرخلاف د مبارزې معين محترم ملا عبدالحق همکار او د صنعت او سوداګرۍ وزارت سلاکارانو ګډون کړی و.
د بهرنيو چارو وزير وويل، چې د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه له هدايت سره سم به د اسلامي امارت هيئت د دوحې په راتلونکې ناسته کې د ا.ا. مرکزي وياند محترم ذبيح‌الله مجاهد په مشرۍ ګډون کوي.
په ناسته کې ګډونوالو د دوحې په ناسته کې د افغانستان اسلامي امارت د پلاوي پر غړو، د افغانستان پر مالي او بانکي نظام بنديزونو، د خصوصي سکتور د پرمختګ په لار کې ننګونو او د مخدره موادو پرضد د افغانستان حکومت پر اقداماتو خبرې اترې وکړې.

3 Jul, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خان متقي، د ۲۰اوريز نړيوال جام نيمه پايلوبې ته د افغانستان کرکټ د ملي لوبډلې د بريا او لاړمونډنې په موخه د لوبډلې له مشر راشدخان سره تليفوني خبرې وکړې او هبوادوالو ته يې مبارکي ووېله.

3 Jul, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

د افغانستان اسلامي امارت مرکزي وياند محترم مولوي ذبيح‌الله مجاهد دوحه۳ ناسته کې له ګډون او وطن ته له راګرځېدو وروسته د بهرنيو چارو له وزير محترم مولوي امير خان متقي او د وزارت له يوشمير رئيسانو سره د دوحه۳ د ناستې برسېره، هلته دګنو هيوادونو لـه اسـتازو سره د بېلابېلـو موضوعاتو په تړوا د کړو مجلسونو په اړه معلومات شريک کړل.

6 Jul, 2024

Abdul Qahar Balkhi
@QaharBalkhi

وزارت امور خارجۀ امارت اسلامی افغانستان انتخاب حکومت جديد را به مردم و نظام جمهوری اسلامی ايـران تبريـک عـرض می‌نمايـد. امـارت اسلامی افغانستان اميدوار است، با روی کار آمدن حکومت جديد روابط ميان دو کشور همسايه و مسلمان در زمينه‌های گوناگون بيشتر تقويت و گسترش يابد.

7 Jul, 2024

Ministry of Foreign Affairs - Afghanistan
@MoFA_Afg

نن ورځ چې له ۱٦/سرطان/۱۴۰۳ نېټې سره سمون خوري د متحده عربي اماراتو په پلازمينه ابوظبي کې د افغانستان سـفارت کـې د الکترونيکـي تذکرو سيستم پرانيست غونډه ترسره شوه. سرپرست سفير م. بدرالدين راغلو مېلمنو ته د بنه راغلاست تر څنګ مېشتو افغانانو ته د يادي پروسې د پيل کېدو مبارکي ووېله او له خپله اړخه يې د هر راز همکارۍ ډاډ ور کړ.

د غونډې په ادامه د نورو ويناوالو تر څنګ داحصائيې ملي اداري راغلي کاري ټيم په نمايندګۍ د الکترونيکـي تـذکرو د تخنيکـي چـارو د انسجام رئيس ښاغلي استاد سلطان احمد سباوون د وينا ترڅنګ د پروسې تخنيکي پړاوونه تشريح کړل او د خپلې اداري پـه نمايندګـۍ يـې بـوره اطمنـان خرګند کړ.

د يادولو وړ ده چې د بهرنيو چارو وزارت ، احصائيې ملي اداري او سفارت د ګډو هڅو او همغږۍ په نتيجه کې د الکترونيکي تـذکرو د وېـش لـړۍ پيل شوه ، غونډه د دعايي په ويلو سره پای ته ورسېده.

10 Jul, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

نن په کابل کې د ترکمنستان سفير خواجه عوضوف د افغانستان اسلامي امارت د بهرنيو چارو وزير مولوي امير خان متقي سره وکتل .په دې ناسته کې د افغانستان په خاوره کې د تاپي نل ليکې پر غزولو، تورغندۍ ستېشن ظرفيت لوړونې او د هرات نورالجهاد برق سبستېشـن د چـارو پـه تـړاو خبرې اترې وشوې.

11 Jul, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

د افغانستان لپاره د سعودي عربستان شاهي مملکت سفير ښاغلي فيصل بن طلق البقمي د ۱.۱.۱ د بهرنيو چارو وزير مولوي اميرخان متقـي سره وکتل .په دې ناسته کې د افغانستان او سعودي عربستان پر دوو اړخيزو اړيکو او په هبواد کې پـه مختلفـو برخـو کـې د لاسـته راوړنـو پـه اړه هـر اړخيزې خبرې اترې وشوې.

11 Jul, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

وزير الخارجية يستقبل سفير السعودية لدى أفغانستان التقى السيّد فيصل بن طلق البقمي، سفير المملكة العربية السعودية لدى أفغانستان بالمولوي أمير خان متقي وزير الخارجية لإمارة أفغانستان الإسلامية.

دار في هذا اللقاء نقاش شامل حول العلاقات الثنائية بين أفغانستان والمملكة العربية السعودية كما جرت أيضا مناقشة حول مختلف الإنجازات في مختلف القطاعات في البلاد.

تحدّث وزير الخارجية في مستهل حديثه عن القواسم المشتركة الدينية والثقافية والتاريخية بين شعبي البلدين، وتابع قائلا: إنّ إمارة أفغانستان الإسلامية مهتمة بتوسيع العلاقات مع المملكة العربية السعودية.

وأعرب السيد متقي عن أمله في أن تتطور العلاقات الثنائية أكثر خلال مهمة السيد فيصل البقمي.

ومن جانبه أشار ممثل المملكة العربيةالسعودية لدى أفغانستان إلى العلاقات التاريخية والعميقة بين البلدين،معربا أيضا عن ارتياحه على اتخاذ خطوات سريعة من أجل توسيع نطاق العلاقات مع الشعب الأفغاني..

11 Jul, 2024

Hafiz Zia Ahmad
@HafizZiaAhmad

نن د یوناما مشرې مېرمن روزا اتنبایوا د ا.ا.ا.ا د بهرنیو چارو وزیر مولوي امیر خان متقي سره وکتل .په دې ناسته کې د دوحې دریېمې ناستې په اړه او همداراز له ناستې وروسته د لازمو ګامونو پورته کولو په تړاو خبرې اترې وشوې.

په سر کې د بهرنیو چارو وزیر هیله څرګنده کړه، چې د دوحې دریېمې ناستې له ترسره کېدو وروسته د مالي او بانکي بندیزونو او د مخدره موادو د بدیل معیشت په اړه پرمختګ رامنځ ته شي.

همداراز د یوناما مشرې وویل، د دوحه۳ د بحثونو د تعقیب په موخه به د افغانستان حکومت له اړوندو ادارو سره له نژدې کار ته ادامه ورکړي.

مېرمن روزا وویل، پکار ده چې له دوحه۳ وروسته یې د بحثونو په اړه کابل کې د ډیپلوماتیکو حلقاتو سره پوهاوي خپرولو ناستې ترسره کړو.

په پای کې دواړو لوریو ژمنه وکړو چې دوحه۳ ناستې بحث شوي مسایل په ګډه تعقیب کړي.

د افغانستان په اړه د دوحې ناستې په تړاو د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزارت اعلامیه

۱۷ فبروري ۲۰۲٤

د افغانستان اسلامي امارت په تېرو دوو نیمو کلونو کې له یوې خوا په کوردننه د نظام د سیاسي، اداري، امنیتي، اقتصادي او اجتماعي بنیادونو د ټینګښت لپاره هڅې رواني ساتلې دي؛ له بلې خوا یې د سیمې هیوادونو سره اړیکو کې ښه پرمختګ کړی دی. همدارازا.ا. د ملګرو ملتونو، غربي هېوادونو او په ځانګړې توګه متحده ایالتونو سره هم په منظم ډول د ګڼو چاینلونو له لارې د یو اړخیزو نامشروع بندیزونو، تور او جایزې لیستونو او د افغانستان بانک د زېرمو د ازادولو په اړه بحثونه لرلي دي.

د افغانستان اسلامي امارت په دې باور و چې د قطر په پلازمېنه دوحه کې د م.م. د سرمنشي ښاغلي انتوني ګوټېرش په مشرۍ د افغانستان لپاره د ګڼو هېوادونو د ځانګړو استازو ناسته یو بل ښه فرصت و چې پر اختلافي ټکو په کې واضحې او په نتیجه ولاړې خبرې شوې وای.

د بهرنیو چارو وزارت م.م. ته واضحه کړې ده چې، که اسلامي امارت د یواځیني مسؤول لوري په توګه د افغانستان په استازیتوب ګډون کوي او د دوحې ناسته کې د افغان پلاوي او م.م. ترمنځ په لوړه کچه پر ټولو مسایلو د واضحو خبرو زمینه برابره شي؛ نو ګډون به کټور وي، خو په دې برخه کې د نه پرمختګ له امله د امارت لخوا بېنتیجې ګډون ګټور ونه بلل شو.

د یادونې وړ ده، که ملګري ملتونه موجوده حقایق درک کړي او د څو محدودو لوریو تر اغېز او فشار لاندې رانه شي او دا ټکی په پام کې ونیسي چې د افغانستان اوسنی نظام د تېر شل کلن رژیم په څېر د چا تر اغېز لاندې نه راځي؛ نو د دې امکان شته چې د افغانستان اسلامي امارت سره په خبرو کې پرمختګ وشي. د سیمې له هېوادونو سره د ا.ا. تېر دوه نیم کلن تعامل وښودله چې که د تېرو شل کلنو ناکامو تجربو له تکرار څخه ډډه وشي، د یو اړخیزو تحمیلي پرېکړو، تورونو او فشارونو پر ځای یو واقعبینانه او عملګرایانه چلن خپل شي، نورو لوریو سره هم دوو اړخیزو اړیکو کې پرمختګ کېدلای شي.

بيان وزارة الخارجية لإمارة أفغانستان الإسلامية بشأن قرار مجلس الأمن الدولي على الوقف الفوري لإطلاق النار في قطاع غزة

۲٦ مارس ۲۰۲٤

أعربت وزارة الخارجية في بيان أصدرها عن ترحيب إمارة أفغانستان الإسلامية بقرار مجلس الأمن الدولي بشأن الدعوة إلى الوقف الفوري لإطلاق النار في قطاع غزة.

تؤيد الإمارة الإسلامية وتدعم موقف حماس والشعب الفلسطيني بمطالبة وقف إطلاق النار، وانسحاب جميع قوات الاحتلال، وتوسيع تدفق المساعدات الإنسانية إلى قطاع غزة، وعودة النازحين الفلسطينيين إلى أراضيهم وإعادة إعمار مدينة غزة ورفع الحصار عنها، كما تطالب مجلس الأمن الدولي بضمان تنفيذ وقف إطلاق النار ووقف الأزمة المستمرة في قطاع غزة في أسرع وقت ممكن. تدعو إمارة أفغانستان الإسلامية مجلس الأمن التابع للأمم المتحدة والدول ذات التأثير باتخاذ خطوات عملية لمنع إبادة الشعب الفلسطيني وإيجاد طرق عادلة لحل القضية الفلسطينية.

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت د صهیونیستي رژیم له خوا د اشغال شوي فلسطین په اغوار سیمه (اردن سیند) کې د مصادرې او نویو ښارګوټو جوړولو اعلان په کلکو ټکو غندي

۲۹ مارس ۲۰۲٤

دصهیونیستي رژیم وروستیو اقداماتو نړیوالو قوانینو په تیره بیا نړیوال بشري قوانینو ته د دغه رژیم عدم پابندي پـه ډاګـه کوي او د دغه ډول یو اړخیزو اقداماتو دوام او د فلسطین د خلکو حقونو نه سترګې پټول به دسیمې د حالاتو د لا خرابیدا سبب شي.

د افغانستان اسلامي امارت له نړیوالو او په ځانګړې توګه د سیمې له اغېزمنو مسلمانو هېوادونـو څخـه تمـه لـري چـې د فلسطین مظلومو خلکو د ملاتړ په پار خپل قانوني، انساني او اخلاقي مسوولیتونه ادا کړي او په اشغال‌شویو سیمو کې د غیر قانوني ښارګوټو د پراخېدو مخه ونیسي.

Announcement about the decision of the Republic of Ireland, Norway and Spain to recognize the Palestinian state.

٢٤ May ٢٠٢٤

The Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Emirate of Afghanistan welcomes the decision of the Republic of Ireland, Norway and Spain to recognize the Palestinian state & calls it a positive step.

This development is occurring while in addition to the aggression on the historical land of Palestine, the Zionist occupation is trying to bring a demographic change by committing war crimes & genocide.

IEA-MOFA deems the Palestinian land as the historical & legitimate right of the Palestinian nation, & strongly condemns the ongoing genocide by the Zionist invaders directed at broader regional instability.

IEA-MOFA once again calls on the international community, in particular the Islamic states to take urgent measures to prevent the ongoing disaster in accordance to their responsibility & the right of defense & freedom of the Palestinian nation.

اعلامیه وزارت امور خارجه امارت اسلامی افغانستان
در قبال وحشت رژیم صهیونیستی در شفاخانه "ناصر" در شهر خان یونس

۲٦ می ۲۰۲٤

با تأسف فراوان از کشف قبرهای دسته جمعی در محوطه شفاخانه "ناصر" در شهر خان یونس فلسطین مطلع گردیدیم.

پیدا شدن اجساد شهداء از محوطه شفاخانه مذکور که در میان شان زنان و کودکان نیز شامل می باشند بیانگر مظلومیت مردم بی دفاع فلسطین، عدم پابندی رژیم اشغالگر صهیونیستی به قوانین و مقررات بین المللی و همه ارزشهای انسانی و بی تفاوتی و چشم پوشی جامعه بین المللی به جنایات هولناک رژیم غاصب صهیونیستی پنداشته میشود.

وزارت امور خارجه امارت اسلامی افغانستان کشتار بی رحمانه مریضان مجروحین و افراد ملکی و بی دفاع فلسطین را به شدید ترین الفاظ محکوم نموده، ضمن اعلان حمایت از مبارزه حق طلبانه مردم فلسـطین، از بارګـاه اللـه متعـال بـرای شهداء بهشت برین استدعاء نموده در سر تا سر جهان بالای آنانیکه ضمیر زنده دارند صدا می نماید تـا در جلـوگیری از وحشت و بربریت رژیم صهیونیستي علیه مردم مظلوم فلسطین سهم بگیرند.

د امنیت شورا له لوري په غزه کې د عاجل اوربند د مسودې د تصویب په اړه

د افغانستان اسلامي امارت بهرنیو چارو وزارت اعلامیه

۲۶ می ۲۰۲٤

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت د م م امنیت شورا له لوري په غزه کې د عاجل اوربند د مسودې د تصویب هرکلی کوي او د دې ترڅنګ د حماس او په ټوله کې د فلسطیني ولس د هغه موقف چې د اوربند د دوام د ټولو اشغالګرو ځواکونو د وتلو ، غزې ته د پراخو بشري مرستو رسولو، خپلو سیمو ته د بې ځایه شویو فلسطینیانو د بیرته ستنیدلو، د غزې ښار د بیا رغولو او محاصرې ختمولو غوښتنه کوي، تایید او ملاتړ کوي.

د م. م امنیت شورا باید هر څه ژر په غزه کې د اوربند پلي کول یقیني کړی، او د روان بحران مخه ونیسي.

په عین حال کې د افغانستان اسلامي امارت د ملګرو ملتونو پر امنیت شورا او بانفوذه هیوادونو غږ کوي چې له پرېکړه لیکونو هاخوا د فلسطینیانو د نسل وژنې د مخنیوي له پاره عملي ګامونه پورته کړي او د فلسطیني قضیې د اساسي حل لپاره عادلانه لارې چارې ولټوي.

IEA-MOFA welcomes the appointment of the non-resident ambassador of Nicaragua to Afghanistan

٢٤ June ٢٠٢٤

The Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Emirate of Afghanistan has accepted and welcomes the first ever appointment of a non-resident ambassador to Afghanistan in Beijing by the Republic of Nicaragua.

IEA-MOFA has instructed its embassy in Beijing to establish close working relations with the Embassy of Nicaragua.

IEA-MOFA views the establishment of diplomatic relations with the Republic of Nicaragua as a positive development and hopes for further broadening of relations between the two countries in areas of common interests.

د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزارت د یمن په الحدیدة صهیونیستي برید غندي

۲۲ جولاې ۲۰۲٤

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزارت د یمن جمهوریت په الحدیده بندر د صهیونیستي رژیم برید چې قربانیان یې ملکي وګړي دي په کلکو ټکو غندي.

د ا.ا.ا. د بهرنیو چارو وزارت پر نړیوالو سازمانونو او پر سیمه اغیزمنو هیوادونو باندې غږ کوي چې په غزه او سیمه کې د صهیونیستي رژیم د جنایتونو مخه ونیسي، ترڅو دغه جنایتونه او ظلمونه په سیمه کې د لا زیاتو تلفاتو او ویجاړیو لامل نه شي.

په اروپايي هېوادونو کې د مېشتو درنو هېوادوالو د پام وړ!

۳۰ جولاي ۲۰۲٤

د افغانستان اسلامي امارت د بهرنيو چارو وزارت تل هڅه کوي چې په بهر کې په ځانګړي ډول په اروپايي هېوادونو کې د مېشتو افغانانو له مشروع حقونو دفاع وکړي او نوموړو ته اسانه قونسلي خدمتونه وړاندې کړي.

د بهرنيو چارو وزارت، خپلو هېوادوالو ته د غوره خدمتونو ترسره کولو په موخه په اروپايي هېوادونو کې د افغانستان له سياسي او قونسلي استازوليو بيا بيا غوښتنه کړې ده، چې لږ تر لږه د قونسلي چارو په برخه کې له مرکز سره تعامل وکړي؛ خو په خواشيني سره بايد ووايو، چې د يادو ډېرى استازوليو له لوري کړنې د مرکز سره په نه همغږى، خپل سرى او له شته منل شوو اصولو څخه په ښکاره سرغړونې پرمخ بېول کېږي.

د ا.ا.ا. د بهرنيو چارو وزارت په بهر کې مېشتو هېوادوالو ته يو ځل بيا خبر ورکوي، چې د دې اعلاميې د خپرېدو له نېټې وروسته د لندن، بلجيم، برلين، بن، سويس، اتريش، فرانسه، ايټاليا، يونان، پولنډ، سويډن، ناروې، کاناډا او استراليا استازوليو له لوري قونسلي خدمتونه لکه: وثايق، تصاديق، عدم مسؤليت پاڼه، پاسپورټ صدور، پاسپورټ تمديدي ستيکر، ويزې ستيکر، او ... د مرکز او اړوند نهادونو له لوري د منلو وړ نه دي او د بهرنيو چارو وزارت د يادو سندونو په وړاندې هېڅ ډول مسووليت نه لري او نه اجراآت پرې ترسره کيږي.

د يادولو وړ ده، چې بهر مېشتي هېوادوال او بهرنيان کولاى شي د افغانستان له پورتنيو استازوليو پرته په نورو هېوادونو کې د افغانستان اسلامي امارت استازوليو ته د قونسلي خدمتونو او ويزو تر لاسه کولو لپاره مراجعه وکړي.

بيان إمارة أفغانستان الإسلامية حول

استشهاد رئيس المكتب السياسي لحركة المقاومة الإسلامية في فلسطين (حماس) الدكتور إسماعيل هنية

٣١ يوليو ٢٠٢٤

قال الله تعالى: مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلاً. صدق الله العظيم. (الأحزاب، الآية ٢٣).

فقد تلقينا نبأ استشهاد رئيس المكتب السياسي لحركة المقاومة الإسلامية في فلسطين (حماس) في غارة وقعت الليلة الماضية في العاصمة الإيرانية طهران.

فإنا لله وإنا إليه راجعون.

الشهيد إسماعيل هنية كان قائدا فلسطينيا مسلما فذا ذكيا، وضحى أعز ما يملك في سبيل الجهاد والمقاومة ودحر الطغيان، وقدم نفسه قربانا لله عسى أن يبلغ رضوان الله منتصرا أو شهيدا، وقد بلغ مبتغاه. الشهادة في سبيل الله، هي النجاح الأكبر والأمنية السامية لكل مسلم ومجاهد، وقد بلغه الشهيد بإذن الله، وقدم للمجاهدين وأتباعه دروسا عملية في المقاومة والتضحية، والصبر، والجهاد.

فإننا إذ ننعى خبر استشهاده لأمتنا المجاهدة، نقدم تعازينا ومواساتنا إلى جميع من بقي من أفراد أسرته المجاهدة، وقيادات حركة حماس وإلى جميع المجاهدين المرابطين في سبيل الله في خنادق مقاومة المحتل والكيان الصهيوني الغاشم. نسأل الله العلي القدير أن ينعم الشهيد هنية بالفردوس الأعلى وأن يرزق جميع المجاهدين الصبر والثبات والسلوان.

إن إمارة أفغانستان الإسلامية إذ تؤكد بأن المقاومة والدفاع عن أراضي فلسطين الطاهرة لحركة المقاومة الإسلامية في فلسطين واجب ديني ومسؤولية إنسانية، تندد بأشد العبارات، الإبادة الجماعية للفلسطينيين والقصف العشوائي، والعمل الوحشي للكيان الصهيوني الغاشم في فلسطين. وتعتبر استشهاد المجاهد الكبير ثلمة كبيرة للأمة الإسلامية والقافلة الجهادية.

ومرة أخرى فإن إمارة أفغانستان الإسلامية تطالب وبجد جميع الجهات الفعالة المؤثرة خاصة العالم الإسلامي والعربي في أن يبذلوا قصارى جهودهم لسد الاحتلال الصهيوني والعدوان الوحشي في المنطقة. وإن استمرارية الجرائم الصهيونية ستفضي بلا أدنى شك إلى عدم الاستقرار في المنطقة ودول الجوار، وسيكون المحتل الصهيوني وحلفائه هم المسؤولون عن تداعيات استمرارية العدوان وجرائمهم الهمجية.

إمارة أفغانستان الإسلامية

١٤٤٦/١/٢٥هـ ق ١٤٠٣/٥/١٠هـ ش ـ ٣١/٧/٢٠٢٤ م

I would like to draw your attention to another critical humanitarian crisis:

Since last October, the ongoing genocide in Gaza, Palestine, has become the first genocide in history to be broadcasted live. This tragedy has severely undermined the credibility of countries and organizations that profess to uphold human rights.

It is important to note that certain entities directly involved in this humanitarian atrocity lack the moral standing to lecture us on human rights.

> Over the past three years, the Islamic Emirate of Afghanistan has firmly established itself as a centralized, strong, and authoritative regime domestically. It has made substantial progress in developing national institutions, implementing infrastructure projects, and revitalizing the national economy. Moreover, it has achieved significant strides in enhancing bilateral relations with numerous countries, as evidenced by improved relations with neighboring and regional states.

Dear Participants!

To ensure the Doha meeting is productive and meaningful, we must focus on the following objectives to establish trust and demonstrate our collective commitment to Afghanistan's security, stability, and prosperity:

First, the removal of all restrictions and sanctions, as well as the annulment of previous resolutions that have created significant barriers for Afghanistan's private sector.

Second, the unfreezing of all foreign reserves of Da Afghanistan Bank, which are the legitimate property of the Afghan people, and restoring them to the bank's control to:

- Enhance the implementation of monetary policy,
- Strengthen the commercial banks, and
- Enable Da Afghanistan Bank to fulfill its foreign currency obligations to commercial banks.

The continued freezing of these reserves has severely impaired the ability of commercial banks to meet the currency needs of their clients, both domestically and internationally. Consequently, customers are often forced to resort to illegal methods to sustain their trade operations.

For the growth of the private sector, it is crucial that interactions between our banks and foreign banks resume, this will enable our traders to engage in commercial activities globally through legal (banking) channels.

Third, while Afghanistan has made significant strides in combating the cultivation, production, processing, and trafficking of narcotics, and continues to do so, it is essential to provide alternative livelihoods for Afghan farmers. This is a shared responsibility that must be addressed collectively, and Afghanistan should not be left to manage this challenge alone.

I propose the formation of working groups to address these issues and look forward to having effective and productive discussions with respected representatives on these matters.

An essential element of our foreign policy is economic orientation. With our economically oriented foreign policy, we have been able to provide connectivity to the region through Afghanistan. With the construction of the transportation railway from Uzbekistan to Afghanistan in the north, Central Asia will be connected with South Asia. Our respective entities are working closely with our Uzbek and Pakistani counterparts.

In collaboration with Turkmenistan, we have made significant progress regarding the implementation of the ambitious gas pipeline project (TAPI) over the past two years. This milestone ensures positive participation in energy exchange and connectivity between Central and South Asia through Afghanistan.

Furthermore, we have declared our commitment to the North-South corridor and look forward to collaborating with partner countries along this corridor.

In addition, with the end of the occupation and war in Afghanistan, not only that the opportunity to use its national capacities for the revival of the national economy of Afghanistan has been provided, rather, the entire region benefits from the security and stability in Afghanistan.

The relationships with regional countries demonstrate that the Islamic Emirate has the commitment and capacity to establish and maintain relations. Consequently, other nations, particularly Western countries, can remove the obstacles hindering the development of relations with the Afghan government. Like the regional countries, they can take genuine and practical steps toward positive engagement.

Dear Participants!

As mentioned, differences of opinion in certain areas are natural. However, the important thing is that the Islamic Emirate of Afghanistan has the will and commitment for positive interaction, enhancing relationships.

> The Islamic Emirate of Afghanistan is keen on engaging constructively with Western nations as well. Like any sovereign state, we uphold certain religious and cultural values and public aspirations that must be acknowledged to facilitate progressive bilateral relations rather than encountering disputes and stagnation.

Our aspiration is for the national sovereignty, independence, values, and preferences of the Islamic Emirate of Afghanistan to be duly respected, as affirmed by the United Nations Charter.

By delineating Afghanistan's internal matters from foreign relations, we could potentially achieve significant advancements in both bilateral and multilateral engagements. The Islamic Emirate of Afghanistan now represents a government that is the culmination of the Afghan people's decades-long struggles. The political understanding between the Islamic Emirate of Afghanistan and other nations is steadily improving. For instance, Kazakhstan removed the Taliban from its list of prohibited groups last month, and it is anticipated that the Russian Federation will undertake a similar measure in the near future. Concurrently, the People's Republic of China has officially recognized the ambassador of the Islamic Emirate of Afghanistan. Furthermore, numerous countries have accepted diplomats from the Afghan government, and we have active political representations.

Just as the regional countries have positively interacted with the current government of Afghanistan as a responsible system, we hope that Western countries will also prioritize mutual bilateral interests in a similar manner.

Is it fair and appropriate?

I do not deny that some countries may have problems with some measures of the Islamic Emirate. I think that policy differences amid states are natural, and it is the duty of experienced diplomats to find ways of interaction and understanding rather than confrontation.

The policy differences should not escalate to the extent that powerful countries use their leverage to impose security, political, and economic pressures on our people, affecting the lives of our nation in a significant way.

In addition, despite unilateral and multilateral unfreezing national reserves, some countries have continued with their policy of non-cooperation.

Dear Participants!

As our nation has fought throughout history for political independence and made historical sacrifices, the Islamic Emirate of Afghanistan is now endeavoring to achieve economic independence by laying the foundations of a self-sustaining and secure national economy. We are committed to advancing real economic development in Afghanistan, taking initial steps towards creating jobs, establishing factories, lifting people out of poverty, and creating business opportunities for women.

sanctions and pressures, we banned the cultivation, processing and smuggling of poppy which affected the world.

Poppy cultivation, which remained as a significant challenge in Afghanistan, we reduced it to almost zero; however, in contrast, instead of recognizing and commending these initiatives, lifting banking restrictions to stimulate the country's economy and

We appreciate the countries that provide humanitarian aid, however, the main solution to the economic obstacles of Afghans is to remove unilateral and multilateral sanctions, provide development aid and allow the government and people of Afghanistan to utilize their capacities without restrictions for the revival of the national economy.

Speech by Honorable Zabihullah Mujahid, Head of the Delegation of the Islamic Emirate of Afghanistan, at the Inauguration Ceremony of the Doha 3 Meeting

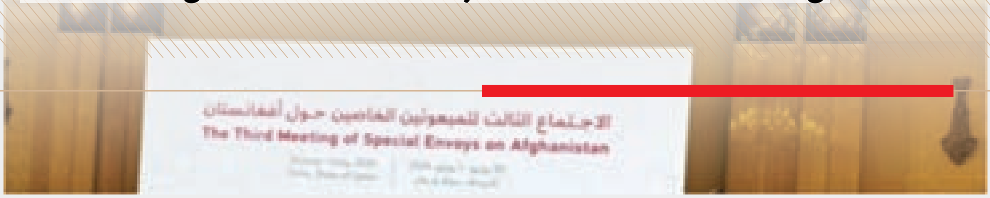

June 30, 2024

In the name of Allah, the Most Compassionate and the Most Merciful

Under-Secretary-General for Political and Peacebuilding Affairs of the United Nations, Ms. Rosemary DiCarlo, respected representatives of countries and institutions, and especially the representative of the host country, Qatar, good evening!

I am pleased to represent the government and people of Afghanistan at such an opportune moment, initiated by the United Nations for Afghanistan, and to meet with representatives from numerous countries and international organizations.

I would like to express my sincere gratitude to the leadership of the government of Qatar for their valuable assistance in organizing and facilitating this meeting.

Our participation in this Doha meeting demonstrates that, despite the considerations we have, the Islamic Emirate of Afghanistan is committed to positive engagement.

We perceive the current Doha meeting as a crucial opportunity to engage in constructive dialogue regarding the unilateral and multilateral sanctions imposed on some officials and our financial and banking sectors, as well as the broader challenges confronting our national economy. This forum represents a positive step towards addressing these issues and providing reassurance to the Afghan people that the imposed restrictions on our nation will be alleviated in due course.

Dear Participants!

Afghans are questioning why the easing of sanctions on financial and trade sectors remains slow-paced? Why the government and the private sector consistently confronting various challenges? Afghans, who have been suffering from war and insecurity as a result of foreign invasions and interference for almost half a century, ultimately, gained independence, ended the war and built a system aimed at fostering positive engagement with the world, however, in return they faced sanctions and restrictions?

approach for Afghanistan. It is noteworthy that Afghanistan does not seek confrontation and controversy with any side…. rather always stresses positive engagement.

Therefore, our choices shall be respected. Instead of proposing governance models and pointing fingers at the System, it is better to engage in mutual interests.

Following nearly half a century of aggressions, interventions, chaos, and instability – it is good to finally give a chance to an indigenous solution to the problems. The performance of less than the past two and a half years - contrary to some negative predictions - has been very good despite the illegitimate and unilateral sanctions. During this time, Afghanistan has been able to organize its governance structure, organize the triple security forces, neutralize national and regional threats by antagonist groups, ban poppy cultivation, mobilize the country's economic engine, kick-off major development projects, and take pragmatic steps toward regional trade and transit prosperity.

Dear participants,

I would like to make this clear; Afghanistan too has problems like any other country. In a country that has been the target of foreign invasions, interventions, and internal wars for nearly half a century, it is not possible to resolve all the problems in a short period. Nevertheless, the Islamic Emirate of Afghanistan is resolved to find a solution for the problems that are mostly inherited from the past.

Grabbing this opportunity and initiative, also through the remaining regional mechanisms such as Afghanistan's neighboring countries' ministerial meeting or the Moscow format, we hope to succeed in reaching a regional consensus that preserves all actors' interests. Within the framework of such regional consensus, we can pave the way for finding incentive mechanisms to reach thematic agreements that serve mutual interest.

Dear Participants,

Today in our common region, the atrocities and crimes against the innocent and defenseless people of Palestine by the Zionist regime are a matter of grave regret and cause for serious concern.

Once again, while strongly condemning these creamed, I call on the international community to jointly prevent these barbaric atrocities and the genocide of the Palestinian people, and ensure their legitimate rights.

To conclude, I welcome all the participants once again – and hope to have helpful discussions and talks.

Afghan government's policy over the last nearly two and a half years has depicted that the New Afghanistan defines its interests with the region in a win-win mechanism - and proposes that all actors negate the Zero-Sum perspective and invest in a win-win game rule and cooperation.

During the governance of the Islamic Emirate, it has certainly been proven that a regional perspective revolving around economic connectivity with the region at its center constitutes one of the fundamental pillars of the Islamic Emirate's foreign policy. This is not a mere slogan, but we believe Afghanistan and the region's economic progress and development share a consistent relation. This economic dependency requires further enhancement of joint work in the region.

It requires that the countries of the region, in coordination and positive and constructive cooperation with the Islamic Emirate of Afghanistan, on one hand, prevent the possibility of the emergence of an unfavorable situation in the region, and on the other hand, utilize the regional connectivity opportunities in the post-war phase and increasing region-centric engagements as a main objective. The Islamic Emirate of Afghanistan and the region can reduce potential threats and optimize new opportunities by creating an engagement-oriented and constructive narrative in all domains as opposed to an evasive and inconsistent narration.

Dear participants,

I would like to take this opportunity to put across to you a clear message:

The Islamic Emirate of Afghanistan respects others' interests, choices, government structures, and development models, and in return, expects others to respect Afghanistan's interests, and governance and development choices and models.

" After 20 years of fighting for freedom and the establishment of the Islamic system, today we take our destiny into our own hands. Unfortunately, Afghanistan's distant and proximate history has proved that the imposed imported models have not been effective for Afghanistan. During the past nearly half a century of wars and instability in Afghanistan, it was seen that the imported plans for Afghanistan did not heal the pain of the Afghan people.

Whether it was models offered by countries or international organizations...or the plans by special envoys...the alien prescriptions presented under any name and address have had reverse results. Moreover, unfortunately, the UN plans conveyed during the tenures of its various envoys also have led to nothing but war, instability, and occupation of Afghanistan.

Therefore, considering the historical lessons, previous experiences should not be repeated. Today, following at least two decades of struggle and sacrifices of the Afghan people, Afghanistan is a sovereign, free, and safe country that has a government, representing Afghanistan and can work on issues of interest with the region and the world. Afghanistan as a country that has gone through long imposed conflicts, and has achieved peace, security, and stability – does not need another UN special representative and/or new mission with UNAMA already on the ground – but this government stands ready and can conduct talks on common and concerning issues with different regional and international sides.

Seizing this opportunity, I request all gathered here to portray ground realities of today's Afghanistan in the upcoming Doha meeting to the distant sides, so that they can enter into constructive engagement and cooperation with a realistic, sensible, and acceptable

IEA – Foreign Minister's Speech at the "Afghanistan's Regional Cooperation Initiative" Conference

Kabul, Afghanistan   January 29, 2024

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمدلله رب العالمین و صلاة و سلام علی خیر خلقه محمد و علی آله و اصحابه اجمعین، امابعد:

At the outset, let me welcome all Special Envoys, Ambassadors, and representatives from regional countries to Afghanistan's Regional Cooperation Initiative Conference. I hope we will conduct constructive discussions seizing this opportunity, to pave the way for the improvement and development of relations between Afghanistan and regional countries.

Dear participants,

this meeting is mainly aimed at discussions and talks on establishing a region-centric narrative aimed at developing regional cooperation for a positive and constructive engagement between Afghanistan and regional countries. By seizing this opportunity, I hope we will talk about utilizing the opportunities created in post-occupation and war Afghanistan.

Regional cooperation could be focused on the following:

- Exploring region-centric and engagement pathways based on common regional benefits;
- Creating a region-centric narrative for positive and constructive engagement with the Afghan government to tackle existing and potential threats in the region;
- Exerting efforts directed at soft connectivity and hard connectivity that would lead to regional economic development benefitting peoples of the region;
- Unanimity in calling for the removal of unilateral sanctions on the region and Afghanistan in particular; and
- Respecting one another's choices of indigenous and traditional development models and governance methods.

Dear participants,

Over the span of less than two and a half years since the Islamic Emirate of Afghanistan took charge of affairs, we have had good engagements in the fields of trade development and regional transit with regional and neighboring countries. Something that was a mere dream for decades due to imposed wars and insecurity in Afghanistan.

On the one hand, with the end of the 20-year occupation and the overall 45-year war and bloodshed in Afghanistan, and the formation of an independent central government, on the other hand, the Islamic Emirate's region-centric perspective considering the principle of economy-centered foreign policy of the Afghan government, reliant on regional connectivity, has paved the way for us to work together on common interests in cooperation with the region by creating a region-centric narrative and continue to fight potential threats.

Afghanistan as a country that has experienced insecurity and instability for nearly half a century, in no circumstances wants any other country in the region to experience insecurity and instability. Regional security remains of grave importance for the Islamic Emirate of Afghanistan.

The Islamic Emirate of Afghanistan stands ready to engage and cooperate with the regional countries by working together based on mutual interest and mutual respect. The

Storai

New Beginning, 5th Issue, Spring-Summer 2024

ISLAMIC EMIRATE OF AFGHANISTAN
MINISTRY *of* FOREIGN AFFAIRS

Special Edition

"
Foreign Policy
of Islamic Emirate of Afghanistan
Islamic | Balanced | Economic-Centric
"

15 August

Third Anniversary of the End of Occupation and Victory of the Islamic Emirate of Afghanistan